

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

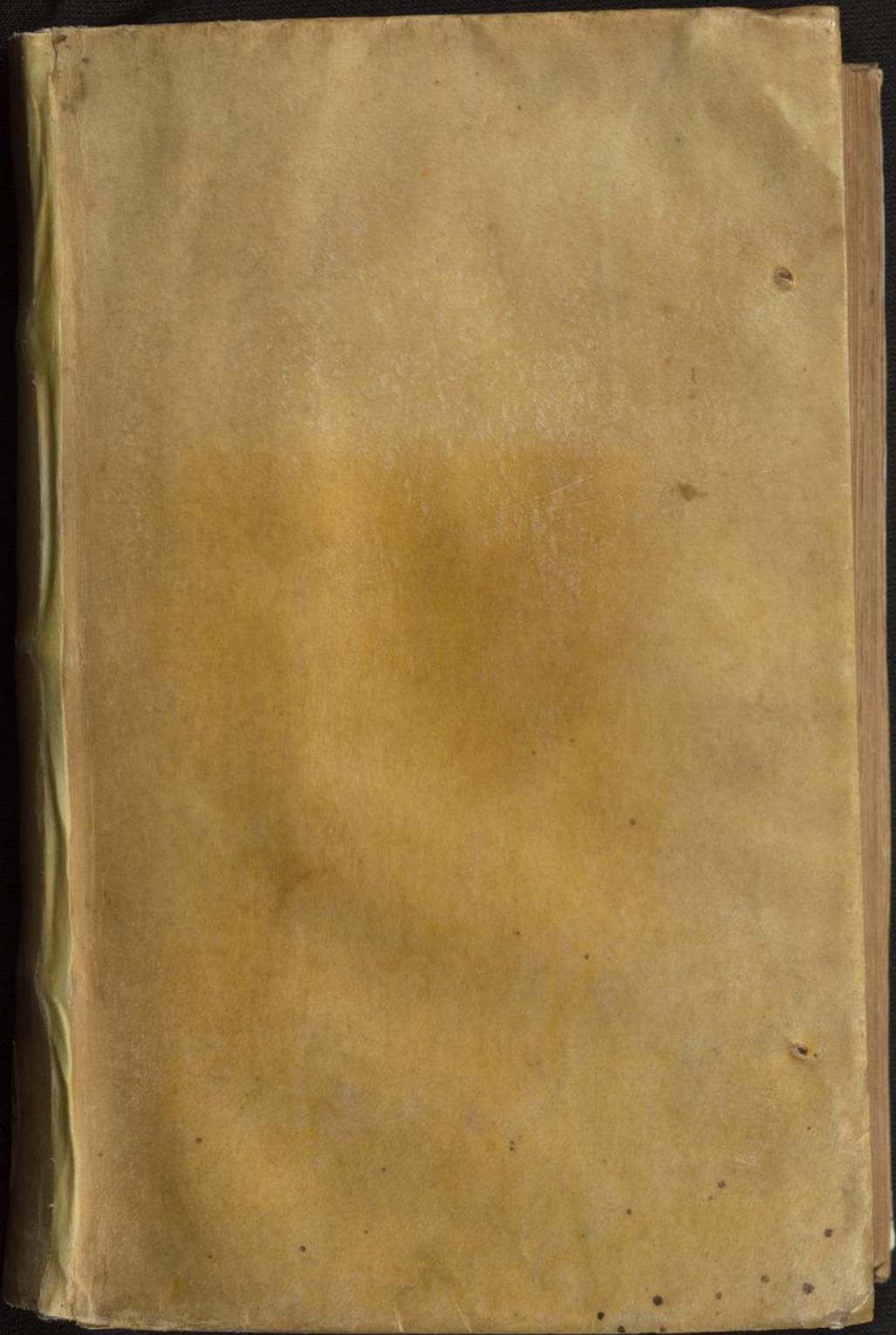
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Oracvla Magica Zoroastris

Opsopäus, Johannes

Parisiis, M.D.XCIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-248481](#)

~~comyse~~

64 A 3452 R

~~for education
first~~

8° 26339

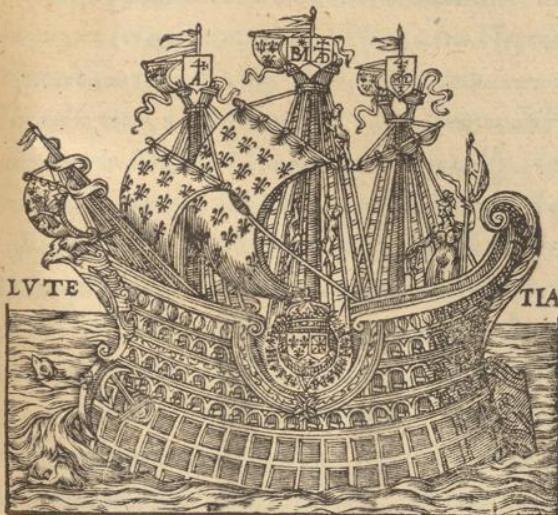
Sibylline

(b 530.277)

ORACVLA MAGICA
ZOROASTRIS CVM
SCHOLIIS PLETHONIS ET .
Pselli nunc primum
editi.

E BIBLIOTHECA REGIA.

Studio Johannis Opsopei.

PARISIIS,

M. D. XCIX.

AK

1 an 64 A 3452

7

TESTIMONIĀ
VETERVM ALIQVOT
SCRIPTORVM DE
ZOROASTRE.

E Platonis Alcibiade primo.

Ἐπειδὴν δὲ ἐπέτεις γέμων οἱ πάθεις, ὅπερι τοις ἡπειροῖς τὸν μίδας τοιόδης φοιτῶσιν δὲ τοῖς τοι
θύρας προχωνταὶ εἴναι. διὸ ἐπίλαβον γέμων μήνων ἑταῖρον, τὸν
πάθειαν καθαγματούσον οἵ τοι βασιλεῖος παγ-
δαγωγεῖς ὄντος. εἰσὶ δὲ σέζερεγμένοι Περοῦν οἱ
ἄνθρωποι μέχρι τοῦ ἀλκίνια τέλεφες. οὐτε σοφώτατος, οὐ
οἰκειότατος, οὐ σοφεῖτας, οὐ διδρότατος. οὐδὲ δὲ
μαγείας τε μίδαντες τὸν Ζωεγάτρον οὐρανού. (εἴτε δὲ
τὸ θεῖον θεραπεία) μίδαντες δὲ τὰ βασιλικά. id est.

Pueri cū septimum annum transgressi fuerint,
tum equos conscedunt, & equorum magistros ad-
eunt, & venari incipiunt. anno autem decimo
quarto puerum suscipiunt iij quos illi regios peda-
gogos appellat. Sunt vero iij e Persis selecti qua-
tuor constantis aetatis viri, & sapientissimus, &
equissimus, & temperatissimus, & fortissimus,
quorum primus magiam docet Zoroastri Horo-
mazi filij. Hac autem in re cultus deorum ver-
satur. docet etiam & ille regia instituta.

aa ij

E Clement. Alexandr. Strom.

*Zωεγάτρην τὸ μάγον τὸ Πέρσου ὁ Πυθαγόρας ἐδι-
λωσεν. Βίοις οὐ ποκύφας Τιμόδρος οὐδὲ οἱ τὸ Περσικὸν
μετιόντες αἵρεσιν, σὺν χολοῖ κακτῷ θ. id est.*

*Pythagoras manifestauit Zoroastrem magum
illum Persam. Huius viri libros secretos penes
se esse gloriantur Prodi ci sectatores.*

Ex Eusebij lib. x. de præp. Euang.

*Απὸ δὲ Μωσέως πάλιν μίκρῳ έτει δὲ τοῦ τοῦ εἰτος
ζωῆς Αβραὰμ, δύρησθε ἐτη φέτος δύσκολα-
γέντος εἰτος τὸ Κέκροπος βασιλεῖας τὸ μνωτέρω γέρον
ἀπειθμούμενος, έπει τὸ Νίνιον ἔξει τὸ Ασύριον, διὰ τοῦ
τοῦ φασιν ἀπάσον τὸ Ασίας πλὴν Ινδῶν κακεραπικέας,
ἡ Νίνιος εἰπώνυμος πόλις, ἡ Νίνιον τῷ Εβραϊοῖς ὠνό-
ματι, καὶ δὴ ὡν Ζωεγάτρης ὁ μάγος Βακτρίων ἐβα-
σίλευσε. id est.*

*A Mose vero usque ad primum annum vite
Abraham quingentos ac quinq; annos cōperio:
quos si à Cecropis regno ad superiora auferas, ad
Assyrium Ninum tādem peruenies, quem aiunt
primum toti Asiae, India solū excepta, regnasse:
à cuius nomine ciuitas Ninus appellata est, quā
Iudaei Niniuen dicunt. eo tempore Zoroastres
magus apud Bactrios regnabat.*

E Suida.

Scrom.
lephantias
i Plega
id est.
arem magum
foreos penes
n. Liang
aq. w. en:
m. Alia-
kun. Zoroa-
d. am. m. p. e:
E. Barbu-
am am. m. p. e:
am. am. m. p. e:
riam. m. p. e:
m. am. m. p. e:
Zoroa-
E Suida.
DE ZOROASTRE.
E SVIDA.

9

Zωοάστρης. Περσομήδης, συφός τοῦ Ζωοάστρου τῆς α-
γρονομίας ὃς καὶ αρστούρξατο οὐ πρᾶπεν τολμῶν με-
τανόματος τοῦ μάγου. ἐγέρθετο δὲ τρισκόν επειδή φ'.
Φέρεται δέ τοι φύσεως βιβλία δύο. τοῦ λίθου ουρίων
εἰδί, ἀπεροσκοπικὴ δύο τελεσματικὴ βιβλία εἰ. id est.

Zoroastres Persomedus, sapiētia superior astro-
nomis, primus auctor recepti apud illos magorū
nominis. Bellū Troianū antecessit annis D. Cir-
cumferuntur eius libri 1111. de natura: de gēmis
1. prædictionū ex inspectione stellarum libri v.

EX EODEM.

Αριστένης Αθηναῖος συνέγραψε τὸ μετανοεῖ-
σθητὸν μαγικόν. ἀφηγεῖται δὲ τοῦ Ζωοάστρου τίνος
μαγεὺς δύεσθαις τῷ σοφίᾳ. Τοῦ δὲ τίνος Αεισοτέλη, οἱ
δὲ Ρόδων οὐδεποτέ αστικοί. id est.

Antisthenes Atheniensis conscripsit tomos x.
primū magicū, in quo narratio est de Zoroastre,
illius doctrinæ authore. quod opus alij Aristotelī,
alij Rhodoni adscribunt. Item.

Μάγοι τοῦ Πέρσας οἱ φιλόσσοφοι καὶ φιλόθεοι
ἐν ἡρχῇ Ζωοάστρης, Εμῆς τον καὶ σχεδόγλω Ωστά-
μη καὶ Αεράμψυχοι. id est.

Magi apud Persas dicuntur sapientiae et
dei amatores, quorum princeps Zoroastres fuit,
cui Ostana et Astrampsychi successerunt.

aa ij

E Plinij Nat. hist.lib.v II. cap. XVI.

Risisse eodem die quo genitus esset, vnum hominem accepimus Zoroastrem. Eadem cerebrum ita palpitaſſe, vt impositam repelleret manum, futuræ præſagio ſcientiæ.

Ex eodem lib. XXX. cap. I.

Magia ſine dubio orta in Persidea Zoroastre, vt inter auctores conuenit. Sed vnuſ hic fuerit, an poſtea & alius, non ſatis conſtat. Eudoxus, qui inter ſapientiæ ſectas clarissimam utiſiſimamque eam intelliſi voluit, Zoroastrem hunc ſex millib. annorum ante Platonis morte fuſſe prodiſit. Sic & Aristoteles. Hermippus qui de tota ea arte diſtinguiſiſime ſcripſit, & vices centū millia verſuum a Zoroastre cōdita, indicibus quoque voluminum eius poſitiſ explanauit, præceptorem, à quo iſtitutum diceret, tradidit Azonacē, iſpum vero v. millibus annorum ante Troianum bellum fuſſe.

E lib. XI. cap. XLII.

Tradūt Zoroastrē in deſertis caſeo vixiſſe annis viginti, ita temperato, vt vetuſtatem nō ſentiret.

E Marcellini lib. XXIII.

*Magiā opinionum iſignium auctor ampliſſimus Plato, Machagiftiam eſſe verbo myſtico doceſt, diuinorum incorruptiſſimum cultum, cui ſcie-
tia*

runt. Synesius, οὐ πάσις ἡλικίας ἴλεων καὶ ἀκέμαν-
τον τὸν ψυχῆς ἐπίρροτα τὸν θεόθεσιν.

15. Regius cod. vt & priores editiones, ὁ πληντοῦ. He-
siodus tertiae ætatis homines ἀπλάστες nominat inter
alia epitheta.

16. Auratus legit ἱστορ. ὅμως δὲ εριθλοῖς ὑπὸ.

1. 22. Exemplar reg. αἰδροντασία τὰ λεγεναῖς, cedes
miserandæ.

Pag. 168.5. Scripti libri γάρ οἱ Turnebus γάρ τις. Au-
ratus, γάρ δὲ.

13. Regius codex, ποιησεν, οἰσονταζαθὸν. Auratus,
ποιησεν, καὶ οὐ κάκιον.

14. pro ζεῦ scribēdum est εὖ περ, vel θεὸς erit mono-
syllabum, vt annotauit Turnebus. Et in codem versu
ἐπονεύτο stat fide scriptorum codicum, & sic erat pagi-
na præcedenti. Impressi habent ἐπενεύτο. quod ita
corrigit Turnebus, πολλὰ πένοντο.

16. Omnes μαρῶς. fortè μαροῖ δ'.

22. Turnebi liber in ora habet, οὐ δὲ οἴγι.

24. In codem ita scribitur hic versus, σοὶ δὲν εἰ πίζη-
σιν ἀδιψήτοισι τεθηλός, vel τεθηλη. Alij legunt ἵνα pro
την. Vide pag. 175. & 248. vbi hic versus repetitur. Co-
dex è regia bibliotheca leui correctione liquida omnia
reddit, σοὶ δὲν εἰ πίζης γαλάδιψήτοιτεθηλός δε-
εγί τεον κέλομαι δὲν διθητον ἀσκίσα θαγια Sacra literæ
dicunt ποιησεν τὸν κατετόν ζεύλων ἀσκίσιων, Facies
arcam ex lignis putredini non obnoxia, qualia sunt non sitien-
tia, seu aquam non imbibentia.

P. 171.2. V. cod. reg. μέβα. Turnebus, οὐ μέβα καὶ δὲ
κόλποι.

4. Veterus codex regiæ bibliothecæ, εἴ γαρ δὲν οὐ δ'.

8. Huius ænigmatis quadruplicem explicationem af-
ferā. Primus omnium Leo suauius in scholiis in librum
Paracelsi de vita longa cap. 5. & in lib. de mysteriis no-
men αρσενικὸν pulchrè congruere scribit: quia quatuor
conitac syllabis, quarum primæ tres binas continent li-

teras, quarta ternas, ita ut in vniuersum sint nouem eleminta. E quibus quatuor sunt vocales, quinque mutae: *g, σ, υ, χ, ν.* Numerus vero qui significatur, ἑκατοντάδες δισκόντα καὶ πέντε δεκάδες, id est, bis centum & octies, atque ter tribus decadibus continetur: quod est nouies atque octies decem, quod est centum septuaginta tantum à quinque mutis, si eam quæ replicatur nempe γ, semel tantum sumpleris. Nam assumptis *ρ, σ, υ, χ,* tantundem conficitur apud Græcos. Quod vero subiungitur σωτήρ τὸν θεόν, est repetitio prioris summæ. Nam T. significat ecc. & ἑταῖρον (subaudi δέκας δέκας) Ixx. Ita ille. Sed ista solutio planè tanatica est. Altera est P. Morelli, qui vult nomen ἀγένθωνος eo ænigmate significari: continet enim numerum 1696, ita ut vñitas illi tantum deſit. Totus enim numerus, si à centenariis ad denarios, à denariis ad simplices progressus fiat, continentur 1697. Nam primò sunt bis octo centenarij, qui sunt 1600: deinde sunt ter tres decades, id est 90. Ultimò restant septem monades seu vñitates, qui numeri collecti efficiunt 1697. Solutio hæc non abeffet longè, modò Grammatici vocem illam tollerate vellent. Tertia est Ioannis Aurati. Is arbitratur denotari nomen θεοῦ σωτῆρος, Deus seruator, quod etiam in acrostichide infra habetur. Hoc continetur numerus 1792. & ut ænigma conueniat, pro σωτήρ τὸν θεόν legit σωτήρ δισκόντα, una duo, vel σωτήρ δυον τριῶν, cum duobus. Sed nec iltud videtur quadrare, quia constat ex duabus vocibus, neque relinquitur textus intactus. Quarta est Iohannis Brentij, ut Hartungus in variis lectionibus refert. Iste aliter colligit rationem numeri quam superiores, ita nimis, ut sint bis octo hecatontades, id est centuriæ sedecim: ter tres decades, id est, nonaginta, & ter septem, id est viginti vnum: summa tota 1711. Nam & septenarium existimat triplicandum. Hanc summam in se complectitur nomen φασ-

πέδουν ὁ μελῆς τρομόν, οὐα βίαιον μίαν πολιτείαν
αὐτοῖς πάντας καὶ μακεσίαν καὶ ὁμελώσαν αἴποτες
χρέος. id est.

Existimant alij duos esse deos, quasi contrariis
deditos artib. ut bona alter, alter mala opera co-
ficiat. alij eum qui est melior, deū: qui deterior,
demonē dicūt. In qua sententia fuit Zoroastres
magus, quem narrant 100 annis antiquiore bello
Troiano exstitisse. Is ergo Zoroastres melioris
nomē Oromazā, peioris Armanium perhibuit.
addiditq; hoc enūtiatū de rebus sub sensū cadēti-
bus, illum maximē similem esse luci, hunc tene-
bris & ignoratiōni. medium horū esse Mithrā.
quae causa est quod Mithram Persæ mesiten, i.
mediatorem seu intermediū nūcupat. Do-
cuitq; votivas & pro gratiis agendis oblatas vi-
ctimas illi immolandas: huic auerrūcādi mali cau-
sainstitutas & tetricas. herbam enim quandam
omoni appellatam, in mortario tundētes, Dite
inuocant & Tenebras: tum admixto lupi iugu-
lati sanguine, efferūt & abiiciunt in locum quo
solis radij non pertingunt. Nā & de stirpibus ita
iudicant, quasdā boni dei esse, mali quasdā genij:
& animaliū alia, vt canes, aues, & echinos ter-
restres bono, aquaticos malo adiudicāt. Itaq; &
beatum eum prædicat qui plurimos interficerit.

aa v

Enimuero illi quoq; multa de diis fabulosa nar-
rāt: cuius generis est quod referā. Oromazē na-
tū aiūt e luce purissimā Arimaniū e caligine: eos
bellum inter se gerere sex deos fecisse Oromazē:
primum benevolentiae secundū veritatis, tertiu
æquitatis, reliquos sapientie, diuitiarum & vo-
luptatis quæ honesta cōsequitur opificē. Deinde
Oromazē sese triplicasse, & à sole tāto se inter-
uallo remouisse quanto à terra sol abest. ac cālū
stellis decorasse, vnamque ante alias tanquā cu-
stodem & speculatotem constituisse siriū, alios
porro xxiv. deos condidisse, & in ouo posuisse.
At totidem numero factos ab Arimanio ouū il-
lud perforasse* hinc mala bonis esse permixta.
Appetere porro tēpus fatale quo necesse sit peste
& fame ab his adducta Arimaniū omnino per-
di atque aboleri, terraq; æquabili & plana facta
vnā vitā vnāq; ciuitatem beatorum hominum
vniuersorum, vnaque lingua videntium fore.

Ex eodem de defectu oraculorum.

Εμοὶ δὲ οὐ πλεῖστος λόγοι καὶ μείζων δύοριας,
οἱ δὲ τῷ δαιμόνῳ γῆρας καὶ μέσω θεῶν καὶ δύο πτώ-
γέτες, καὶ τὸ ποτὲ τοῦ κενταύρου ἡμῖν συνάγοντες εἰς
τευχὴν τοιαύποτον ἀξεργότες εἴτε μεχεντοί τὸν τοῦ
Ζωεραῖρην οὐ λέγοις οὐτέ τοι, οὐ τε Θράκιος δύο Ορ-
φέως

Φέως, ή Αιγύπτιος, ή Φρυγίος. id est.

Mihi autem videntur pluribus atque maioribus satisfecisse dubitationibus, qui genus dæmonum inter deos & homines posuerunt. modum enim excogitarunt quo humanum genus diuino coiungitur. Laudandus ergo est qui primo inuenit, siue Zoroaster, ut dicitur, siue Orpheus, siue quidam Phryx, aut Aegyptius.

Ex Euseb. præp. Euang. lib. i. cap. vlt.

Ζωραστρος ἐόντος την ιερὰ σέναζωγῆ τῇ
Περσικῇ Φοστῇ λέξιν οὐ τὸν θεόν οὐ τὸν φροντίζονταν ιέ-
ρους. Καὶ διάτονος ἀφθαρτος, αἰδίος, αἰγάλευτος,
ἀμερτος, ἀδομοιότατος, ἀνίοχος παθυτος καλος, ἀδαρε-
δόκητος, ἀγαθῶν ἀγαθότατος, Φερύμων Φερυμώτα-
τος. εῖται οὐ κατήρ βύνομιας καὶ μικροστίνης, αὐτοδίδα-
κτος, φειοκός, καὶ τέλειος, καὶ σοφος, καὶ ιερος Φερικων
μάνος βρετής. id est.

Sed Zoroastres quoque magus in libro sacro, in
quo res Persicas collegit, hec ad verbum scribit:
Deus caput accipitris habet. is incorruptibilem
primus est. sempiternus, ingenitus, expers partiū, si-
bi ipsi similimus, bonoru omnium auriga, munera
non expectans, optimus, prudētissimus, pater iu-
ris, si ne doctrina iustitiam perdoctus, natura per-
fectus, sapiens, sacræ naturæ unicus inuentor.

aa vi

MAGORVM QVI A
ZOROASTRE PRO-
DIERE ORACVLA.

Exquire animæ viam, vnde aut qua ratione, vbi corpori inferuieris, eadem rursum in locum à quo fluxisti extolles, sacro sermoni opus adiungens.

Neque deorsum vergas: præcipitium in terra subiacet, trahens te de limine habente septem meatus, subter quod horrendi fati sedes est.

Tuum enim vas bestiæ terræ incolent.

Tu porro noli fato dare incrementum: neque enim à præfectura summi Dei imperfectum quid procedit.

At vero animus paternus voluntatem illius *animæ* non admittit, donec exierit ab obliuione, & verbum dixerit, memoria tenens sanctum paternum symbolum.

Properandū tibi est ad lumen & splédro-

rem

ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ¹⁷
ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ
ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ
• ΜΑΓΩΝ.

Διέσο σὺ ψυχῆς ὄχετὸν, ὅθεν, οὐ τίνι Τεῖχει, (ης,
Σώματι θῆλύσαις, ἐπὶ ταῖξιν αὐτῆς ἐρρύ-
ανθίσις αἰνασήσαις, ιερῷ λόγῳ ἔργον ἐνώσαις.
Μὴ δὲ καί τω νεύσις· κρητικὸς καὶ γῆς υπόκειται),
Επιπόρες σύρφον καὶ βαθμίδας, λιβύποι,
Ανάκτης θεόνος δέσμοι. (δύνης

Σὸν γένδειον. Σῆρες χθονὸς οἰκήσσεοιν.

Μὴ σύ γε αὖτε τὰ ειρήμημά μέν.

Οὐ γένδπο παῖδις δέρχης αὐτελέει Νέ-
χές. (νύξ,

Αλλ' εἰς δέρχεται) καίνης τὸ δέλφιν παῖδικος
Μέχρις αὐτὸν ἐξέλθῃ λίθης, καὶ ρῆμα λαελήσῃ
Μνήμης ἐνδεμάδιν πατερικὸς σιενέμα-
τος αἴγνυ.

Χρήσεις απόδην περὶ τὸ φάρον, καὶ περὶ
πατρὸς αὐγαῖς,

Ενθεν ἐπέμφει σοι Ψυχὴ πολὺν ἔαστρε-
νη νουῶ.

Αὐτοῖς τὸ χθὼν κατεδύρεται ἐς τέκνα μέγεις.
Ψυχῆς δὲ ξωστῆρες αὐτά πνοοι δύλιτοι εἰσιν.

Δαιμῆς ἐν λαζόσιν ποίησι, δρεῖν πέλε πηγή,
· Ενδον ὅλη μίμνυσσε, τὸ φρέσκον καὶ προϊεῖσσε.

Ψυχὴ ή μερόπων θεὸν ἀγέντη πως ἐσαΐτε,
Οὐδὲν θυντήχουσσε, ὅλη θεόθεν μεμένυσσε.

Αρμονίαν αὐχεῖ θρύψει, οὐ πέλε σῶμα
Βροτείον.

Οπίς Ψυχὴ πῦρ δυνάμει παῖδες χοσε Φαένον,
Αθανάτος τε μέρει, καὶ ζωῆς διασώστις ἡττή,
Καὶ τούτης πόσις πολλὰ πλοεύματα
Ζήτησον φράδεσσον. (κόλπων.

Μὴ πνεῦμα μολιώης, μὴ δὲ βαθιώης τὸ
Ἴπιπεδον.

Ἐτι καὶ εἰδώλωμερὶς εἰς Γόπον ἀμφιφάντα.
Μὴ τὸ δὲ δύλης σκύβαλον κρημνῶν καταλεί-
Μὴ δέξῃς, οὐα μὴ δέξιοῦσσε ἔχηπ. (Ψησ.
Εκτείνας πύρινον νουῶ

Εργον

rem patris, vnde missa est anima, multam
complexa mentem.

Ipsos terra deflet usque ad filios.

Expulsores animæ, respirare facientes, sunt
solubiles.

Sinistris in ilibus cubilis, vis virtutis intus
est, intus tota manens, virginitatem non
proiiciens.

Anima hominum deum vehementer ad sei-
psum coniunget, nihil mortale habens,
tota diuinitus inebriata est: harmoniam
enim iactat, in qua est humanum corpus.

Quoniam anima ignis est lucidus potestate
Patri, manet immortalis, & vitæ est do-
mina: & quoniā habet multas cōsumma-
tiones sinū mundi, quærito paradisum.

Ne spiritum confurces, neve illum planum
& æquabilem in profundum deprimas.
Est & simulacro animæ pars in loco vndi-
que fulgenti & perspicuo.

Neque materiæ crastamentum in præcipi-
tio deseras.

Ne educas animam, ne exiens *e corpore* ha-
beat aliquid periculi.

Si extenderis igneam mentem ad opus cul-
bb ij

tus diuini , fluxum etiam corpus tue-
beris.

Certe ex sinibus terræ prodeunt canes terre-
stres,nunquam demonstrantes verum si-
gnum homini mortali.

Naturalis ratio suadet esse dæmonas san-
ctos,etiam malæ materiæ germina frugi
ac bona.

Vltrices furiæ homines constringunt.

Animæ profunditas immortalis imperet: o-
culos vero prorsus totos expande sursum
versus,

O homo machinamentum naturæ confi-
dentissimæ.

Si sæpius mihi loquutus fueris , prorsus vi-
dabis memorabilem. neque enim cœle-
stis , curuaque & deuexa apparet tunc ti-
bi moles. stellæ non splendent, lunæ lu-
men tectum est, terra non stat , videntur
vero omnia esse fulmina.

Ne vocaueris imaginem naturæ ipsius Dei
per se conspicuam.

Vndique

Εργον ἐπ' θύσεις, ρήσον καὶ σῶμα σπεώσες.
Ἐκ δὲ αἵρα κόλπων γάιντος θερόπειρος οὐ ποτέ
ἀληθές

Σῆμα βροτῷ αἰδρὶ χθόνιοι πάντες δάκρυα
Η φύσις πείθει τοὺς δαιμόνας αἴγινος, Πει.
Καὶ τὰ κακὰς ὑλις βλαστήματα γενταὶ
Αἱ ποινὴι μερόπων ἀγκύλεια. (ἐαδιλά.
Ηγείαδων ψυχῆς βάθος ἀμβρόσιον. ὄμματα
Πάντ' εἰπέτασσον δύω. (δὲ αρδεῖα
Ω Βλαμπρόλατης φύσεως δύνεσθοπε τέ-
χναισι.

Πολλάκις δὲ λέξης μοι, αἰδρίσθε πάντη
λεπίον.

Οὐτέ γέροντος οὐρανίος κυρίος τότε φαίνεται
οὔγκος.

Ασέρεις οὐ λαίμποιστο, τὸ μιάντος φῶς κε-
ινάλυπτα,

Χθῶν οὐχ ἔσπιε, βλέπεται δὲ τὰ πάντα
κεραυνοί.

Μὴ φύσεως καλέσοης αὐτοπλον ἀγαλμα.

Πάνθεν ἀπλάσω Ψυχῆ, πυρὸς λεύτα τεῖνον.
 Ηνίκα μὲν Κλέψις μορφῆς ἀτρού δύερον πῦρ
 Λαμπόμδυον σκητιδὸν ὄλευ καὶ βένθεα
 Κλύθι πυρὸς τὸν φωνὴν. (κόσμος,
 Σύμβολα πατεικὸς νόος σκέψαιρε τὰς
 ψυχαῖς.

Μάνθανε τὸν ίλον, ἐπεὶ νόος ἔξω νόος γά.
 Εσι ᾧ δή τινον, ὁ χρήσει νοεῖν νόου ἀνθά.
 Εἰσὶν παῖται πυρὸς ἑνὸς ἐκγεγαῶται.
 Πάντα γένεται εἰλοσε πατήρ, καὶ νῷσθείδωκε
 Διδύέρω, ὃν πρῶτον κληΐζει θνεα ἀνθρώπῳ.
 Νοούμδυαι μῆτρες παῖδες θεοί νοέοισι καὶ αὐταῖ,
 Βολαῖς ἀφθέγγοισι καινούμδυαι ὡς τε
 νοῆσαι.

Ω πῶς κόσμος ἔχει νοοῖσι ἀνοχῆς ἀναιμ-
 Εαυτὸν ὁ πατήρ πρασεν. (πεῖσ.

Οὐδὲν ἐν ἔνδιανάμει νοερῷ κλεῖσεις ἴστ-
 ον πῦρ.

Πατήρ οὐ φόβον ἐνθεφόσκει, παθὼδὲ οὐ δη-
 χούσ.

ΦΛΗΘΩ.

Vndiq; simplici animo tende habenas ignis.
Cum videris absque forma sacrum ignem
micantem saltando per profunda totius
mundi, audi ignis sonitum.

Mens ipsius Dei indidit animis hominum
signa paterna.

Percipe id quod potest intellectu percipi:
nam est extra mentem.

Est sane quiddam intelligentia perceptibile,
quod oportet te intelligere flore mentis.

Omnia sunt producta ex uno igne: quippe
cum omnia Pater perfecerit, & meti tra-
diderit secundæ, quam primam vocant
nationes hominum.

Species quæ mente percipiuntur paterna
mente perceptæ & ipsæ intelligunt, con-
siliis tacitis motæ ut intelligent.

O quomodo mundus hic habet rectores vi
intelligendi præditos qui non flectuntur!
Seipsum summus parens Deus a reliquis o-
mnibus subduxit. neque in sua potentia
intellectili ignem suum inclusit.

Pater non metum immittit, sed obsequium
infundit.

bb iij

PLETHONIS EXPOSITIO
EORVM QVÆ VIDENTVR
OBSCVRIORA IN HIS
oraculis.

Exquire animæ viam.] Magi qui Zoroastrem sectantur, censent, ut eorum alij multi, animam humanam immortalem de alto descendere, mortali huic corpori inseruituram, hoc est ad aliquod tempus operam suam ipsi accommodaturam, & ipsum viuum effecturam ornaturamque pro virili parte, mox eandem hinc retro unde profecta est sese recipere. Cum autem plures sint ibi sedes animæ, & alia quidem circumlucens, undique tenebrosa alia, nonnullæ quoque sunt inter illas mediae, partim lucis, partim tenebrarum participes; ab ea certe quoque omnino lucida est, animam in hoc corpus delapsam, si bene operam suam corpori accommodauerit, in eundem rursus locum recurrere: sin male, in sedes hac deteriores hinc se recipere, pro ratione eorum quoque in vita fecerit. Ad haec igitur dicit oraculum, Exquire tu animæ meatum, id est viam quam tibi anima fluxit: unde autem qua ratione, vita nimisrum: huic corpori opera nauata, in eundem locum a quo defluxisti, excitabis,
eundem

ΠΛΗΘΩΝΟΣ ΔΙΑΣΑ-
ΦΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ
λογίοις Σύτοις ασαφέσερον
είρημδρών.

Δίζεο σὺ ψυχῆς ὄχετόν.] Οἰ Δάπλωρεάτρε μά-
γεινομίζοσσιν, ὡς τῷ καὶ δῆμοι συχροῖ, τὼν ψυχῶν τὰ
αἴθερπίνων, αἴθανατον θόσαν, αἴωθέν τε καλένειν, τῷ
ινταῖ ταῦτε Θύματι θυλβύσσαν, ἵτοι ὅπερ πίνα χρόνον
ἐργασομένων αὐτῷ, καὶ λωμόσαν τε καὶ κεσμένουσαν σὲ
τῷ δικαιατῶν, καὶ αὗτις αἰθένδε σκέψε πάποχωρον. πλά-
νων δὲ σκέψονταν τῇ ψυχῇ χώρων, καὶ τῷ μὲν ἀμφιφα-
γσ, τῷ δὲ ἀμφικκεφάσ, τῷ δέ πινων μεταξὺ Σύτων, ε-
περφαλίτε δὴ καὶ ἐπερφαλεφαλν. σπόγε τῷ ἀμφιφαγσ
ποτὲ ἐς τὸ δέ δισματε κατερρυπικῆια τῇ ψυχῇ, καλῶς
μὲν θυλβύσσαν, ἐς τὸ αὐτὸν χῶρον αὗτις αἰαρέχθι. μὴ
καλῶς δὲ, ἐς Σύτου χείρεις αἰθένδεν πάποχωρον, καὶ
λέγον τῷ αὐτῷ βεβιωμένων. τοιόσδεν Σύτα λέγεται
δέκιον, ζήτει σὺ τὸν τῆς ψυχῆς ὄχετόν, ἵτοι τὸν ὁδὸν, οὗ σὺ
ἢ ψυχὴ ἐρρύν· οὗτοι, ἢ τίνι Σάξι, τῷ βίᾳ δηλαδὴ ταῦτα
Θύματι θυλβύσσας, αὗτις ἐπὶ τὸν τὸν Σάξιν, αφοῦς ἐρρύντις, α-

κασίστεις, τὸν αὐτὸν δηλαδὴ ὄχετὸν τῆς ψυχῆς, ἐνώπιος τῷ ιερῷ λόγῳ καὶ ἔργῳ. ιερὸν μὲν σῶμα λόγου τὸν τέλει τῆς θεοσεῖας φησίν· ἔργον δὲ τὸν τελετῶν. λέγοντας δὲ λόγον, ὅτι τοῦτο τῷ τοῖς θεοσεῖας λόγῳ, καὶ τῇ τελετῇ λόγῳ, τοῦτο τὸν τῆς ψυχῆς τούτου αἰδαροῦν.

Μὴ ἡ κάτωνθεσίς.] Κρημὸν τὸν εἰς φθοράν φησι καὶ κακίας καὶ κακεδαιμονίας ὑποφοράν· γλὺν δὲ δικαδεῖ καὶ θυτὸν σῶμα. γῆ μὲν γέρος καὶ θνῶν τὸν θυτὸν φύσιν· πυελοῦ τὴν θείαν, τὰ λόγια τοῦτα ὡς τα πολλὰ σημεῖα. ἐπιάπορεν δὲ βαθύτατα φησὶ τὸν ἐπι πλαισίων εἰμβρύων, ύφ' εὖ καὶ δεινών τινα ιδρυθεῖ καὶ ἀσθετικον αἰάγκειν. λέγει δὲν δὲ λόγον, μὴ κατω τοῦτο τὸν δην τὸν σῶμα διπολικόν, ὃ τῇ τοῦ θεοῦ πλαισίων μόνη ὡς τὰ πολλὰ ὑποπίπον εἰμβρύων, τῷ σὸν ἐφ' ήμῖν μᾶλλον ὕστι. κακεδαιμονίσεις γέρος, ὡς τοῦτο ὄλος διπολικόν, ἀτυχῶν, καὶ τῆς βελήσεως τὸ τῆς εἰς αὐτὸν περιφρύνης αἰάγκης ἐκάστοτε ἐκπίπισιν.

Σὸν γέροντας] Τὸ τῆς σῆς αγέσσον ψυχῆς, διητὸν δην τόπο τὸ σῶμα, βίλαν καὶ κρύδαλος οἰκησιστον.

Mn

eundem videlicet animæ ductum, coniungens & opus sacris verbis. Sacrosanctū igitur verbum hoc loco intelligit, quod sit de pietate: opus vero, sacrificium. Dicit itaque oraculum, ad hanc animi elevationem utendum esse una cum sermone qui sit de cultu diuino, etiam sacris mysterijs.

Neque deorsum vergas.] Præcipitum vocat eam delationem quæ fit in corruptionem, vitiū & miseriam: terram vero, terrenum & mortale corpus. Per terram enim sive tellurem, mortalem naturam intelligit, sicut & per ignem ubique hæc oracula diuinam significant. At vero locum septem meatibus præditum vocant fatum ex planetis pendens, subter quod horrendam quandam sitam esse & immutabilem necessitatē. Quare monet oraculum, ne deorsum ad caducum corpus ipsum declines, quod cum frequenter subiaceat soli fato prouenienti a septem planetis, ijs ascribi commode potest, quæ nostro arbitratui subdita sunt. Et certe quidem futurus es infelix, si ad hoc corpus totus delabaris, aduersa utens fortuna, assidueque excidens optatis propter destinatam ipsi corpori necessitatem.

Tuum enim vas.] Animæ tuæ vas, hoc est caducum utique hoc corpus, vermes & omnis generis viles bestiæ habitabunt.

Ne fatum augcas] Ne nitaris tuum fatum amplificare, hoc est maius efficere quam quod tibi traditum est: neque enim poteris.

Neq; enim a præfectura summi Dei] Neque enim a paterno, hoc est summi Dei imperio, procedit quidpiam imperfectum, ut tu etiam ipse possis id consummare: illinc quippe perfecta omnia prodire vel inde colligere licet, quod tendant & spectent ad uniuersi perfectionem.

At vero non admittit] Paternus animus, alter videlicet Deus, animæque item sedulus opifex, voluntatem illius non admittit usque dum excusserit obliuionem quam ex huius corporis nexu contraxit: edideritque aliquod verbum, complexave animo fuerit quendam sermonem, cum memoria paterni diuini symboli coiunctum. Hoc autem esse dicendum est honestæ consecrationis preceptum, cuius memorem animam, hoc modo iam etiam suo opifici maxime probari.

Properandum tibi est] Lumen splendorque Patris locus is est animæ qui collustratus circumfusque splendore habetur, unde anima plurimæ mente induta, huc est demissa. Quare ad ipsum lumen properare rursus oportet.

Ipsos terra deflet] Qui ad illud ipsum lumen, unde

IN ORAC. MAGICA. 29

Μὴ σύγ' αὐξανε.] Μὴ σὺ πειρῶ αὔξεν τὴν σὴν εἰ-
νόμησίν, ἵτοι μείζω ποιήν τῆς μεδομήνς· καὶ γὰρ οἶος
τέσσορις δηλαδή.

Οὐ γὰρ ἀπὸ πατευκῆς.] Οὐ γὰρ ἀπὸ πατευκῆς
ἀρχῆς, τῆς τοῦ αἰωνίου δηλαδή θεός, χωρὶς πάπελες,
δηλαδὴ ὥστε αὐτὸς καὶ μάστιχας μέλελφοι· σκέψειν
γάρ τέλεια ἀπομόνως τὸν χωρῖν, πάντας τὴν τελφότητα
τείνειν τὸν τοῦ θόλου.

Αλλ' οὐκ εἰσδέχεται καίνος) Ο πατευκὸς τοῦ, οὐδὲ
τερερὸς δηλαδὴ θεός, καὶ τῆς φυχῆς πατευεχῆς δημιουρ-
γός. Οὐκ εἰσδέχεται καίνος τὴν θελητὴν, μερικοὶ αὖτε
έλθη τῆς λύπης, οὐδὲ τῆς πατεύσεως τόδε τὸ σώμα ὑπε-
πλοκῆς ἐπαθεῖν· καὶ λαλήσῃ περὶ μα, ἵτοι λέγειν φρεγή-
ση πινά, μούμης ἔχοντας τὸ πατευεῖν θεία συνθήμα-
τος· τοποὶ δὲ τοῦ τοῦ τοῦ καλοῦ μιωξεως κατελαίπων, οὗ
τὸν φυγεῖν αἰαρυποθεῖσαν έτας ήδη καὶ διέσπαστος δη-
μιαργῷ μάλιστα σφρέσκων.

Χρήσε σπελέων) Φαίσκει αὐγας πατεύεις τῇ φυχῇ,
τὸν ἀμφιφαῖτον αὐτῆς χῶρον, ἐνθεν τὸν φυγεῖν τὸν
πολὺν νοῦν πεισθελητήν, αὐτάδε καταπεμ-
φθίων. πατεύεις δὲν τὸν φαίσκειν αὐτής σπελέων.

Αὐτοὶς δὲ γρῖψιν καθεδύρεται] Τούτοις μὴ πατεύεις

30 PLETHONIS SCHOLIA

ἀλέ Φαῖς, ὅτεν ἀλεῖς ἐπέμφην ἡ Ψυχὴ, σπελόνται
αῦθις, ἢ γάρ, ἢ τοι ἡ Δυνὴ Φύσις, κατοδύρεται, ὅτι περι-
φεύλεις ἐφ' ἣ ἡ αὐτὴν καροκῆσα. οἱ δὲ ταῦτα δὲ μὴ καὶ
αὐτὴν καροκῆσα, καὶ ἔαλεις ἡγεμονία, μεριθρᾶς Βεβιω-
κότες· τοῦτο πολλάδιν δὲ δὴ καὶ τὰ τέκνα τῆς τοῦ
γενέων κακίας, πονηρᾶς ἀγαγῆς τῆς τοῦτον τοῦ
χρήματα.

Ψυχῆς ἔξεισθες] Οἱ τὸν ψυχὴν ἔξεισθες
λόγοι, ὃν τῆς κακίας δηλαδὴ, καὶ οὐτα δὴ αἰσαπνῆν δι-
δόντες, δύλυτοι εἰσιν, ἢ τοι ὁ γαλεπῶς τῆς τέως ἐπεχύ-
σαντες αἴτεις λόγοις πολλούμενοι.

Λαμῆς σὺ λαζέον κοίτης] Ενταῦς λαζέσι τῆς σῆς
λαμᾶς κοίτης, ὑπάρχει τῆς ἀρετῆς πηγὴ, ἢ τοι ἡ διώμα-
μις αὐτῆς· ἔνδον τε ὅλη μήνεσσα, καὶ γέροντες παρθένον,
ἢ τοι δὲ ἀπαθέτης ἔαυτης ἀποβάλλουσσα· ἀπαθή γέροντες
αἰσαπόβλητον σὺ ήμιν τὸν τῆς ἀρετῆς αἰδί διώματιν ὑ-
πάρχειν, καὶ οὐ σφέργαλα αὐτης ἀποβλητὴ. σὺ λαμοῖς δὲ
τὸν τῆς ἀρετῆς Φηοὺν ὑπάρχει διώματιν· οὐδὲ δὲ σὺ
δέξοις τὸν σφέργαλα αὖτης βράλεαθα τεταρθεῖ· καὶ
τὸν δὲ εἰς ἡμέραν τῆς ψυχῆς, τὸν ταῦς οὐδεφέρεις αὐ-
τῆς ἔξεσιν· πασκειμένων γέραν.

Ψυχὴν μεριθρῶν] Η ψυχὴν αἰδί δεσπότην θεόν παν-
τες ἔαυτην ἄγειν, ἢ τοι ιχυράς ἐνώσει, τὸν ἔαυτην δηλαδὴ παρο-
εχεῖ

nde ipsis missa est anima, rursus non properant,
hos terra, id est mortalis natura deflet, quod cum in
hoc nati essent ut hanc etiam exornarent, non so-
lum ipsam non exornarunt, sed sibi quoque ipsis no-
tam consciuerunt vitae per nequitiam transactae.
immo parentum improbitas etiam ad liberos trans-
funditur, si prava educatione ab illis fuerit seducti.

Expulsores animæ] Rationes quæ animum
expellunt, scilicet a flagitijs, eumque respirare
sinunt, sunt solubiles, & obliuio quæ eas detinet,
facile eximi potest.

Sinistris in ilibus cubilis] In latere sinistri
tui cubilis inest fons virtutis, id est potentia eius,
intus quidem tota manens, nec unquam virginita-
tem, siue naturam ipsam affectus & corruptionis
nesciam abiiciens. est enim in nobis semper affectus
expers nullaque ratione excutienda virtutis poten-
tia, etiam si eius actio desinere potest & interrum-
pi. In sinistris porro partibus virtutis inest potentia,
quod eius functiones dextræ parti contribuuntur.
Cibile autem animæ nostræ sedes est, quæ diuersis
ipsis habitibus subiaciens.

Anima hominum] Anima humana Deum
ad seipsum quodammodo stringet, arctissimeque
coniunget, sui videlicet assiduum vindicem & af-

fertorem, ei se pro viribus assimilando; nihil habens in se mortale: tota diuinitus inebriata est, hoc est diuinis cœlestibusque bonis cumulatissime prædita. Et si enim mortali isto vincita est corpore, de ista tamen harmonia, hoc est unione, in qua humanum inest corpus, gloriatur, id est pudore non suffunditur, sed non nihil magnifice de se sentit, tamquam ipsa toti uniuerso se tales exhibens in causa sit, ut mortalibus cum immortalibus in homine coiunctis, hoc modo etiam uniuersum ad unam quādam harmoniam adornetur.

Quoniam anima ignis est) Patris potentia, & ipsius potentiam vi intelligendi præditam, & mentem paternam, eundem alterum Deū hæc oracula ubique vocant longe omnium principem, nimirū a patre & summo Deo progressum. Hoc porro oraculo monemur, illa ipsa patris potētia studiose animam procreatam, eandemque ignem esse lucidum, hoc est diuinam quandam effentiam, intelligendi facultate donatam, ac proinde ipsam immortalē permanere propter diuinitatem substantię: ad hæc & suæ ipsius vitæ eandem esse arbitrā, quam obtineat nulla æui diuturnitate consummandam. Quæ enim eripi nobis possunt, horum qua ratione domini esse possimus, cum usus quidam eorum nobis tan-

IN ORAC. MAGICA.

33

εχῆ πρεσβάτηιο, τῇ πρεσβείαν ἀντὸν καὶ διώματιν ὁμοιώσει. Καθένας ἔχουσα καθ' ἑαυτὸν θυντόν· ὅλη θεόθεν μεμένησα, οἵτοι πεπλήρωται τῷ θεῖον καλαθί. Εἰς γὰρ καὶ ταῦθιντα ταῦθινα σύμεδεται, διὰλα καὶ οὕτω τὰς σάρμοιας, οἵτοι τὴν ἔνωσιν, ύφ' οὐδὲ βεργετειον ὑπάρχει σῶμα, αὐχή, οἵτοι σὸν αἰχματητα, διὰλα καὶ φερεῖ πι ἐφ' αὐτῇ· ὡς αὐτὸν οὖσα ή τὰς τιαντινὰ ταῦθινα πομπὴ λαζουργεῦσσα, ὥστε τῷ θυντῷ τοῖς ἀθανάτοις οὐ ταῦθινα δεσπότῳ ἐνομάθειν, οὕτω καὶ τὸ πᾶν εἰς μέσην τὰς σάρμοιας συκροῖσθαται.

Οπι ψυχὴ πῦρ) Πατέρες διώματιν, καὶ διώματιν αὐτῷ νοεράν, καὶ νοῦν πατεικὸν, τὸν αὐτὸν διύτερον θεὸν, Ταλέγνα τοῦτα πομπαχόδι καλέστε πρεσβεῖαν τῷ ἄλλων πομπών σὸν τῷ πατέρες καὶ αἰωνίτω θεῖς πρεσβειαντούτα. Λέγεται δὲ, ὅτι τὸ πατέρες ταῦτα τῇ διωματει πρεσβειαῖς δηλαδέ, δεδημιουργημένη η ψυχή πῦρ οὖσα Φασιὸν, οἵτοι θεῖα τις οὐσία καὶ νοερά, ιδύεται αἴθανατος οὐχὶ τὸν θεότητα τῆς οὐσίας, καὶ δεασσότις θεῖ ζωῆς, δηλαδέ τῆς ἑαυτῆς, ἀπε σὸν θεοβλητὸν ἔχουσα τὸ ζεῦ. άτοι γάρ αὐτὸν θεοβλητὸν ἔχοιμεν, τούτων οὐδὲ αὐτὸν δεασσότα που εἶημεν, ξενοῖσι δὲ αὐτὸς

μόνη ἡ μηδεδίποτε τέλος· ἀλλὰ μὴ δύποληται, καὶ
διασπόται οὐτων εἴησθαι. καὶ ἵζεται δὲ ἡ φυχὴ, καὶ
τὸν ἑαυτῆς δηλεῖσθαι αἰδηράτηται, πολλὰ πληράματα
τέλος τοῦ κόσμου κάλπαν, οἵτοι τὸν Διαφόρων ἑαυτῆς
ἢ τῷ κόσμῳ χώρων, ὃν ταῦτα λέγον τὸν τῆδε αὐτῷ
βεβιωμένων ἐκάστοτε τυγχάνει.

Ζήτησον τοῦ φίλου.] Τὸν ἀμφιφαῖτην φυχὴν
χρεον.

Μὴ πιθῆμα μολιώης] Οἱ πάσι τε Πυθαγόρας καὶ
Πλάτωνα Σφοὶ τὸν φυχὴν καὶ πολὺτι πιὰ χωρίστην
οὐσίαν πολὺτος Σφραγίδοις, οὐ μὲν δὲ, οὐδὲ
αὖτις πολύτι αἰχματοῖσιν· ἀλλὰ τῇ μὲν χωρίστην, τῇ δὲ ἀ-
ιχματοῖσιν· τῇ μὲν διωμάτει δῆποτε αἰχματοῖσιν, τῷ δὲ
ἔργῳ αἰχματοῖσιν πιθέματοι. τετέτονται γάρ διῶν δύο σύμ-
πολη εἰδῶν τίθενται θύμος, δὲ μὲν πολύτι χωρίστην ὑλης,
τοις νοῖς δὲ τοις ὑπερουρανίοις· δὲ δὲ αἰχματοῖσιν πολύτη,
καὶ τὸν γέ γοῖσιν καθ' ἑαυτῶν ὑφεστηκῆσαι ἔχον, ἀλλὰ τῆς ὑ-
λης δὲ ἔξημμένων, κακείνη δὲ τὸ φύσεως σκεδαστὴ λυο-
ράνη ποτὲ συσκεδαστὴνύμνον τε καὶ δύπλαύμνον καὶ τέττα-
την δὲ ἀλογειν δὲ εἶδος σύμπολη· τετέτον δὲ μεταξὺ οὐτων
εἶδος, τὸν φυχὴν τίθενται τὸ λογικόν· τῷ μὲν ναὶ τὸν ὑπερ-
ουρανίων εὐχερέσθυσαν δὲ αἰχμὴ στινδραῖ· τὸ δὲ αἰλογειν
εἶδος

bis tantum concessus sit? Quæ vero nobis eri-
pi non possunt, etiam domini horum sumus. anima
vero compluria orbis supplementa possidet, iuxta
suam æternitatem, id est diuersa in orbe loca, quæ
pro ratione anteactæ vitæ aßidue sortitur.

Quærito paradisum) Locum animæ splen-
dore undique obseptum.

Ne spiritum conspurces) Pythagorici &
Platonici animam ut non usquequaque ab omni
corpo separatam haberí, sic nec prorsus insepara-
bilem substantiam existimarunt: sed partim sepa-
rabilem, partim inseparabilem, potentia certe sem-
per separabilem, actu vero inseparabilem semper
eam fecere. Idem enim ponunt tria formarum ge-
nera, unum quod penitus a materia secernatur,
eiusmodi sunt mentes illæ supercœlestes: alterum
quod a materia abiungi non posít, substantiam
per se subsistētem nō habens, sed a materia penden-
tem, cum qua & ipsa ob naturam mutationi ob-
noxiam aliquando dissoluta, hoc genus animæ pa-
riter dissoluatur & pereat; & hoc genus totum ra-
tionis esse exp̄s asserunt. Inter ista, medium locat
animam ratione præditam, a mentibus quidem su-
percœlestibus eo interstitio diuersam, quod perpetuo
agglutinata sit materia: ab irrationali vero ge-

cc ii

nere, quod hæc ipsa materiæ non coniungatur, sed
vice versa, materiam sibi adiunctam habeat, pro-
priæ substantiæ & per se potentia subsistentis par-
ticeps, itemque impartialis, itidem ut mentes illæ su-
percælestes, quibus etiamnum ipsis confinia qua-
damtenus opera edat, ijsdem quibus & illæ, studijs
occupata, omnium rerū scilicet quæ in natura sunt,
etiam ad supremum usque deum, cognitione & cō-
templatione: & propterea corruptioni non obno-
xiā: animam vero quæ huiusmodi sit, cum cor-
pore æthereo tanquam vehiculo perpetuo versari,
quod illa continuo attactu ad consortium quo-
que immortalitatis asciscat, in anime quidē omnino
suapte natura, sed ab anima tamen irrationali
altero animæ genere donatum (quod quidem sapi-
entes idolum animæ rationalis nuncupant) imagi-
nādi vi præditū & sensu, quod & ipsum totum per
totum videat, audiat, omni deniq; sensu vigeat, &
cæteris huiusmodi animæ facultatibus brutis vita-
tur. Ita per potissimā huius corporis vim imaginā-
di, animam rationale cum toto tali corpore iugiter
esse contendunt: per tale vero corpus cum hoc mor-
tali quandoque humanam animam copulari, toto
illo cum toto fœtus in utero contenti spiritu viuifco
ob cognationem quandam implicato, cum id etiam
spiritus

εἶδες, τῷ μὴ αὐτῶν τῆς ὑλῆς θέηθαι, ἀλλὰ Ζύ-
ναρίον, τὸν ὑλῶν ἔσθιον αὐτὸν θέημενον, οὐσίαν
αὐτῶν ιδίαν ἔστιν καὶ πεῖται ἔσθιον τῇ γε δινάμει ἐ-
χουσαν υφεστικῆς, ἀμερῆ τε καὶ αὐτῶν καὶ Τοῖς νοῖς
τοῖς Καρπουρεύοντος, οἷς καὶ συγένην πάστοις ἔργα διπο-
δίδωται, Τῷ αὐτῷ, ἀναρπή ταῦτα, ἐφαστορύθμῳ καὶ
αὐτῷ, τῆς Τῷ ὄντων δὴ γνώσεως καὶ θεωρίας, ἀγρε-
τῷ αὐτῷ τοῦ αἰωνάτω θεῷ· καὶ Δῆμος τόποι αἰώλες θεοί·
τοις τον διάδοσιν οὐσιαν τὸν Φυγλῶν, Θραστὶ αἴσιω-
εναι αἴτεσίω, οἵσι οχήματι ἔσθιον, οιωναπαθανατίσ-
σαν καὶ αὐτὸν τὴν πατερεύοντα φάσην, εἰς δὲ τὸ Σι-
τεῖον αὐτῶν οὐχιμε, ἀτυχον καθ' αὐτὸν, ἀλλὰ ἐψυχω-
θαν καὶ αὐτόν, τῷ ἐπέρῳ τε καὶ Φυγῆς ἀλόγῳ εἴ-
δει (οὐδὲ Φυγῆς λογικῆς εἴδωλον οἱ Θροὶ καλεσθήσονται)
Φαντασίᾳ τε δὴ κεκομηρύθρον καὶ αἴθησι, ὅλως δὲ
ὅλου ὥρατί τε καὶ ἀκρύοντι, καὶ πᾶσαν αἴθησιν αἴθα-
ρομήνα, καὶ ταῦς ἀλλαγας ταῦς Ζεύτας ἐπομήνας Φυ-
γῆς δινάμεσον ἀλόγεις. Δῆμος μὲν διὰ τῆς κερατίσης
τὸ Σιτεῖον Θραστὸς δινάμεως φαντασίας, τὸν Φυ-
γλῶν τὸν λογικὸν ὅλως τῷ Σιτεῖον αἴσι Κυνίαν
Θραστόν. Δῆμος δὲ τὸ Σιτεῖον Θραστὸς ταῦτα ποτε ταῦ-
τηντα τὸν γε αἰδεσφύλων συγγίγνεσθαι, ὅλους ὅλως
ταῦς τὸν ἐμβρύου ζωτικῷ πνεύματι Δῆμος συγχύθ-
ει τὰ θεοπλεχεμένα, ἀπε πνεύματος τον καὶ

αὐτεγόντος· Τάς γε μὲν δαφνίας ψυχᾶς τῇ μὲν δύληι οὐ πολλῷ τῷ αἱ Δερπίνων θλαφέρῳ, θρυαμοτέρεσσι δὲ ὄμοις θύσαις αὐταῖς τε καὶ θρυαμοτέρεσσις ὀχύμασι χρεωμένας, ἀμίκτοις τῇ γε θυτῇ εἴ) φύσει· Τάς δὲ τῷ ἄρτων πολὺ ἔπι καὶ αὐτῶν τῷ γε δαφνίαν χρείτοις οὔσας, χρείτοις τὴν ὀχύμασι χρησθεῖ, τοῖς οὕτῳ μᾶζῃ μέγεσσος δραστικῆς διωάμενος λεμνωσεῖς Σύτοις σάμασοι. Ταῦτας δὴ τοῖς ψυχῆς ταῖς δόξαις καὶ οἱ ἀπὸ Ζωεράτρης θτοι μάρτυρι Φαίνονται ἐπι τοις γεώργιοι. Θ Σιέτον δῶν τῆς ψυχῆς πνεῦμα μὴ μολιώης φοιτήσει λέγον, μὴ δὲ βαθεώης ἐπίπεδον ὄν· ἐπίπεδον αὖτε καλεσθεῖ, οὐχ ώσού τε χρῆστατον (σῶμα γέρος) ἀλλὰ τὸν ἄγαν αὐτελεπότητα ἐμφάγον· ἐπίπεδον οὐδὲ αὖτε καλεσθεῖ. μὴ βαθεώην δῶν αὖτε τοῦτον καλεσθεῖται, οὗτοι μὴ παχυάντι, πλείονος ὕλης σὺν τῷ αὐτεγόντι κατεστάκη· παχυέσθαι δὲ δὲ Σιέτον τῆς ψυχῆς πνεῦμα, τῇ τοις δὲ θυτοῖς σῶμα αὐτῆς ἄγαν ἀποκλίσει.

Εἰς καὶ εἰδώλῳ μεσίς] Εἰδώλον ψυχῆς καλεῖ, δὲ ἔχόμενον τῷ λογικοῦ ἀλογον, δὲ τῷ ὀχύμασις αὐτῆς δέηται. λέγει δῶν, ως ἐσι καὶ τῷ Σιέτῳ εἰδώλῳ μεσίς εἰς τὸν ἀμφιφαῖρον γέρον· & γέρος ἀποτίθεσθαι ποτε τῷ ψυχῇν δὲ ἑστῆς τοιςεστέρεσσις ὀχύμα.

Μὴ δὲ δὲ τῆς ὕλης σκύβαλον] Χαλις σκύβαλον,
δὲ θυτὴν

spiritus cuiusdam rationem habeat. Diuinis porro animas non multum ab humanis differre, nobiliores tamen esse, & nobilioribus uti vehiculis: & præterea non misceri naturæ corruptibili posse. Syderum vero animas ipsis quoque diuinis longe præstantiores esse, præstantioribus & vehiculis uti, quæ corpora sint amplitudine facultatis actiua collucetia. Has de anima opiniones retro quoque Zoroastri Magi videtur expressisse. Itaque monet oraculum ne talem animæ spiritum inquines, neque rem planam in profundum deprimas: (nam epipeden vocat, non quia triplici mensu non constet, corpus quippe est, sed ut summa eius subtilitas exilitas ve indicetur) neue crassescere facias accessione amplioris materiae in ipsa mole. Crassum quippe fieri huiusmodi spiritum animæ, si ad mortale corpus nimis declinet.

Est & simulacro pars) Nominat simulacrum eam animæ partem, quæ cum bruta sit & rationis expers, cum parterationali est coniuncta, ab ipsis vehiculo dependens. Dicit itaque esse tali umbræ partem in sede undequaque lucida: neq; enim unquam animam deponere suum ipsis sibi adiunctum vehiculum.

Neque materiae crassamentum) Materiae
cc iij

quisquiliā mortale corpus appellat, adhortaturque ne illud ipsum male affectū & neglectim segniter curemus, sed eius rationē habeamus dū manet ad huc in hac vita, ut integra valetudine conseretur, quantum fieri posſit, purumq; ſit, & ſuper cætera omnia cum animæ ornatu concordet.

Ne eduxeris) Animam videlicet ex mortali corpore, ut ne quid cum migrarit, ipſi periculi creeatur. Illud ipsum eſt, ſeipſam educere præter naturæ präscripta.

Si extenderis igneam mentem) Si mētem tuam diuinā ad pietatis opus erexeris, id eſt ad piū & diuinum cultum, mortale iſtud corpus innoxium præſtiteris & incolume.

E ſinibus terræ) Solent nonnunquam ijs qui initiantur ſacris, apparere inter ſacrificandum canina quædam ſpectra, ſpecieque itidem alia prodigioſe fœda. Hæc omnia ait oraculum terræ prodire ex ſinibus, hoc eſt ex terreno iſto & mortali corpore, & ex congenitis ipſi brutis affectibus, nōdum a ratione abunde exornatis, & ea inania quidem eſſe ſpectra affectuū animæ in initiato dominantiū, nullamque naturæ ſolidam ſubſtentia præferētia.

Naturalis ratio ſuadet) Natura ſue naturalis ratio ſuadet genios sanctos, & adeo omnia quæcunque

Σ θυτὸν σῶμα λέγει, καὶ τῷ αὐτοκελεύσεται μηδὲ τῷ
το εἰκῆ κακῶς ταχίστον αἴσιοράν, ἀλλὰ φοντίζει τὸ
καὶ τοὺς αὐτούς, μήνυοντα ἐπὶ τῷ παθεῖ τῷ βίῳ, ὅπως
ὑγιαίνου τὸ τῷ τῷ δικαστῷ, καὶ καθάρδον εἴη, καὶ
τὸ ἄλλα τῷ τῆς ψυχῆς κέσους συμφωνοῦ.

Μὴ ἔξαρξης] Μὴ ἔξαρξης, τὸν ψυχὴν δηλα-
δὴ τῷ θυτῷ θρύλοις, ἵνα μὴ ἔξιστα ἔχῃ πάντα
δὴ τῷ τῷ, οὐ τῷ τῷ τῷ φεσικές θεομοῖς ἑαυτὸν ἔξα-
ρξειν.

Εκτείνας πέντεν νοῦν] Εκτείνας τὸν σὸν θεον νοῦν,
ἵνα οὐ τῆς βούτησίς ἔργον, ἵνα τὸν βούτην τελε-
τὸν, καὶ οὐ θυτὸν σῶμα θρύλοις, ὑγιεινότερον καὶ ἀλ-
λαγέτης τελετῆς ποιήσεις.

Εκ δέ στρατηγάκις] Εἴσαθε τοῖς πολοῖς τῷ
τελευτήμαν θαύμασθαι καὶ τολεῖσθαι κινώδη τίνα
καὶ διῆρες διλόγοτα τοῖς μορφαῖς φάσματα· τοῦτο δὲ
φοιτὸς οὐ λόγον, ὃν τῷ τῷ τῆς γῆς ὄρμασθαι κέλπων,
δηλαδὴ τῷ γεώδεις τῷδε καὶ θυτῷ σώματος, καὶ τῷ
βούτῳ συμφύτων παθαν ἀλόγον, ὅπως τῷ τῷ λέ-
γου ικανῶς κατακεκρυμμένων, εἰδὼλοι τῷ τῷ τοις τῶν
τῆς τῷ τελευτήμαν ψυχῆς παθαν, Φαγόριμα αἰντό-
σατα, καὶ Διὶ τῷ τῷ οὐδὲ ἀληθὲς σημείοντα θεότεν.

Η φύσις πείθει] Η φύσις, ἵνα οἱ φεσικές λόγοι,
πείθει τοῖς δαύμονας αἴγοις, καὶ ἀπλάδες πομπα-

Τὰς τέχνας ἀλεγαρδοῦ ὄντος παρεπελλυθότα χει-
ρὶ εἰ, καὶ αὐτὰ τὰ κακῆς ὑλης βλασφήματα, οἵτινα
τὰς ὑλης ἐξημιμένα εἴδη. κακῶν δὲ τινῶν ὑλῶν φύ-
σιν, οὐ τῇ θύσιᾳ (πῶς γάρ αὐτὴ εἴναι τῇ οὐσίᾳ κακή, οὐ
τὰ βλασφήματα χειρὶ καὶ ἔθλα;) δὲν ὡς ἐρχότειν
οἱ τάκταις πεταγμένους καὶ τὸν ἀγαθὸν ἐπὶ ἐλέχησον
μετέχουσαν, τὸν ἐλέχησον αὐτῆς ἀγαθὸν δὲ κακᾶ σημα-
νον. καὶ δὴ βάλεται τὸ λόγιον, εἰ καὶ τὰ κακῆς ὑλης
βλασφήματα χειρὶ τῆς ἐρχότης δηλαδὴ θύσιας, πολλῷ
μᾶλλον οἱ δάκμοις, οἱ καὶ τὸ ζεῦστον αὐτῆς οὐδερε-
χοντες, τῷ τε λογικῷ τῆς φύσεως, καὶ δὲ παρέστην
θητῶν φύσιν ἀμίκτω.

Αἱ ποιναὶ] Αἱ ποιναὶ, οἵτιναι κολαστικαὶ δάκμοι-
νες, ἀγκιδραὶ τῷ αὐτοφέρπων εἰσίν. οἵτιναι στένεκτικαὶ
τῷ ἀπάγαν τῆς κακίας ἀλειψί, τῇ δέρετῇ ἐγκαθ-
δούσαι.

Ηγίαθα ψυχῆς] Ηγίαθα τῆς σῆς ψυχῆς τὸ θέρος
βάλτος. Τὰ δὲ σὰ ὅμματα παθύτα ὄμοις, οἵτινας
μωσικὲς δινάμεις, αἷς ἐκπέπτουσιν.

Ωτολμηστάτης] Τολμηστάτης φύσεως τέχνα-
σια τὸν αὐτοφέρπων καλέσ, διότι διμεγάλεις παράγμα-
τον ἔσατον ὑπερβολῆν.

Πολλάχις οὖς λέξης μοι) Ως δὲ τέχνας λέγεται τὸ
λόγιον

quæcunque a Deo ipso per se bono proficiscuntur, frugi esse. Et ipsa quidem prauæ materiæ germina, siue formæ quæ pèdenter ex materia, huiusmodi sunt. Prauam porro materiam appellat, non substantia adeo (qui enim fuerit substantia praua, cuius germina frugi sunt & bona?) sed quod nouissima inter substantias collocetur, parcissimeque omnium boni particeps sit: atque hanc boni paucitatem designat oraculum mali appellatione. Si enim id vitiosæ materiæ, hoc est extremæ substantiæ germina proba sunt, multo magis dæmones huiusmodi esse credantur, quod ordine longe sint excellētiori, ut pote natura rationis particeps prædicti, & naturæ corruptioni obnoxiae impermixti.

Pœnæ) Hoc est ultrices furia, stringunt homines, hoc est cohibent abducendo eos a vicio, & ad virtutem accendendo.

Animæ profunditas imperet) Tuæ animæ diuina altitudo primas in te vendicet, & oculos tuos pariter uniuersos, id est virtutes cognitivas sursum versum erige.

Tu homo machin. nat.) Hominem præfidentis naturæ machinamentum vocat, quod res arduas ag grediatur.

Si Iæpius mihi loquitus fueris) Tanquam

ex Deo dicit oraculum ei qui initiatur, si sapienter dixeris mihi, id est me vocaueris, videbis ipsum ubique dictum, me videlicet quem vocas. nihil enim aliud tunc videbitur tibi, quam omnia fulmina, hoc est ignis huc illuc in orbe subsiliens.

Ne vocaueris imag. naturæ] Ne quæsieris intueri imaginem naturæ, Dei videlicet exemplar per se conspicuum & visile, ut quod sub conspectum humanum non cadat. Nam quæ ipsi appareret qui sacris initiantur, ut ignis, fulmina, aut si quid aliud, ea credideris esse symbola, sed non Dei natura.

Vndiq; simplici animo] Haben as ignis qui tibi inter sacrificandum apparet, undique ad te ipsum trahere in anima simplici, candida, & avitio maxime aliena.

Cum videris] Cum cōspexeris diuinū ignem figuræ expertem, quoquouersus per mundum desultorie splendescēt, & cum venustate quadam ab blandientem, eius vocem audi, quæ verissimam quandam præfert prænitionem.

Mens paterna] Id est, animæ nostræ iugis opifex, notas, id est formarum intelligibiliū imagines, animis inseuit, quibus anima freta, rerum essentias sibi rationesve conciliat.

Percipe id qd' potest intellectu cōpreh.]
Cognosce

λέγον ταῦτα τελουμένῳ, ἐάν πολλάκις λέξης μοι, ὅτοι
καλέσου με, ὅψις πομπαχῆ ἀνέθη λεκτὸν, ἐμὲ δη-
λαβὴν καλέσ. Σοδέν γέροντος τότε ὄφθησεται σοι ἡ
Τὰ πομπακερανοί, πῦρ δηλαβὴν τῷ κέρομα πομπαχῆ
ἄπον.

Μὴ φύσεως καλέσοης) Μὴ ξητήσης ιδεῖν αὐτοποιον
ἀγαλμα τῆς φύσεως, δηλαβὴν τῆς τοῦ θεοῦ, ἀτέσκ
օφθαλμοῖς ὃν ὁρετόν. Τὰ δὲ τελουμένοις φαγνόμυναι,
κερανοί καὶ πῦρ καὶ εἴπι μέρος, σύμβολοι μέρων ὔστιν,
τοῦ θεοῦ τῆς φύσεως.

Παίτοθεν ἀπλάσαι) Τὰ τῷ φαγνομύναις οἱ κατά^τ
τέλον τελεῖν πυρεῖνιά πομποθενεῖσι σεαυτὸν δηλαβὴν
τεῖνον, οὐ ψυχῆς ἀπλάσαι, ὅτοι ἀπλῆ, καὶ τὸ ποικί-
λη τὸ θέρος.

Ηνίκα μὴν βλέψῃς) Ηνίκα αὖτις ἴδης αἰγημάτισον
πῦρ θεον, καθόλου λεύκον τὸν κέρομον σκιρτιδόν. ὅτοι
σὺν γάστρι καὶ ἥλεων, οὐτου τῷ φαντὶ ἀκούσον,
ώς ἀληθεστάτην πορεύγνωσιν φέρουσαν.

Σύμβολοι πατεικός) Ο πατεικός νοῦς, οὗτος ψυ-
χῆς δηλαβὴν γόσιας πορεύεχης δημιουργός, σῶτρος τοῦ
ψυχᾶς αἰέστορε καὶ Τὰ σύμβολα, ὅτοι Τὰ τῷ νον-
τῷ εἰδῶν εἰκόνας, διεῖσται τῷ οὐτων ψυχῆς ἐνέπι-
στι εἰσαγῆται λόγοις.

Μαΐθανε τὸν τὸν) Μαΐθανε τὸν τὸν, ἐπειδής

τὸς σύνπάρχοντος ἀνέργητα διαλεῖται. Εἰ γὰρ καὶ τὸν
απαρθίναντα οὐ τὸν τὸν δημουργεῖν αἱ τῷν ροντῶν
εἰσὶν εἰκόνες, ἀλλὰ διωάμεις ἀποταὶ ἔμπειται σὸν τὴν φύ-
χην· δεῖ δέ σε καὶ σφεργεία τὸν τὸν ροντῶν γνῶσιν με-
τιένειν.

Εσι δὲ δὴ πινοντὸν] Τὸν αἰωνίων τερπόν, ἀλλέ εὖ ἀ-
κρωσόντα, οὐκ ἔσιν ὀστεύτως οἷς ἄλλοις νοντοῖς νοσή, δη-
λεὶ δὲ τὸ τύπον αὐτῷ, οὗτοι δὲ ἀκροτάτε καὶ ἐναισχυτικοὶ τῆς
ημετέρης νοντοῦσι.

Εἰσὶν παθήται) Απόθητα ἡζέ, ἐνὸς πυρῆς, ὥτοι θεύ, ἐστι γεγενέσται.

Γάιτα γέροντες) Ο γέροντας ἀπόμυτα δι-
ετέλεσε, τὰ νοητὰ δηλαδὴ εἶδη (Ταῦτα γέροντι, τὰ
ἐκτετελεσμένα τέχνη τέλη) καὶ δέ μεθ' ἔμενον διδύ-
τερα θεῶν παρέδωκεν, ἀρρένων δηλαδὴ καὶ ἡγειδαῖς αὐ-
τῶν· ὥστε οὗ τι καὶ Διὸς θύντου τοῦ σύγνομος τοῦ θεοῦ,
καὶ τοῦ σύζεδυγμα εἴπερ τὲ καὶ τῆς ἀλλοις νοητῆς
σίας, καὶ θύτο ὃν τι αἰσθέτω παῖς οὐδὲν τινὸν μή-
σιν. Καὶ τοὺς τὸν διάτερον θεὸν, καὶ φθόνον Φοῖον ἔμενεις πί-
θεαθαγα τὰ τοῦ αἰδρῶν ἔθη, ὁπόσα δηλαδὴ τοῦ μηδὲ
κέρμου τῷδε τοφεσεχῇ τίνα δημιουργὸν νομίζει. Καὶ
του μὲν τοῦτον αἰσθέτω πολέμενα.

Νοσήματα ἴνγες) Ιυγίας, τὰ νοντά εἰδή καλέσ, νοσημάτα τε παθέτει, ἐπίσητα νοοῦντα κινέμηντα τε περός Ταχινότεις βελαῖς αὐτῆς μάκτους, ποτὶ αἰγαφωνήτοις. κίνησιν δὲ

Cognosce id quod sub intelligentiam cadit, extra mentem tuam actu esse. Quanquam enim ab opifice imagines tibi rerum intelligibilium sunt inditæ, hæ tamen potentia tantum in anima tua sunt. Quare & rerum intellectualium ascenda tibi actu notitia est, animoque conjectanda.

Est intelligibile) Id est summus Deus, qui unus perfecte est, non eodem modo, ut alia, concipitur, sed mentis flore, id est singulari & potissima parte nostræ intelligentiæ.

Oia ab uno igne) Id est, a deo promanarunt.

Omnia pater perfecerit) Ipse pater omnia fecit, videlicet intelligibilia genera (hæc enim sunt quæ sunt expleta & omnibus suis numeris absoluta) alterique a se Deo regeda tradidit: unde si quid ab hoc deductum est, & ad ipsius aut alterius substantiæ intelligibilis exemplar effictum, id a summo illo patre proficiscitur. Hunc alterum Deum gentes primum haberi censem, quotquot videlicet a simili mundi architectum, quo aliis non sit superior, esse existimant.

Species quæ mente percipiuntur) Iuxtas species intellectiles vocat, quæ a patre cōcipiuntur, & ipsæ concipiunt: & ad concipiendi munia obeunda extimulant consilijs immotis. Hic vero mo-

tum intelligendi, non transgressionē hoc oraculum intelligit, aut cursum, sed simpliciter habitū ad intellectilia. Quare & consilijs a φρεστοις, id est immotis, quod ipsum φρεστον loqui, in motu sit. Hoc autem vult: hæ species immotū, minimeq; ut anima vagum ad ea quæ intelliguntur responsū obtinet.

O quomodo mundus] Ex mente perceptilibus formis quæ antecellunt, & quæ in hoc aëre ab immortalibus deductā sunt, mundi rectores intelligentiæ compotes nominat, quorum principem constituit alterum a patre Deum. Cum vero dicit hoc oraculum rectores esse mundo electi nescios, eo spectat ut ipsi immortalitatem afferat.

Scipium pater subduxit] Seipsum pater a reliquis omnibus exemptum fecit, adeo ut ne in intellectua quidem facultate vel altero a se Deo ignem suum, hoc est propriam diuinitatem incluserit. Huius autē diuinitas a ceteris rebus exempta est, videlicet quonia ille idem & ortus immunis est, & per se ipse extat: immo nulli prorsus communicabilis est, licet ab omnibus diligatur. non autem inuidia ductus se nemini impertit, sed sola rei impossibilitate, quæ ut in contradictionem ille incidat, omnino non permittit.

Pater non metum immittit, sed obsequiū infundit]

Ἐντοῦ νόσεως, καὶ μετάβασιν βάλοιτο ἀλλέχειν, γράψει
διέξοδον, διὰ ἀπλᾶς τὴν περὶ τῷ νοσήματα γέζοντο
ώστε δὲ καὶ τὸ βαλαῖς ἀφθέμενοις, τότε ἀλλάζειτο τὸ
ἀκίνητοις· ως τὸ γένε Φθέγγεαθαι τὸν κινήσει ὄν. καὶ λέ-
γει αὐτὸν, ως ἀκίνητα τῷ θεάματα εἰδόν· καὶ γράψει
καὶ, ωσαφήν τυχὴν, τὴν περὶ τῷ νοσήματα ἔχειν.

Ω πῶς κέσμος ἔχει [Τὰ περὶ γραμματῶν νοτίων]
εἰδῶν, καὶ τὸν τὸν ταῦθε περὶ γραμμῶν ἀθανάτων περὶ γρα-
μμῶν νοερεῖς αὐτοχθόνας κέσμος καλέσ, ὃν κορυφαῖον τὸν μὲν
τὸν πατέρερον διδύτερου βάλεται ἔχειν· δέκατης δὲ
αὐτοχθόνας φάσκεν τὸν τὸν τὸν λόγιον ἔχειν τὸν κέσμον, διηλεγό-
πι ἀφθαρτὸν αὐτὸν βάλεται ἔχειν.

Εαυτὸν ὁ πατὴρ ἡρπασεν] Εαυτὸν ὁ πατὴρ, τὸν διῆγον
πολύτων διξαίρετον ἐποίησεν· γράψει τῇ ιδίᾳ νοερᾷ δυ-
νάμει, ἵτοι ταῦθε μὲν ἐαυτὸν διδύτερον θεῷ κλείσσεις, ἵτοι
οὐείσας τὸ ἴδιον πῦρ, τὴν ιδίαν δὲ θεότητα. Τὸ γάρ
τοι πάμπολὺ ἀγέρνητον καὶ αὐτὸς δι' αὐτὸν ὄν, φέρειτο
θεότης τὸν ἄλλων πολύτων διξαίρεται· ἀτε γράψει
λως μεταθετὸν ταῦθε ἑτέρῳ ὄν, κανὸν ἀγαπᾶτο τὸν
πολύτων. Οὐδὲ μετέδωκεν οὐδὲν, γράψει, τὸν φόνον· ταῦθε
λως ἀδικάτῳ τὸ περίγραματος, ταῦθε εἰς αντίφασιν
περιέσασθαι.

Πατὴρ τὸ φόνον ἀποθέψονται] Οὐ φόνον ἐμβαλέσθω
dd

πατήρ, πεθώ μὲν ἐπιχεῖ, οὐτοις ἔρωται αὔτε γὰρ ἀκρωταντὸς
ἀγαθὸς ὁν, οὐδὲν αὐτὸν κακοῦ αἴτιος εἴη θεῖν, οὐτὲν αὐτὸν Φο-
βερὸν εἰ, αὐτοθάνατον αἴτιον αἴτιος ὁν, καὶ τὸν αὐτοπο-
τοντὸν πολύτων.

Δῆλοι δῶμα εἰσὶν διῆσι τε συχνοὶ αἱ Σφέπτεν, οἵτις
ἀπὸ Ζωροδέρρου ζύτοις συνωδοῖς πηγαῖσιν οὐδενός θεῖ
δόξας· μάλιστα γε μηδὲν οὐδὲν τε Γυμναζόρειν καὶ
Γλαύτωνα Θεοῖ, ἐπεὶ καὶ σκείνοις ἐπὶ τῷ Ζωροδέρρου,
οἵς φησὶ τοῦτον Πλεύταρχος, πολὺν συνωδὸν καὶ
τὸ Γλαύτωνος φαίνεται. Φησὶ δὲ τοῦτον Ζωροδέρρου Πλεύ-
ταρχος, ως βίρχη τὸ οὖτα διέλει· καὶ τῇ μηδὲν αὐτοῦ
μοιρᾷ, Ωρομάζων ἐφιστών· τῷτον δὲ εἰ τὸ ταῦτα τῷ
λογίων πατέρεψε καλεύμνον· τῇ δὲ ἐράτῃ Αεγμάτῳ,
Μίθρεω ὃ τῇ μέσῃ καὶ τῷτον δὲ αὐτὸν εἰ τὸ διάτερονοῦ
καλεύμνον ταῦτα τῷ λογίων δὲν· Ωρομάζων μὲν,
λίσ, οὐ γε δὴ καὶ κύρρων περιστὶ καλεῖθαι, πειπλάσιον
ἐκατὸν ἐφεστακέναι· Μίθρεω ὃ διλογότι, τὸν μετά γέ Ω-
ρομάζων, διπλάσιον. οἵςδε πολύτως συνωδὸν καὶ τὸ
Γλαύτωνος σκέψασθετοι τὸν πολύτων Βασιλέα πολύτ-
οντο· καὶ σκείνετε ἐνεκα πολύτων καὶ σκέψιν αἴτιον αἴποιν αἴποιν
τὴν καλαίν· διάτερον δέ, τοῦτο τὰ διάτερα· καὶ τείτο, τοῦτο
τὸ τείτα. μοίρεσι δέ τοις εἰς αὐτὸν Ζωροδέρρης τὸ τὸ
ταῦτα διηρίκεσσαν, εἰ τὸ αὐτοῦ την μηδὲν τὸ αἴτιον διάτερον
δέ τὸ εἶχον μηδὲν αἴτιον δέ τείτην δέ την μηδὲν. Ζωροδέρρης
οὗ φησὶ Γλαύταρχος δέ τα παλαιόν θνατογενέναι, ως καὶ
πεντακιθλίοις ἐτεστο τὸ Τρωϊκῶν πρεσβύτερον ισορθάτο.

IN ORAC. MAGICA.

51

infundit) Hoc est amorem. Cum enim ipse summe bonus sit, nulli ullius auctor fuerit mali, unde iure timeri possit, sed omnibus contra semper bonorum causa, ut ideo a cunctis ametur.

Hec Zoroastris oracula frequentes & clari viri consimiles opiniones secuti confirmarunt, sed præcipue Pythagorici & Platonici: quādoquidem illis etiam Zoroastri dictis quæ de eo Plutarchus refert, plane consona Platonis sententia videtur. Refert autē de Zoroastre Plutarchus, quod res oēs in tria genera distribuerit: & prime quidē illarū parti sine generi Horomazen præfecerit, eundē cum eo quem oracula patrē vocitant: ultimae vero Arimanen, at mediæ Mithran, quē alterā mente oracula nominant. Et quod Horomazes Solis, qui Persice Cyrus dicitur, se triplicē constituerit, duplice autē Mithra qui proximū ab Horomaze locū obtinet. Quibus omnino Platonica illa respondent; oīa sunt circa regē vniuersorū, & eius gratia sunt oīa: idēq; oīm honorū causa est: secūd⁹ vero circa secūda, tertī⁹ circa tertia occupat⁹ est. Tres autē partes in quas Zoroastres & Plato res vniuersas diuiserūt, sunt ist⁹; prima qdē eterna: secunda vero tēpore cœpit, sed æterna est: tertia demum corruptioni obnoxia est. Cæterū Plutarch. testatur Zoroastre adeo vetustū esse, ut quinq; milib. annorū bellū Troianū antecesserit.

52
SAPIENTISSIMI
PSELLI EXPOSITIO
corundem oraculorum.

ORACULVM CHALDAICVM.

Est etiam simulacro locus suus in regione
vndique & omnino lucida.

*Idola siue simulacula dicuntur a philosophis, que
congenita quidē sunt præstantioribus, attamen illis
inferiora & deteriora. Exempli gratia, Deo mens
congenita est, menti anima rationis particeps, ani-
mæ ratione prædictæ irrationalis, irrationali natura,
naturæ corpus, & corpori materia. Idolum itaque
& imago dei mens est, mentis anima rationalis, ani-
mæ rationalis irrationalis, irrationalis natura, na-
rae corpus, corporis materia. Hic autem irrationali-
lem animam vocat Chaldaicum oraculum animæ
rationalis simulacrum, eo quod huic illa cōnata est,
sed conditione inferiori: aitque simulacro partem
attributam esse in regione vndiquaque collustrata.
quo significat anima rationis expertem, qua ima-
ginem animæ ratione prædictæ refert, virtutum au-
xilio dum in hac vita moratur lustratam, curricu-
lovitæ*

SIMI
SITIO
TUR.
LDAICVM.

τούς σοφώτα^ς
τούς ψελλούς εξ-
ήγορις εἰς τὰ αὐτὰ
λέγα.

ΧΑΛΔΑΙΚΟΝ ΛΟΓΙΟΝ.

Εἰ καὶ εἰδώλῳ μερὲς εἰς τόπον ἀμφι-
φάσονται.

Εἰδὼλοι λέγεται τὸ δέ τοι φιλοσόφοις, τὰ συμφυτά
εἰδὸν κρείτονα, ἐλεύθερα δὲ σκείνων τοὺς θεόντα. οἵ
συμφυτόν τοις τῷ θεῷ, καὶ τῷ νῷ καὶ λογικὴ ψυχὴ, καὶ
τῇ λογικῇ ψυχῇ καὶ ἀλογεῖς, καὶ τῇ ἀλογῷ καὶ φύσις, καὶ
τῇ φύσει δισμῷ, καὶ τῷ σώματι καὶ ψυχῇ. Εἰδὼλοι μὲν
τῷ μὲν θεῷ, οὐ νῦν τῷ δὲ νῦν, καὶ λογικὴ ψυχὴ πᾶς δὲ λο-
γικῆς ψυχῆς, καὶ ἀλογεῖς τῆς δὲ ἀλογεύν, καὶ φύσις πᾶς
καὶ φύσεως δισμῷ τῷ δὲ σώματος, καὶ ψυχῆς. Εἰδὼλοι δὲ δι-
χολογεῖσθν λόγιον, εἰδὼλον φησί, τὸν ἀλογον ψυχῶ
πᾶς λογικῆς. συμφυτὸς γάρ αὐτὴν τῷ αἱθερόπῳ, καὶ
χείρων σκείνων. καὶ φησὶν ὅτι καὶ εἰδώλῳ μερεῖς ἔστιν εἰς
τοπὸν ἀμφιφάσοντα τούτους, καὶ ἀλογεῖς ψυχὴν πᾶς ἔστιν εἰ-
δὼλοι τῇ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τῇ φύσει δισμῷ τῷ σώματος τῷ τοῦ
βίου, αὐτὸν εἰς τὸν σελινίων τόπον μέτ' τῷ σχέλιον τῷ

dd iij

τὸν αὐτὸν θεόπου ζωῆς· καὶ ἀποκληρόδα, εἰς τὸν ἀμφι-
φαῖτοντα, ἀμφοτέρων λέγοντα, καὶ ὁλολεχμῆ.·
οἱ μὲν γὰρ τόπος σελιών τόπος, ἀμφικλεφής ἐστι. Συτέ-
σιν ἀμφοτέρων σκιάθιος. ὁ δὲ σελιώνας, ἐπερφαῖς,
ἢ ἐπεργκλεφής. Συτέσι, ταῦται οἵμοισι πειλάταις, τῷ
δὲ οἵμοισι σκέτοις μεσός. καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ η σελιών, Σι-
αύτη ἐστι, ταῦται οἵμοισι μέρε πεφωπομένη, καὶ ταῦ-
ται οἵμοισι αφώτιος. ὁ δὲ τόπος σελιών τόπος ἀμφιφαῖς
ἐστιν, οὗτοι δέρλει πεφωπομένος. λέγεται δὲ λέγον, ὅτι
ἢ μόνον η λογικὴ φυχὴ ἀποκληροῦται εἰς τὸν τόπον σε-
λιών τόπον τὸν ἀμφιφαῖ, διὰ μερέστιν καὶ τῷ εἰ-
δώλῳ αὐτῆς, οὗτοι τῇ ἀλέγω φυχῆ, ἀποκληρωθεῖσαι εἰς
τὸν ἀμφιφαῖ τόπον, ὅτδη μιαυγής καὶ καθαρὴ ἔξελθη
τῷ Θερμαῖς. οἱ μὲν γὰρ Ελληνικὲς λέγεις αἴθανατον πέντε
καὶ τὸν δῆμον τῷ αὐτὸν θεόπου φυχὴν, μέχρι τοῦτο οὐ-
πὸ σελιών τοιχίον αἰώνιον αἰάγει. Εἰ δὲ Χαρδάρχει λέ-
γον καθαρεῖσαν αἰώνιη ὥρμόφερνα τῇ λογικῇ φυχῇ ποι-
ῶν, εἰς τὸν ἐπέκεινα τῆς σελιών τὸν ἀμφιφαῖ Σιά-
τιλν ἀποκληταῖ. καὶ τὰ μὲν τῷ Χαρδάρχειον δήματα,
Σιάτιλν οἱ δὲ τῆς Δισεβείας υφηγηταὶ καὶ τῷ Χεισιαν-
ικῶν δήματων τοσοφῆται καὶ κήρυκες, οὐδαμοί τῶν
δῆμον φυχὴν αἰάγεισιν, διὰ τοικαὶ μαρρήδεις
οἱ Σιάτιλν.

lo vita humanæ finito ad regionē quæ supra lunam
est redire, eiq; sorte assignari locum vndiq; lumino-
sum, id est circum circa & omni ex parte splendore
fulgentem. nam qui subter lunam locus est, vndique
tenebricosus est, & circū circa caligine septus. luna-
ris vero alternatim lucidus & obscurus est, hoc est
vna ex parte lumine clarus, ex altera tenebris opple-
tus: quēadmodū etiā ipsa luna media ex parte illu-
minata est, & ex media obtenebrata. Locus vero ille
supra lunam, utrinq; lucidus est, siue omni ex parte
collustratus. Dicit itaq; oraculū, non solum animæ
ratione præditæ superlunarem illā regionem vndiq;
luminosam esse destinatā, sed etiā illius imaginē ani-
mā brutam hac sorte dotatā, ut in regionē omni ex
parte lucidam asciscatur, modo splendida & pura
e corpore exierit. Græcorum siquidem doctrina ir-
rationalē hominis animam facit interitus nesciam,
eamque usque ad elementa sub luna sita extollit.
at Chaldaicum oraculum expiatam illam & cum
rationis partice anima amice conspirantem in re-
gionem hāc quæ ultra lunam est, vndique lucidam
transuehit. Atque hæc quidem sunt statuta Chal-
dæorum. Pietatis vero doctores & Christianorum
dogmatum interpretes ac precones nusquam locorum
brutam animam ad superiora educunt, sed aperte

dd iij

interitui obnoxiam esse profitentur. habent autem pro anima bruta iram & cupiditatem generationis appetitricem. Atque ita enarrando tradit Gregorius Nissenus in oratione de anima.

Ne vero materiæ feces in præcipitio relinquas.

Materiæ feces appellat oraculum hominis corpus e quattuor elementis compositum: & tanquam dōcendo & exhortando discipulum alloquitur: Non solum animam tuam ad deum eleua, & ut vitæ huius turbas superet effice, sed si fieri potest, ne quidem ipsum corpus quo amictus es, quodque materiæ fex est reijcula & neglecta, & materiæ ludicru, in terrestri mundo relinque. præcipitium namque nominat oraculum locum hunc inferiorem. a cælo enim tanquam loco edito natura nostra huc præcipitatur. admonet igitur, ut & ipsum corpus, quod per materiæ fæcē innuit, igne diuino absumamus & expurgemus, aut decorticatum in æthera eleuemus, aut a deo ceu transuasemur in locum materiæ & corporis expertem; vel corporeum cum quidem, sed atherium; vel celestem, quem consecuti sunt Elias Thesbites & ante hunc Enoch, ab hac vita in longe diuiniorem conditionem trælati, materiæ sedimento, suo nempe ipsorum corpore, in præruptis locis

IN ORAC. CHALDAICA. 57

δείχνουται. ἀλλογενοῦς θυραῖς πίθενται, τὰ δυμὸν καὶ τὰ
πίθημίαν, τὰ δὲ ὄρεγονδίαν θύσεως. οὕτω γενῆ ὁ
Νιαστᾶς Γρηγόρεος αὐτῷ τοῖς θυραῖς λέγει μίξεισιν.

Μὴ δὲ τὸ τῆς ὑλης σκύβαλον κρημνῶν κα-
ταλείψῃς.

Υλης σκύβαλον φησὶ δὲ λέγον, δὲ τὸν αἰδερόπου
σῶμα δὲ εἰκαστάρων σοιχείων συγκείμενον. καὶ ὡς-
αρ δὲ διδασκοδήιας λέγων καὶ παραγνέσεως φησὶ τοὺς
τὸν διδασκόμενον. ὅπι μὴ μόνον τὴν θυραῖς σου τοὺς
τὸν θεὸν μετεώρεσσον, τὰς τῆς βιωτικῆς συμβάσεως ταρ-
τέρους ποίησον, δὲ δὲ εἰ δικαστὸν, μηδὲ ἀλλὰ δὲ σῶμα ὡς-
αρ ἥμφιεσσα, καὶ ὡςαρ σκύβαλον ὡστὸ τῆς ὑλης, τουτέστι
ταρχύματι ἀσφρίμμενον καὶ καταπεφρυγημένον, καὶ
ὑλης πάγινον, εἰς τὸν τοξεύθιον καταλείπησις κέσμον. κρη-
μὸν γὰρ τὸν τόπον ὄνομαζε δὲ λέγον. ὡςαρ γὰρ ἀπὸ
μετεώρου τόπου τὸν ἔρατον, ἢ Φύσις ἡδὺν ἀνταῦτον κατα-
κρημνίζεται. παραγνόων, ἵνα καὶ ἀλλὰ δὲ σῶμα, ὡςαρ φησὶν
ὑλης σκύβαλον, πινεῖ δειώντα πάθησαν, ἢ ἀπολε-
πίνακτες εἰς αἰθέρα κευφίσανται, ἢ μετεειδῶνται τοῦ
τοῦ εἰς τόπον ἀνθλειόντας αἴσωματον ἢ σκούματον λέν, αἰθέ-
ρον γένεται τὸν τοξεύθικεν ὁ τε Θεούτης Ηλίας,
καὶ τοῦτο τούτου Ενώχ, μετατεθέντες ἀπὸ τὸν τοξεύθικον,
καὶ εἰς θοτέρους λῆξιν ἀποκαθισάντες, καὶ μηδὲ δὲ
τῆς ὑλης σκύβαλον, μήτοι δὲ ἐστῶν σῶμα, κρημνῶν

καταλιπόντες. κρημνὸς δέ οὐδὲν ὡστῷ εἰρήναι μεν, ὁ τοῦ
γαστρόποσ. τὸ δὲ τοιχτὸν δόγμα Εἰ καὶ θαυμασόν οὐτὶ καὶ
ταῦθι φυὲς, ἀλλὰ σὸν ὅπερ ταῦθι μετέρα βιβλίματι δια-
πλύν κέτη τὸ Κέμαλος, καὶ τὸν πρώτον θότερον τόπον
Σύτων μετέστασις· μόνος δὲ τῆς θεᾶς ἥρηται τὸ ταῦ-
χμα χάριτος, τῆς ταῦθι πρόρρητα πολὺ τὸν ὑπέρων σύ-
δαπομώσης τὸ Κέμαλος, καὶ τὸν ἐμβεβήκει γεώδη φύ-
σιν ὄχηματι πνεῖνα μετεωρίζουσι εἰς τὸν πόλεμον.

Μὴ ξέδεξης, οὐα μὴ ἔξιν ἔχουσαν π.

Τὸ πόλεμον καὶ Πλωτῖνος σὺν Ἀρτεμίσῃ ἀλέγουσαν ἔξα-
γωγῆς πίθην. Εσὶ δὲ ὁ λέγεις παράμνεσις ταῦθι φυὲς τε καὶ
ταῦθι φανός. φοιτῶν μηδὲν οὐ τὸν αὐτόφερον ταῦθι μα-
τεύεσθαι τοῦτο τὸν ἔξαγωγὸν τῆς ψυχῆς, μηδὲ φευ-
γεῖν πῶς αὐτὸν δέξελθοι τὸ Κέμαλος. ἀλλὰ τοῦ φευκῶν λέ-
γων τῆς θελεύσεως τὸν προγενόν. αὐτὸν δὲ τὸν ἐμμέειμον
εἴπει οὐαὶ τοῦ τὸ Κέμαλος λύσεως, καὶ τῆς στρατοῦ
ἔξαγωγῆς τῆς ψυχῆς, μετάγει τὸν νοῦν δὲπὸ τοῦ κρήπο-
ντος τοῦ προγενότα, σὸν εἰλιθέρεος πομπάπασιν ἔξε-
στον τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ ἔχουσαν ποτὲ τῆς ἐμπαθεῖτερος λύσης. πά-
θος γάρ οὐίζεται ὁ Χαρδαῖος τὸ φευκόντινον τοῦ τὸ θα-
νάτου τὸν αὐτόφερον. διὸ γέρθε φησι μηδενὸς ἐτέρου φευ-

τίζειν,

IN ORAC. CHALDAICA. 59

locis minime destituto. Est autem præruptus locus,
quemadmodum diximus, regio terrestris. Atque
hoc dogma licet admirabile sit & excellens, non ta-
men in nostra volūtate sita est corporis lustratio &
ad diuiniorem locum translatio, sed pendet res tota
a diuina gratia, ut hæc ineffabili igne corporis ma-
teriam exurat, & prægrauantem terrenamque na-
turam igneo vehiculo in cælum euehat.

Ne exigas animam, ne in exeundo ha-
bens aliquid periclitetur.

Hoc oraculū refert etiam Plotinus in libro de a-
nimæ irrationalis eductione. Est autem insignis &
magni momenti exhortatio: homini nimis nihil
quicquam moliendum esse de animæ eductione, ne-
que dispiciendum quo pacto illa e corpore egredia-
tur: sed negotiū naturali dissolutionis rationi per-
mittendum. anxietas enim & sollicitudo de corpo-
ris solutione, & animæ ex illo eductione, mentem &
melioribus cogitationibus auocat, & curis eiusmo-
di occupat, unde perfecte anima purgari nequit.
Si enim tunc mors nobis adueniat, quando curis de
resolutione distringimur, anima non exit prorsus
libera, sed retinēs aliquid de vita affectibus impli-
cata. affectum enim definit Chaldaeus hominis de
morte sollicitudinē. nullius enim alterius rei curam

habēdam esse vult quam præstantiorum illuminationum. verum neque de his admodum sollicite cogitandum, sed ubi te ipsum angelicis & diuinis potentijs nos in altiora extollentibus permiseris, omnibus quæ in corpore sunt, dicam & in anima, sentiendi instrumentis obstructis, absque ullis negotiorum curis & mentis agitationibus vocantem deum sequendum esse. Nonnulli simplicius oraculum exposuerunt. ne educas enim inquiant, ne exeat aliquid habens: id est, ne te ante mortis naturalis terminum interimas, licet philosophia totus omni studio incubueris. nondum enim omnibus numeris absolutam lustrationem adeptus es. unde licet anima e corpore via ista exslierit, exhibet tamen vitæ huius corruptione quodammodo infecta. Si enim nos homines in hoc corpore tanquam in custodia & statione collocati sumus, quemadmodum sane Plaeto hac sententia diuinitus accepta in arcanis sermonibus dixerat, nemo certe sibi morte inferre debet, antequam deus moriendi necessitatem immiserit. Atque hæc expositio melior est priore, & Christianæ doctrinæ prorsus congrua.

Animo tuo ne subiicias immensa terræ spatia:

Non

τίζειν, ἢ τὸν κρυφόνων ἐλάμψεων, μᾶλλον δὲ μηδὲ τοῖς
πούτων φεροντίζειν ἀλλ' ἀφκέτα ἐαυτὸν ταῦς αἰαγούσας
ημᾶς ἀγελικῆς ἢ θοτέρας διωάμεσον, καὶ τὰ τούτα
μάλις μύσαντα αἰδηπήεια, εἰπεῖν δὲ καὶ τῆς ψυ-
χῆς, ἀπολυτροφυμονήτως ἢ αἰενοήτως ἐπεοδηγηταῖς
καλεομένης θεῶ.

Τινὲς δὲ ἀπλάστερον δέξησαντο θλέγον, μὴ δέ-
ξεν γάρ φοστού, ἵνα μὴ δέξιη ἔχουσά τι. Συτέστι μὴ τοε-
ασέλης σπαυτὸν τὸ φεοτικὸν θανάτου, καὶ πολὺ πεφι-
λεσσόφηγες. οὐ περ γάρ τῆς τελεοτάτης καθάρσεως ἔτυχες.
εἴθεν καὶ αφιππαλδήν τὸ ψυχὴν δέσμονας θάψα τῆς Τι-
άντης δέξαγωγῆς, ἔχουσά τι τῆς θυτοφθορίς ζωῆς δέξον.
Εἰ γάρ καὶ ως τὸ φεοερῆ δέξματι ἐσμένοις αὖθεφ-
ποι, ὡςτε δὴ καὶ Γλαύτων εἰρήκει τὸν διπορρήτοις λόγοις
αἴσθητεν τὴν δέξιαν μεμαθήκασ, ἀλλ' οὐδὲν ἐαυτὸν διπο-
ρρήσαι τίνα, τῷριν αἰάβκιων ὁ θεός θητιπέμφητο, καὶ κρείτ-
των δέξηγοτος αὕτη τῆς τοπετέρειας, καὶ τῷ Χειστα-
νικῷ λόγῳ συμβαίνεσσα.

Μή τὰ πελώεια μέτρα γαύτης ταῦτα σὺν
Φρένα βάλλευ.

Οὐ γῆς ἀληθείνεις Φυτὸν ἐνὶ χθονί. (Σερίσας)
 Μηδὲ μέτρος μέτρα ἡλίου κανόνας σινά.
 Αἰδίω θελῆ Φέρεται πατρὸς, όχι ἔνεκέν Συ.
 Μήνης ροΐζον ἔσσον αἴς βέργας ἔργων ανάμνης.
 Αἰτεον περπόρθυμα σένεν χάρεν οὐχ ἐ-
 λοχεύθη.

Αἴδηρισθε ορνίθων ταρσὸς πλανὺς, οὐ ποτὲ
 ἀληθῆς,

Καὶ θισῶν σπλάγχνων τὸ Τιμάρι· τάσι δὲ
 θύρματα πάντα,

Εμπορευῆς ἀπάτης σπείρυματα. Φάγε σὺ
 πάντα,

Μέλλων δύσεβίντις ιερὸν περιάδυσον ανοίγων,
 Ενθάδρετη σοφία τὰ καὶ βίνομίν σιωάζον).

Απάγε τὸ ματιόβούμενον ὁ Χαλδαῖος πάσους Ελλη-
 νικῆς Σφίας, καὶ μόνω ταπεσκελλᾶν οἴεται ταῦθεν. Μηδὲ
 πελώσεια γάρ Φυτοὶ μέρα γῆς τὸ σὸν φρένα βαδύς· &
 γῆ μῆτείν Φυτὸν εἰς γῆν θείεσι μὴ γάρ μεγάλει μέ-
 ρα τὸ γῆς πολυτραγούλον τῇ σῇ φρενὶ, ὡς αρδοί γεωγρά-
 φοι ποιεῖσι καταμέτρωτες τὸ γῆς. περμεγάλης
 οὐκ εἶνι τὸ γῆς. Μηδὲ μέρα μετρην ἡλίου κανόνας σινά-
 Σερίσας

Non est enim veritatis planta in terra.

Neque metire mensuram solis canonibus collectis:

Sempiterno patris consilio fertur, non tua causa.

Relinque lunæ impetum: perpetuo currit vi necessitatis.

Astrorum percursor tua gratia non est coditus.

In aere auium latum remigium numquam verax est:

Et victimarum viscerumque frusta, haec omnia ludibria sunt,

Erroris negotiatorum fulcra. Tu fuge ista,
Si velis sacrum pietatis hortum recludere,

Vbi virtus, sapientia & equitas consociatur.

Chaldaeus abducit discendi studiosum ab oriente Graecorum sapientia, & soli deo adhaerere docet. Ne animo tuo comprehendas (inquit) terrae infinitam mensuram: non est enim veritatis planta in terra. id est, ne follicite mente tua inquiras magna terrae spatia, quemadmodum geographi facere solent terram dimetiendo: quia veritatis semen in terra non est. Neque metire vias Solis regulis ad eam rem obseruatis & collectis. sempiterno patris consilio voluitur, non propter

te. id est, ne circa motum & doctrinam astrorum
occuperis. hæc enim non vita tua causa mouetur,
sed perpetuo voluuntur secundum voluntatem Dei.
Relinque lunæ impetum. semper necessita-
tis opere currit. hoc est, ne anxie scruteris lunæ
volubilem motum. non enim propter te currit illa,
sed agitatur a necessitate potiore. Stellarum
progressus tua causa factus non est. id est stel-
larum duces ac praefecti, tam fixarum quam erra-
ticarum, essentiam sine substantiam suam non in-
tui gratiam nacti sunt. Ætheriæ auium plantæ
latæ nō sunt veraces. id est, ars ex auium in aere
volatium inspectione, quam etiæ auguralem scien-
tiam nominat, curiose illarum volatum, garritum,
& sedes obseruans, vera non est. Latam autem
plantam vocat, dilatatum pedum gressum, ob di-
gitorum extensionem cute inter illos media quam
longissime diducta. Et victimarum viscerum
que sectiones, hæc omnia ludibria sunt. id est
ars sacrificandi, tam ea quæ futura per victimas,
quam quæ per viscerum macratarum hostiarum dis-
sectionem inquirit, manifesta ludicra sunt. Ne-
gotiatorum erroris fulcra, id est lucri fraudu-
lentæ captationes. Ne igitur (ait) tu meæ discipli-
nae tradite istiusmodi curiose indageris, si quidem
sacrum

IN ORAC. CHALDAICA. 65

Θεοίς αἰδία βύλη φέρεται τῷ παῖς, ὃχ ἔνεκεσθ. Συτέσι μὴ ἀχολεῖς τοῖς ἀστρονομίαις. ὃ γάρ ἔνεκεν τῆς σῆς ζωῆς τὸν δρόμον ποιήσαι, ἀλλ' αἰδίας κινήσαι καὶ στὸ τῷ θεῷ βύλημα. Μήνις ροῖς οὐ ἔασσον· αἱ δέ τέλει ἔργα αἰδίγκης. Συτέσι δὲ τῆς σελήνης δύτερον κίνημα μὴ πολυπολεγμόν. Τέλει γὰρ αὗτῇ διφάσιον, ἀλλ' οὐδὲ κρείτιονος αἰδίγκης αἰγειδόν. Αρέειον περιπόρδυμα σέθεν χάσιν οὐκ ἐλέχει. Συτέσιν οἱ περιπολεμεῖοι τῷ απλανῶν αἴσηρων, η τῷ πλανωμένων, ὃ χάσιν σὸν θεόν ταῦτασιν ἔλεσσον. Αἴδηρος ὄρνιθων Καρσούς πλατύς, οὐ ποτὲ δημητής. Συτέσιν διφάσι τῷ περιθώνῳ ὄρνιθων ἐν τῷ αἵεται τέχνῃ, ην δὴ καὶ οἰωνιστικοὶ ὄνομά γεον, οὐκ ἔστι δημητής, πειρεργαζομένη τοῖσισι αὐτῶν, καὶ κλαγάδας, καὶ καθέδρας. παρσὸν δὲ πλατεῖα, τὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν λέγει βάσιον πλατεῖας θεον, διφάσι τῶν δακτύλων ἔκτασιν διεργαμένων τῷ μεταξὺ δέρματι. Καὶ θοιαὶ σπλάγχνων τε θορακίδει, ἀνύρματα πολύτα. Συτέσιν δὲ θυτικὴ καλευμένη θητείμι, ηγεων δὲ τῶν θοιαὶ τῶν μελλόντων θυτεσσαῖν τοιέγνωσιν, καὶ διφάσι θορακίδει σπλάγχνων τῶν σφαζομένων ιερέων, πάγκων εἰσιν αἴτικρις. Εμποεικῆς ἀπάτης τοιέγματα. Συτέσιν ἀφορμαὶ κέρδους ἀπατειλάμι. Μὴ θίνω(Φησί) πολυπολεγμόνδι μαθητώρδηνος οὐτοῦ ἐμοδι, μέλλων

Δύστειας ιεροὺν τὸ πρώτον αἰοίγλ. οἱρός δὲ τὸ πρώτον
 τος Δύστειας καὶ Χριστός, ὃς ὁν οὐτοῦ Μωυσέως Βί-
 Ελαῖος φοῖν, ἀλλ' ὁ λαβὼν τὸ θύμινόν τοῦ προπάτων θεωρεῖν, ἔνθα
 Τὰ ποικίλα τὸ θύμινόν τοῦ προπάτων, καὶ δὲ ξύλον δὲ γνωστό-
 χέν καλοῦνται ποιησεῖν. Συτέτον ἡ Αλεξανδρικὴ φρέσκης,
 ἡ μιαροῦσα δὲ κρῆτον διπλὸν χείρον, καὶ δὲ ξύλον τῆς
 Ζώνης, Συτέτον δὲ φυτὸν τῆς θεᾶς ἐλλάμψεως τῆς καρ-
 ποφορεύστη Ψυχῆς ζωῶν ιερωτέσσιν καὶ κρείτονα. Οὐ
 Συτέτον τῷ τὸ πρώτον τοῦ θρεπτή Σφία καὶ δύνο-
 μία φέρονται. ἔστι δὲ θρεπτή, μία μὲν ἡ θρική, πολλαὶ
 δὲ αἱ ηκτές εἰδῶν μιαροῦσι μναῖ. Σφία δέ δέδινη, η Σύτων ἀ-
 πόμπεων αἰεικτική, ἵνα ὡς μόνα αἴρητον ὁ θεός τοσοῦ-
 βούστηται νοεῖ. τὸ θύμινόν τοῦ Χριστοῦ παραμέστεων,
 Τὰ μὲν πλείω καὶ ταῦς καθ' ἡμέας εἰσηγήσοι κατέδηλά
 πως εἰσὶ τὰν δὲ καὶ ήτεπταῖ*. τὸ γάλα καθ' ἡμέας δόγμα-
 τος μιαρρήδων φάσκοντος Διοί τοῦ αἰδεσφον τῶν οὐρα-
 τεῶν γελυπῆθαν κτίσιν, ὁ Χριστός τὸν λόγον τὸ πρώτον
 δέχεται, ἀλλ' αἰδίως τίθεται κανθαρά τι κατ' ἄλλον, ἐρ-
 γάω αἰδίκους, ὃς ἔνεκεν ημῶν.

Δίζεο Ψυχῆς ὥχετον, ὅθεν οὐ πνε ταῖς
 Σώμασιν θηλύσας ὅπερ ταῖς ιδίας αἰδί-
 σίσθις,

Ιερω

IN ORAC. CHALDAICA. 67.

sacrum pietatis hortum tibi patere velis. est autem sacer pietatis hortus siue paradiſus secundū Chaldaeos, non quem Moysis liber prædicat, sed altissimarum contemplationum pratum, in quo sunt variæ virtutum arbores & lignum cognitionis boni & mali, id est prudentia dijudicatrix, bona a prauis segregans; lignum denique vitæ, id est planta illustrationis diuinæ, quæ animæ fructum sanctioris & melioris vitæ producit. In hoc igitur paradiſo sunt virtus, sapientia & æquitas. Est autem virtus, una quidem genere, sed plures specie diuersæ. Sapientia vero omnes virtutes in se complectitur, quam ut solam ineffabilem mens diuina profert. Atque exhortationum istarū Chaldaicarum pars magna quodammodo e nostrorum institutis aperta est, pars vero falsa & ex ethnicorum doctrina deſumpta. nam cum nostra doctrina manifeste aſſerat creaturam omnem visui ſubiectam hominum cauſa conditam fuiffe, Chaldaeus iſtud verbum omnino nō admittit, ſed perpetuo curſu cæleſtia ferri tradit vi neceſſitatis, non propter nos.

Scrutare animæ riuum, vnde aut quo or-
dine

Corpori mercenaria opera preſtitia ad di-
gnitatem iterum extollas,

ee ij

Sacræ rationi opere adiuncto.

Hoc est, quære animæ originem, unde produc-ta corpori inseruierit, & quo pacto illa sacrarum ceremoniarum opere refocillata, lustrata atque erecta, eo unde venerat reduci queat, sacra ratione coniuncta. Id quod ita intelligendum venit. Sacra ratio in nobis est vita intellectu prædicta, aut potius suprema animæ facultas, quam mentis florem alicubi oraculum appellat. Verum sacra ista ratio nequit suo ipsis ductu & auspicio ad superiora aspirare & res diuinias comprehendere. Atque pietatis quidem institutum ad Deum illam manu ducit ope illuminationum siue institutionum cælitus immissarum: Chaldaeus vero rituum ac ceremoniarum scientia, quæ sciëtia rituum initiatrix animam perfectam reddit ope & potentia materialiū terrestrium. Huic igitur (ait) sacræ rationi cum opus uniuersis, id est cum sacræ rationi animæ, siue præstantiori illius facultati ceremoniarum opus coiunxeris. Et Gregorius quidem theologus e nostris, ratione & contemplatione animam ad diuina euehit, ratione quæ in nobis principatum obtinet intellectuque prædicta est, contemplatione, quæ superne veniens illuminatio est. Plato vero ratione & intellectu essentiam generationis expertem principio-que ca-

Ιερῷ λόγῳ ἔργον ἐνώσας.

Τουτέστι, ζήτει τὸν σῷζοντα τῆς ψυχῆς, πόθεν
 παρίσθη καὶ ἐδούλωσε Θύματι, καὶ πῶς αὐτὸς τοι
 την αἰακτησάρμηνος καὶ ἐγείρεις Διὶ τὸν τελεστικῶν
 ἔργων, ἐπιθραγάγη ὅτεν ἀφίκετο· ιερῷ λόγῳ ἐνώσας.
 τόπο δὲ Βεΐτον ἔστιν. ιερὸς ἔστιν ἡμῖν ὁ λόγος, οὐ νοερῷ
 ξόν, μᾶλλον δὲ οὐ σύψιλοτέροις δινάμεσ τῆς ψυχῆς,
 οὐ αἴθος νῦν οὐ ἐτέροις ονομάζει διὰ τὸ λόγον. Διὸ σοὶ οἱ ιε-
 ροὶ λόγοις ἀδινάσθι ἀφ' ἑαυτοῖς τὸν σύψιλοτέρον ἀ-
 γαγούσιν, καὶ τοὺς τὴν τῷ θείᾳ πεῖλην. καὶ οὐ μὴ
 τῆς βλεπείας λόγος χαλεπωγεῖ τῷτον τοὺς θεούς, οὐδὲ
 τὸν σκῆπτρον ἐλλάμψεων· οὐδὲ Χαρδαῖος Διὶ τῆς τε-
 λεστικῆς ἔπιειμις. τελεστικὸν δὲ ἔπιειμι ἔστιν, οὐδὲ
 τελεθόσα τὴν ψυχὴν Διὶ τῆς τὸν σκῆπτρον σύλικῶν
 δινάμεως. Σύτερα γεων Φοῖος διὰ ιερῷ λόγῳ ἔργον ἐνώσας·
 Σύτεστι συνάντας τῷ ιερῷ λόγῳ τῆς ψυχῆς, οὐτοι τῇ
 κρείποντι δινάμει διὰ τελείτης ἔργον. Καὶ οὐ μὴ καθ' ἡμας
 θεολόγος Γρηγόριος λόγῳ καὶ θεωρίᾳ τὴν ψυχὴν αἰάγει
 τοὺς τὰ θότερα· λόγῳ τῷ καθ' ἡμας τῷ νοερωτέρῳ
 καὶ κρείποντι, θεωρίᾳ τῇ τῷτον ἡμας ἐλλάμψει. οὐδὲ
 Γλασίτεων λόγῳ καὶ νοίου πεῖλην τὸν αἰγάλ-

ee iii

νηπον θύσιαν πίθεται. ὁ δὲ Χρυσάριος σύκη ἀλλως φησὶν ἡ-
μᾶς αἰάγραδας ταῦτας θεὸν, Εἴ μὴ διωρύχος οὐδὲ
τῆς ψυχῆς ὄχημα Δῆμος τῷ θύλακῶν τελετῇ. οἱ επαγγεῖ-
λοι καθαρεοδας τὰς ψυχὰς λίθοις καὶ πόσις χρέπωθεν,
καὶ δύτερον ἐπι ταῦτας τὰς αἰάγρας.

Μὴ καίπεται νθύσις, κρηπιδὸς καὶ γῆς υπό-
κειται,

Επιπλόρου σύρφου καὶ Βαθμίδος, υφ' οὐ
οὐ πῆς

Ανάγκης θεόνος δέξιν.

Τὰς μὲν θεὸν θύσιαν ψυχὰς δὲ λόγιον νεφελῆς σκέψα-
μόντας ταῦτας τὸν νοῦν, καὶ μὴ καίπεται τὰς ροπὴν ποιε-
σθεῖσας πολιτικὸν διπλὸν θεόν τοῦ γῆς γῆς κρηπιδὸς, σύρφων τὰς
ψυχὰς Δῆμος τῆς ἐπιπλόρου βαθμίδος. ἐπιπλόρους δὲ
βαθμίδος, αἵ τινες εἰσὶ τὰ πλαντῶν σφαιραὶ εἰσὶ. νθύσασσο-
γενῆς αἰώνεν ἡ ψυχὴ, φέρεται ὅπερ γῆς Δῆμος τῷ εἰσὶ τὰ
ζύπτων σφαιραῖν. ἡ δὲ τῷ εἰσὶ τὰ κίνητα ως δέξει βα-
θμίδος καθόδος ὅπερ τὸν θεόνον ἀγαθὸν τῆς ανάγκης. δέ δὲ
λιοράδην ἡ ψυχὴ τὸν πενίγαντον κόσμον παθεῖ αἰάγρα-
ζεται.

Ονόματα βαρύταρα μή ποτε ἀλλαζεῖσθαι.

Τουτέστιν, εἰσὶν ονόματα παρ' ἐκεῖσοις ἔπειτος θεο-
τεῖδοτα, διώραμνοι τὰς τελετὰς ἀρριπτον ἔχον-
ται. μη

que carētem a nobis comprehendi posse statuit. At Chaldaeus ait nō aliter nos ad Deum deduci posse, nisi animae vehiculum materialibus ceremonijs aptum reddamus atque firmemus. arbitratur enim animam lignis, herbis, & carminibus lustrari, agioremque ad ascensum reddi.

Ne deorsum vergas, locus præruptus in
terra subiacet,

De gradibus trahens septem vias haben-
tibus, sub quibus

Necessitatis solium est.

Oraculum admonet animam quæ a Deo pro-
xima est, ut huic soli tota mente adhæreat, neque
ad terrena cursum inflectat: quod immensus a Deo
in terram pateat hiatus, qui animas per limina se-
ptem tramitum detrahat. Sunt autē limina septem
tramitum, septem errantium stellarum orbes. Si
itaque superne deorsum anima mutauerit, per septem
illarum orbes in terram feretur. sed istud septem
circulorum iter tanquam per gradus quosdam ad
necessitatis solium deducit: quo cum anima perue-
nerit, ineuitabili mundi terreni desiderio tenetur.

Nomina barbara nunquam mutaueris.

Id est, singulae gentes habent nomina quædam
diuinitus data, quæ incredibilem vim habent in
ee iij

sacris. Ne igitur illa commutes aut transferas in
Græcorum sermonē: ut est nomen Seraphim, Che-
rubim, Michael, Gabriel. sic enim iuxta Hebræo-
rum dialectum proleta singularem & ineffabilem
efficaciam in sacrorum administratione habent: at
in Græca nomina commutata, prorsus imbecillum.
Ad me quod attinet, Chaldaeorum sacra omnino
non probō, neque illorum doctrinæ assentior. vix
autem oraculi obscuritatem tibi retexi.

Mundus habet quadamtenus sustentato-
res intellectu præditos & immobiles.

Chaldae posuerunt potentias in mundo, quas
nominarunt mundi duces siue rectores, quod mun-
dum motibus cum prouidendi cura regant. Has
igitur potentias siue facultates appellat oraculum
sustentatores, quod mundum uniuersum sustineat.
Atque immobilitate quidem declaratur illarum
vis firma ac stabilis, sustentatione vero custodiae at-
que conseruationis cura. Iste autem facultates de-
signant per solas mundorum causas & immobilitatem.
Sunt vero & aliæ nonnullæ potentiae quas impla-
cables vocant, ut que validæ atq; fixæ ad hæc infe-
riora nunquā flectuntur, & in causa sunt ut animæ
ab affectuum illecebris neutiquam demulcentur.

Operare

τα. μὴ δὲν μήτ' ἄλλαξης αὐτὰ εἰς τὸν Ελληνικὸν
διάλεκτον· οἵ δὲ Σεραφεῖμ, καὶ δὲ Χερουβεῖμ, καὶ δὲ
Μιχαὴλ, καὶ δὲ Γαβεῖλ. οὕτω μὲν λεγόμενα καὶ τὸν
Εβραϊκὸν ἀλλέλεκτον, ἀνέργατα σὺ τὰς τελετὰς ἔχει
ἀρρητόν· ἀμειθέντα δὲ σὺ τοῖς Ελληνικοῖς ὄνομασιν,
ἀδειῶν. ἐνώπιον δὲ τοῖς Χαλδαϊκαῖς δέχομαι τελετὰς, οὐτε
τελέσθημαι πολὺν προστίθεμεν. αἰκαλυψα δέ τοι μό-
λις τῆς λόγου τὸν κρυφότητα.

Πῶς ἔχει κόσμος νοεροῖς δινοχῆας αἰκαμ-
πεῖς.

Διωάμεις σὺ τῷ κόσμῳ Χαλδαῖοι τίθενται, καὶ
ώνομαστεν αὐταῖς κοσμαγωγοῖς ὡς τὸν κόσμον ἀγεύσας
πρεγνοπτικῆς κινήσεοι. Τούτους δὲν τὰς διωάμεις αἴο-
χῆας καλεῖ δέ λόγιον, ὡς τὸν πολύτα κόσμον αἰεχόντας
τῷ μὲν αἰκαμπεῖ, τῆς σαδερᾶς αὐτῶν δηλουμάντις
διωάμεως· τῷ δὲ αἰοχικῷ, τῆς Φερυρπτικῆς. Τούτους
δὲ ταὶς διωάμεις, οὐδὲ μόντι τῷ κόσμων αἰτίᾳ καὶ α-
κλινοῖς οὔτε λογοταῦ. εἰοῦ δὲ καὶ ἔτερα διωάμεις λεγόμενα
παρ' αἰτίαις ἀμείλικτοι, οἵ εὗτοις καὶ αἰεπίεροφοι πρεσ-
τὰ τῆς, καὶ τὰς ψυχὰς ποιῶσαν τοῖς θελυπτεῖσιοι μὴ
μειλίσσεσσας πάτεσσιν.

Ενέργεια

Ἐνέργητος τὸν ἐκαπνὸν σφόδρα.

Ἐκεῖνὸς τρόφῳσι σφαιρῇ ψῆφοι χρυσοί, μέσον σάπιον
φέρου ὁμοιλείσσα, οὐ φαύρείς τρεφομένην ἴμαντος,
διὸ λιπαρὰς αὐτῆς ἔχουσα χρακτήρας· ὡς δὴ τρέφοντες
ἐποιοῦσι τοὺς θηλατήσις. καὶ τὰ παιάνα καλῶν εἰσιθα-
σιν ἵνα, εἴτε σφαιρικὸν εἶχον, εἴτε τείχων, εἴτε καὶ
ὅτι οὐδὲν. ἀλλὰ διανοῦσι τοὺς αστέρας ἢ κτηνάδεις τοι-
φάνοισι πάρεστε, γλαύκοις, καὶ τὸν αἰένα μετίζοντες. διδά-
σκοι δὲν τὸν τελέσιν ἀνεργεῖν, πτοι τὸν κύπον τοιά-
που τροφήγα, ὡς διώαμιν ἀπόρρητον ἔχουσαν. Εκείνος
δὲ καλέται, ὡς τῇ Εκείνῃ ανακείμενος. οὐ δὲ Εκείνης
εῖτι τοῦτο Χαλδαῖοις, οὐδὲντα μὲν αὐτῆς ἔχουσα τὰ
πηλιὰ τῷ πρετέρῳ. εἶτι δὲ πολὺ φλύαρον.

Πολλάκις δὲ λέξεις μοι, αἱρήσθε
πάντα λέοντα.

Οὔτε γρύψερνος κυρτὸς τόπε φαίγεται
οὐκος,

Αἰερεῖς δὲ λάμποισι, ως μίλις φῶς
κενάλυπται,

Χθῶν οὐχ ἔσπικε. βλέπεται δὲ πάντα
κερανοῖς.

τῶν

Operare circa Hecatinum circulum.

Hecaticus circulus orbis est aureus, in medio sapphirum inclusum complectens, loro bubulo conuersus, undiquaque varias figuræ & characteres habens: quem rotantes, perficiebant inuocationes. atque istiusmodi sunt quæ iungas vocare solent, siue orbicularem, siue triangularem, siue aliam quamcunque figuram habeat. Atque dum circumagitant orbem illum, sonos inconditos vel etiam belui- nos cum clamore emittunt ridentes & aerem flagris ferientes. Docet itaque ritus operationem, siue cir- culi eiusmodi agitationem, ut quæ vires arcanae ha- beat. Vocatur autem circulus ille Hecatinus, quia Hecatæ dedicatus est. quæ Hecate Chaldaëis dea est, & in dextra sui parte virtutum fontem habet. Est autem hoc oraculum plane futile.

Si saepe me allocutus fueris, videbis ubi- que leonem.

Neque enim cælestis & conuexa moles tunc apparet,

Stellæ non micant, lunæ lumen occulta- tum est,

Terra non stat fixa: videntur autem o- mnia fulminibus plena.

Leo est unum ex cœli animalibus Zodiaco assi-
gnatis : alias Solis domus dicitur : cuius fontem, id
est leoniformis e stellis compositionis causam, Chal-
daeus λεοντίχον vocat, quasi dicas leonitenen-
tem. Ait igitur, si inter sacra fontem istum nomine
suo vocaueris, nihil aliud in cœlo praterquam spe-
ctrum leoninum videbis. neque enim concava &
rotunda hominis (potius cœli) moles tibi appare-
bit, neque stellæ lucebunt, immo ipsa luna occultar-
bitur, & concussionibus omnia agitabuntur. Ho-
rum autem essentiam non tollit fons iste sed leonis
assignatus, sed propriæ illorum subsistentiæ princi-
patus in causa est ut ipsa occultata nō cōspiciatur.

Animæ figuræ experti vndique tende
ignis habenas.

Απλασον animā vocat oraculū forma & figura
omni carentē, vel simplicissimā & purissimā: ignis
autē habenas istiusmodi animæ, expeditā atq; liberā
deificæ vitæ operationem, quæ igneam mentem ad
diuinum lumen excitat atque erigit. Informi ita-
que animæ ignis habenas tende, id est huic rei
stude atque operam naua, ut omnes potentiae, & in
intellectu, & in cogitatione, & in opinione consi-
stentes, quælibet inquā sibi conformes & cōgruentes
fuscipliant illuminationes diuinæ. nihil enim aliud
fibi

Ἐν τῷ στόρακῷ διδέκε Σωμίαν λευκομάνιον ὅπερ
οἱ λέων, οἵκες ἥλιος λεγένδηνος οὐ τὸν πηγὴν, ἢ τὸν
τῶν αἰγάλαι τῆς λεοντοφθορᾶς ὃς ἀσέρων σὺν θεοῖς, λεον-
τύχον Ἡλυδάμαος καλεῖ. σὺ δὲ ταῖς τελεταῖς, Φοῖν,
εἴαν ἐξ ὀνόματος καλέσοντας τὸν Σιαύτην πηγὴν, σὸν
ἔπεργον ἴδης αὐτὸν σὺν ψευδώνῃ ή Φάσμα λεόντειον. Θέτε γὰρ
οἱ κυρτὸς τῷ Ταῖν θερέπου ὄγκος ἡ τοιούτης φαντασίας, ε-
γει, οὐτε ἀσέρες αὐγάσσονταν. Δλλὰ καὶ ίση σελινών κε-εχεῖ
καλυπταί, καὶ σειροῦς τὰ πλύτα δοιάσται. Καὶ αἰνεῖ
δὲ τὸν ψευδόνην Σιαύτη λεοντύχος πηγὴν, Δλλὰ δὲ ί-
γερονικὸν τῆς ιδίας ηταρέζεως ἀποκρύπτει τὸν θεο-
ειαν αὐτῷ.

Παντοδεν ἀπλάδω, Ψυχῆ πυρὸς λεία
τείνον.

Απλασον ψυχὴν ὄνομά γε θέλγοντειν ἀμόρφω-
τον καὶ ἀθατόπωτον, ή τὸν ἀπλαζάτειν καὶ καθα-
ρωτάτην. Ήνία δὲ τὸ πυρέσ τῆς Σιαύτης ψυχῆς, τῆς
θερυκῆς ὅπερι ζωῆς ή δύλιοτος σκέργηλα, αἰατείνεσσε
τὸν νοῦν τὸν πύελον εἰς ἀπόθετον φαῖσ. παντοδεν δὲν τῇ
ἀπλάδω ψυχῆ τὰ τὸ πυρέσ ήνία τείναντα θύτεσι, καὶ δύπο
τὸν ερεγας διωάμεως, καὶ δύπο τῆς διανοτικῆς, καὶ δύπο τῆς
δοξαστικῆς, εἴχω * τῇ ψυχῆ πασσύμασμα, ήνα καλημήλως
εἰκάση διωάμεως (τοιούτης εἰσδέξει) φωταγαγίας. τὸ γά

Φησὶ οὐ πιεῖσθαι τοῖς τρόποις. ἀλλὰ η φύσις οὐκαίγεται, καὶ
καὶ ταῖς διατέρεσι ζωαῖς σφεργεῖ.

Ω Τολμηρᾶς ἐκ Φύσεως αἰδεψοπε τέχνασμα.

Τέχνασμα μὲν γένος αἰδεψοπος, ως τοῦτο θεῶν διπόρρων
ρήτω τεχνη συντετεῖς. τολμηρὰ δὲ φύσιν αὐτὸν ὡνει-
μαστε οὐ λέγον, ως τοῦ κρείτονα φειεργαζόμενον, καὶ
δρόμον μὲν αἰτέρων καταμετεῖπτα, πάρθυαν δὲ δι-
νάμεων ταξίδες Διακρίσιοιτα, καὶ ἔξωτά της οὐρα-
νία σφαιρεις Διασκοποῖτα, καὶ τοῖς θεός πιλέγουσι διε-
τεινόμενον. αἱ γένεται οὐκαίτης θεού νομάτων, τολμη-
ρᾶς φύσεως. οὐ Διασύρων δὲ αἰτεῖται τὸν τόλμαν εἴ-
πειν, ἀλλὰ τὸν ὄρμην τῆς φύσεως τεθήκειν.

**Λαμῆς ἐν λαζέσιν Εκάτης δρετῆς πέλε
πηγή,**

Ενδον ὅλη μάμονοσα, τὸ τερβίζεντον οὐ
ωργίεῖσσα.

Τὸν Εκάτην οἱ Χαλδαῖοι θεὸν ὁρίζονται μεσαγγά-
την αἴγαυον ταξίδιν, καὶ οὗτον ἔχουσαν τὸ ὅλων διωνά-
μενον. καὶ οὐ μὴ τοῖς διέξιοις αὐτῆς μέρεσι πήσασι τὸ
τοῦ. αἱ πηγὴν τὸ Φυχῶν τοῖς ἑριτεροῖς, τὴν πηγὴν τὸ Τάγα-
θον. καὶ Φασιν, ὅπι οὐ μὴ πηγὴ τὸ Φυχῶν, ἐποιμός θεῖν εἰς
τοῦ διπό-

fibi vult illud, ignis habenas tende. Sed naturā
labascere solet, & alterius vitæ, deterioris scilicet,
studio teneri.

O homo audaci e natura productū artificiū.

Artificium equidem homo dicitur, utpote ar-
cana & incredibili arte a Deo constructus. Eun-
dem hominem appellat oraculum audacem naturā,
ut qui circa res excellentes versetur, modo stellarū
cursum dimetiens, modo supernaturalium poten-
tiarum ordines accurate inquirens, atque adeo et-
iam quæ longe extra orbem cælestem sunt contem-
plans, & de Deo aliquid differere contendens. isti
enim animi disquisitionum conatus, naturæ sunt
confidentis. Audaciam autem dixit & confiden-
tiam, non ut calumniaretur, sed ut naturæ impe-
tum denotaret.

In sinistræ Hecates ilibus situs est fons
virtutis,

Intus totus manens, virginitatem nun-
quam deserens.

Chaldæi Hecaten deæ loco habent, quæ mediū
ordinem ducat, & quasi centrum sit omnium po-
tentiarum. In dextris eius partibus collocant fon-
tem animarum, in sinistris fontem bonorum sive
virtutum: aiuntque animarum quidem fontem ad

propagationem esse procluem, virtutum vero fontem intra propriæ essentiæ limites coercitum manere, virginis intactæ instar incorruptum, eamque quam habet firmitatem & immobilitatem ab implacabilium potentiarum facultate adeptum esse, & virginali zona accinctum.

Quando videris absque forma sacro-sanctum ignem
Lucentem exultando totum per mundi profunda,
Audi ignis vocem.

Agit oraculum de diuino igne a plurimis hominibus conspecto, monetque, ne, si quis tale lumen certa aliqua forma & figura representatum videat, huic ulterius fidem adhibeat, neque illinc emissam vocem pro verissima excipiat. contra si id ab omniforma & figura liberum visui offeratur, non decipieris; sed quodcunque ex illo interrogaueris, certo verum erit. Nominatur autem iste ignis sacrosanctus, quod cum decoro a sacris viris sit conspectus, & totus hinc illinc subsultans, magno laetitia scilicet & gratiae indicio, per mundi abstrusa apparuerit.

Ne vo-

IN ORAC. CHALDAICA. 81

Ως ἐπολυνόσεις· ή δὲ πηγὴ τῷ σύρεταιν εἰς ὕδαις μέ-
νθεῖδον τῆς ιδίας γοίας, καὶ οὗ παρθενος ἔστι καὶ ἀμερής,
διάσιμον τῷτο καὶ ακίνητον ἀπὸ τῆς τῷ αμειλίκτων
λαβέσσα διωάρεας, καὶ ζωτικες κοσμηθέσσα παρθε-
νικᾶ.

Ηνίκα βλέψῃς μορφῆς ἀτρόπολερον πῦρ
λαμπόμενον σκιρτηδὸν ὄλον καὶ βένθεα
κόσμες,

Κλῦδι πυρὸς Φωνεῖ:

Περὶ τῆς ὁρωμάς πολλοῖς τῷ αὐτεφέπων θείᾳ φω-
τὸς διέγουν διέξφον, ως Εἴ τοι δὲ χρήματι τούτη μορ-
φῇ θεών τις διειστο Φάσι, μικέτε τύτῳ τερρότει τον νοῦν· μὴ δὲ τὴν σκήτην πειπολμένην φωνὴν, διη-
θεστην νομοσάτω. Εἴ δὲ οὖδε τῷτο αργημάτισον, καὶ α-
μόρφωτον, ανεξαπάτητος ἔτοι: καὶ οὐδὲ αἱ σκήτην ἐ-
ρωτητείν, διητέσσαντας αὐτούς. Βίερεν δὲ διειστο
πῦρ ὠνόμασεν, ως δὲ καλῶς τοῖς ιεροῖς αὐτοῖς οὐρώμε-
νον καὶ σκιρτηδὸν ὄλον τερρότει τοις ιερεράς καὶ
χρημάτως, καὶ βάζει τὸ κόσμον.

ff

Μὴ Φύσεως καλέσης αὐτοπίον ἀγαλμα.

Αὐτοφία ὅτιν, ὅτιδι μάτος ὁ τελεύριδος Τάθια φαβόριζ. Εἰ δὲ ἔτι μὴ οὐδὲν ὄρωη, ὃ γέ τιν τελεῖν
Σχετικόριδος αὐτοπίον φαινόριδον, ἐποπλεία τῷτο τοῖς
τὸν τελεύριδον λέγεται. Μὴ δὲ θεὸν καλεύριδον ἀγαλμα
ἢ τὰς τελετὰς, νοντὸν ἔτι, καὶ Θραύστων πομπάπασι
χωρισόν. Τὸ δὲ τῆς Φύσεως μόρφωμα, σὸν ἔστι πομπά-
πασι νοντὸν· ἡ γάρ Φύσις, Θραύστων ὅτιν ὡς ὑπο-
πλέσιον διεικετικὴ διώματις· μὴ δὲν καλέσης, Φυσή,
ἢ τὰς τελετὰς αὐτοπίον Φύσεως ἀγαλμα. ἐποιεῖ
γάρ οἱ μὴ ἔαντο, Φυσικῶν τετλαρίων μόνον πληθω.

Η Φύσις πείθε πιεύειν ἔτι τὸν δάμρο-
νας ἀγνοιέ.

Καὶ τὰς ιακῷς ὑλης βλαστήματα, χειρά-
καὶ ἔθιλα.

Οὐχ ὅπιστη πείθε τῷτο, διλόπι κληθήσος τοῦ
τῆς παρεγροίας αὖτις πολὺς ὑπίρρηδ δάμρον χερός,
καὶ πολυεδής τοφαίνονται μορφαὶ δάμρονιδεῖς, α-
πὸ πομπῶν μὴ τῷτοι συχίσων αἰεγέριδον, διπό πομ-

πων.

Ne vocaueris imaginem naturæ per se
conspicuam.

*Inspectio per se dicitur, quando qui sacris ini-
tiatus est, diuina videt lumina. At si hic nihil vi-
deat, sed ille qui sacra ordinat atque disponit, spe-
ctrum aliquod per se contineatur, id initiati respectu
superinspectio appellatur. Notandum autem est
imaginem in sacris euocari solitam, mente percepti-
bilem esse debere, & a corpore omni prorsus separa-
bilem. Naturæ autem forma sive imago, non est un-
diquaque mente perceptibilis, quia natura ut plu-
rimum facultas est corporum administratrix. Ne
igitur, inquit, in sacris ceremonijs aduoces natu-
ræ imaginem sua sponte conspicuam. tibi enim nihil
secum afferet præterquam quatnror naturalium ele-
mentorum congeriem.*

Natura suadet, ut credamus genios san-
tos esse,

Et prauæ materiæ germina, vtilia &
bona.

*Non quod ipsa natura hoc ratione suadeat, sed
quod si quando illa euocetur, ante aduentum eius
frequens dæmonum cœtus affluat, & varij generis
formæque spectra dæmoniaca præcurrant & appa-
reant, ab omnibus partim elementis excitata, par-*

ff ij

tim ab omnibus lunaris cursus portionibus compo-
sita & discreta: immo cum l^aetitia & grata qua-
dam blanditie s^epius occurrentia speciem bonitatis
initiato pr^ebent.

Anima hominum deum in seipsum con-
stringet,

Si nihil caduci obtinēs, tota inebriata est.
Harmoniam iacta namque, sub qua cor-
pus vitale est,

*Ait quod anima in seipsam vi compellat ignem
diuinum (id enim sibi vult ἢ αἰχμή, constringere)
ratione immortalitatis & puritatis. tunc enim tota
inebriata est, id est impletur praestantiori vita & il-
luminatione, & quasi extra seipsam mouetur. De-
inde ipsam animā alloquitur oraculū dicens, Har-
moniam iacta, id est gloriare de obscura &
intelligibili coagmentatione qua colligata es arithme-
ticis & musicis proportionibus. sub hac enim intel-
ligibili harmonia etiam vitale & compositum cor-
pus coagmentatum est structura illinc suppeditata.*

Principatum teneat animæ profunditas
diuina: oculos autem omnes

In altum sursum extendito.

*Animæ profunditas innuit triplices eius poten-
tias, quæ in intellectu, cogitatione, & opinione sitæ
sunt:*

ταν δὲ τὸ μεράν τὸ σεληνιάς δρόμου συγκείμνατε
καὶ μετέροιδινα καὶ ἀλεπαῖς, γερέεσσαι πολλάκις φα-
νόμνατ, Φαντασίαι πνὸς ἀγαθότητος τοῦτος τὸ τελεύ-
τινον τοσοκρίνονται.

Ψυχὴ μερόπων θεὸν ἄγγελον εἰς ἔαυτην,
Οὐδὲν θυντὸν ἔχουσα, ὅλη μεμέθυσται.
Αρμονίαν αὐχεὶ γῆ, υφ' ἥ πέλε σῶμα
Βρότειον.

Τὸ θεὸν, Φησί, πῦρ ἡ ψυχὴ Βιάζεται εἰς ἔαυτην
(τὸ πῦρ γένεται δὲ ἄγγελος) Διὰ τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς
καθαρότητος. τότε γάρ ὅλη μεμέθυσται τουτέσι, πληρῶ-
ται τῆς κρείτονος λωνῆς καὶ ἐλλάμψεως, καὶ διὰ τοῦτο
ἔαυτην. Εἴτα τοῦτος αὐτὸν ὁ λόγος Φησίν. Αρμονία
αὐχεὶ. Τουτέσι σεμνών τῇ ἀφαῖς καὶ νοντῇ άρμονίᾳ, ἥ
σινδέδεσται άριθμητικοῖς λόγοις καὶ μοισικοῖς. Ταῦ-
την γάρ τῇ νοντῇ άρμονίᾳ καὶ δὲ βρέτειον καὶ σινθε-
τὸν σινηρμόδητο σῶμα σκέψεν θεοχρυσευμένων ἔχει
τὸ σύστασιν.

Ηγείαδω ψυχῆς βάθος ἀμβρόσιον. ὅμ-
ματα δὲ πάντα

Αρδύειν σκέπτασσον δύνω.

Ψυχῆς βάθος αἱ τειπλαῖς αὖτης διωάμεις Εἰ-
σιν. αἱ νοεραὶ, αἱ Διγνοντικαὶ, αἱ δοξασικαὶ. ὅμα-
ff iii

τα δέ, αἱ πειπλᾶι αὐτῶν γνωσίκαι σφέργαμ. τὸ μὲν γὰρ
όμητα γνώσεως σύμβολον οὐδὲ ζωὴ, ὁρέξεως. αἰνογέ-
θα διὸ, φησὶ, οὐ τῆς ψυχῆς ἀθάνατον βάθος, καὶ
τὰς γνωσίκας οὐδιάμεις σφρόνις σκηνέσσον αὖτος,
καὶ οὐλον σαντὸν, οὐα δημοδοπόν ἐρα, μετάθετος δὲ τὸν
κύριον.

Μὴ πνεῦμα μολιώης, μὴ δὲ βαθιώης
οὐ σπίπεδον.

Δύο χετῶντας ἐπειδύοντες τὴν ψυχὴν οἱ Χρυσάρχοι
καὶ τὸν μὲν πνευματικὸν ὀνόμασσαν, ἐπὸ τὸν αἰθητὸν
κέροις δέξουσαι αὐτὴν· τὸν δὲ αὐγεθῆ, λεπτὸν καὶ
ἀναφῆ· οὐδὲ διπλόπεδον ὀνόμασσε. μήτε διὸ φησὶ τὸν
πνευματικὸν χιτῶνα τῆς ψυχῆς μολιώης ἀκαθαρ-
σίᾳ παθῶν, μήτε τὸν διπλόπεδον αὖτης βαθιώης τρεψθή-
κεις ποὺν υλικῆς· ἀλλὰ τήρουσσν αὔμορτέρεις διπλής
Φύσεως, τὸν μὲν καθαρὸν, τὸν δὲ ἀκαθαρφῆ.

Ζήτησον τῷ Παράδεισον.

Παράδεισος δέ τι Χρυσάρχος, πᾶς δὲ τὸν πατέ-
ειχερές τῷ θείῳ δινάμεων, καὶ τὰς ἐμπύελα κάλ-
λη τῷ δημιουργικῷ πηγῇν. αἴσιοις δέ αὐτῷ δι' εἰσ-
εισις, ημετοισία τῷ μὲν ἀγαθῶν. Φλογίτης δὲ ρομφαία,
ημετί-

sunt: oculi vero triplices, earum operationes cognoscendi vi præditas. est enim oculus cognitionis signū, ut & vita appetitionis. Vult igitur ut reseretur animæ immortalis profunditas, & quas habes vi cognoscendi præditas potentias, sursum in altum eleues, imo te ipsum totum, ut nostrorum verbis utar, ad dominum transferas.

Ne spiritum coinquines, neque superficiem in profundum augeas.

Chaldæi duabus tunicis animam induunt, & unam quidem spiritualem nominarunt, a sensibili mundo ipsi contextam, alteram vero luciformem, tenuem & intactilem, quæ superficies hic vocatur. Ne igitur, inquit, spiritualem animæ tunicam affectuū immunditia contamines, neque superficiem illius additamentis quibusdam materialibus in altitudinem excrescere facias, sed ambas ut natura sua sese habent conserues, hanc puram, illam nullo colore infectam.

Quære paradisum.

Totus diuinarum potentiarum chorus patrem ambiens, & ignitæ pulchritudines fontium publicis officijs destinatorum, paradisus Chaldæis dicitur. Apertio autem illius quæ fit pietate intercedente, est bonorum fruitio: gladius vero flammeus,

ff iij

*potentia indigne accendentibus implacabilis. Atque
his quidem occlusus est, quod idonei illiusque felici-
tatis capaces non sint: pijs autē patet. In hunc hor-
tum contendunt omnes, quæ homines deo similes
reddunt, virtutes.*

Vas tuum habitabunt animalia terræ.

*Vas est ipsa temperatura animæ ex compositio-
ne orta: animalia, dæmones qui circa terram ober-
rant. In nostra itaque vita affectibus plena eius-
modi animalia sedem suam collocabunt. Dæmonū
enim essentia affectibus complicata est, in ijsdemq;
sedem suam fixam habent & ordinem materialem.
Ideo quicunque affectibus dediti sunt, dæmonibus
cohærent & ag glutinantur. simile enim simili at-
trahunt, mouendi vim atque facultatem ex ipsis
affectibus consecuti.*

*Si extenderis igneam mentem ad pietati-
tis opus,*

Etiam fluidum corpus seruabis.

*Id est, si mentem tuam illuminatam ad superio-
ra extuleris, & diuini ignis opus ad pietatis opera e-
uexeris (sunt autē Chaldaicis pietatis opera, rituum
ac ceremoniarū rationes certæ) non solum animam
affectibus insuperabilem reddes, sed etiam corpus
tuum salubrius efficies. Est enim & hoc sepissime
opus*

η ἀμείλικτος τοῖς αὐτοῖς παρερχομένοις διάβαμις.
καὶ Σύτοις μὴ κέκλιται Δῆμος τὸν αἰεπιτιθεότητα
τοῖς δὲ δύστεροις αἰέωνι. εἰς ὅν αὐτοτείνονται πᾶσαι αἱ θε-
ρυντὴ δέξεται.

Σὸν αἰγέων θῆπες χθονὸς οἰκήσοντον.

Αγεῖον μὴν δέ, οὐ συνέθετον κεφαλαὶ τῆς φυχῆς
θῆπες ήτε Σύτος, οἱ πολεῖ γεννητοὶ καλινδούμενοι δάμοις.
τὸν δὲν ξωτὸν ἡμέρην πλήρη θυμοδύνων παθαν, οἱ τοι-
τοι θῆπες οἰκήσονται. καὶ γὰρ δύσιται τὸν τοῖς πάθεοι τῷ το-
πει θύν, καὶ τὸν ἔμραν ἔχει καὶ τὸν Τρίξιν υλικῶν.
δέ τοι οἱ ἐμπαθεῖς πορεύονται σύγκραλανται, δέ ομοίω
θόμοιον ἐφγκόρθους, κυντικὸν διάβαμιν ἔχοντες δέ
τῷ παθαν.

**Εκτείνας πύρευον νοῦν
Ἐργον ἐπ' δύστερίης, ρένσον καὶ σῶμα
σαλωσάς.**

Τατέστιν, ἐὰν ἀκτείνης τὸν φωτισθέντα Καὶ νοῦν αἴω-
θεν, καὶ διά πυρός ἐργειν θυμόμενοι, εἰς τὰ τὸ δύστερειας
ἔργα· (ἔργα τὸ δύστερειας τοῦτο Χαλδαῖοις, αἱ τελετὴν
μέθοδοι) δὲ μόνον τὸ φυχὲν αἰδήσαντον ποιήσεις τοῖς πάθεοιν,
ἄλλα δὲ τὸ σῶμα σε υγιενότερον. εἰς γὰρ τὸ τόπο πολλάκις

ἔργον τῶν θείων ἐλάμψεων, σκλαπόματι τὸν ὄλαν⁸
Θεμέτος, καὶ ὑλὰ τὴν φύσιν κατεσκεδάζειν, καὶ μήτε
πάθεσιν, μήτε νόσοις δρίσκεαθαι.

Ἐκ δὲ ἀρχειοληπτων γαίης θερόποιοι καὶ
νες χθόνιοι,

Οὐτ' ἀληθές σῆμα βροτῷ δικυνάτες.

Περὶ διημόνων ἀνύλων ὁ λόγος· καὶ κώνας μὴ Κύ-
προς καλέσ, ὡς πιθαρεῖς τῶν Φυχῶν· Λυσίος δὲ, ὡς ἔτι
χρεις πεπλωκέας, καὶ καλιπδουμόνος ποτὲ τὴν γῆν.
Ἔτι γεων, Φοῖ, πόρρω τῆς θείας τεταγμένοι ζωῆς, καὶ
τῆς νοερῆς θεωρίας ἀπολιμπδιμόνοι, περιπηγμένοι
ὅτελον εἰδώλαται. Οὗτον ποτὲ ὁ λέγεται δικυνόοις,
Φύλαδές δέ τοι καὶ αἴνυπόστατον· μορφωτικῶς γένεται
γάσκειν. Βέβαιοις δὲ τῶν μελλόντων ἐνιαίως γνωστικῶν, ἀμε-
ίσοις χρῆται καὶ ἀμορφώτοις νοήσειν.

Πανταχοῦ δέ ετελεσε πατήρ, καὶ νῦν πα-
ρέδωκε

Διπτέρῳ· ὃν περιθότον κληῖται πᾶν γέ-
νος διδρῶν.

Τὸν πᾶσαν κτίσιν δημιουργόσας ὅτις πειράδος περι-
τος πατήρ, παρέδωκε Τάντων δέ τοι· ὃν τίνα νοῦν Θέξυμ-
πομένος τῇ αἰδρεάν, ἀγνοοῦντες τὸ πατεροῦν οὐρανόν,
ζεῦ,

opus diuinarū illustrationum, corporis nempe materia absumere, & naturae eum sanitatis habitum acquirere, ut posthac nec affectibus nec morbis ullis corripiatur.

At vero e finibus terræ exiliunt canes terrestres,

Non verum signum homini monstrates.

Sermo est de dæmonibus materialibus: & hos canes nominat, quia animarum carnifices sunt: terrestres vero, quia e cælo ceciderunt, & circa terram voluntantur. Hi (ait) a diuinæ vitæ beatitudine longissime positi, & intellectuali contemplatione destituti, futura portendere nequeunt. unde fit ut omnia quæ dicunt aut monstrant, falsa sint & nulla certitudine suffulta. per formas enim entia cognoscunt. at id quod facultate sigillatim &, ut ita dicam, individualiter futura cognoscendi prædictum est, individualis & formarum expertibus intelligentijs vtitur.

Oia enim perfecit pater, & mēti tradidit Secundæ: quam primam vocat omne genus hominum.

Primus trinitatis pater cum uniuersam creaturam condidisset, eam menti tradidit: quā mente totum genus humanū, paternæ excellentiæ ignarum,

deum primum appellavit. At nostra doctrina contrariū tenet: quod ipsa prima mens, filius inquam magni patris, omnem creaturam condiderit atque operādo perfecerit. pater enim in Mosaicis scriptis filio indicat formā sive ideam productionis creaturarum: filius vero ipiusmet operator & conditor est operis creati.

Pœnæ vincula sunt homines cōstringētia.

Nā subuectores angeli animas a prima sui origine attractas ad se euehunt: contra pœnæ ultrices nimirum naturarum nobis concessarū, & tormenta humanarū animarū, materialibus illas affectibus irretiunt & quasi strangulant. nec solum in hos sequunt qui affectuum turbis obfesi sunt, sed & in illos qui ad abstractam ab omni materia essentiam conuersi sunt: quod hi quoq; quoniā progeniti sunt & materiæ copulati, eiusmodi lustratione indigeat. multos enim etiam ex ijs qui sanctam & illibatam vitam egerunt, inopinis calamitatibus circumuentos fuisse videre licet.

Signa inseuit animabus mens paterna.

Quemadmodum liber Moysis hominē ad imaginem dei formatū fuisse dicit, ita etiam Chaldaeus ait conditorem & mundi parentem signa ac notas suæ ipsius proprietatis animabus inseuisse. Etenim non

χει, θεὸν τοῖς πατέροις πλὴν δὲ παρ' ἡμῖν δόγμα
εἰπτίως ἔχει, ὡς αὐτὸς ὁ τεφθος νοῦς, οὐ καὶ τῷ μεγά-
λῳ πατέρᾳ, τῷ καπίσιν πᾶσαν ἐδημιέργυντον. οὐ μὴν γάρ πα-
τήρ λέγει τοῦτο τῇ Μωσαϊκῇ βίβλῳ τεφθος τῷ καὶ τῶι-
δεαν τῆς τεφθογεγόης τῷ κπομάτων. οὐ δέ καὶ, αὐτούρ-
γεις δὲ ποιήματος γίγνεται.

Ποιαὶ μερόπων ἀγκλείσαν.

Οἱ μὲν γάρ αἴτιοι ἀγκλεῖσι τοῖς φυγαῖς
ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ τῆς θυμέσεως ἐφῆκέρμηνοι· αἵ δὲ ποιαὶ,
ἥτοι αἱ πιμωρητικὲ τῷ μίδοριμών φύσεων καὶ βάσκανοι
τῷ μὲν αἰτιοφορίων φυγαῖς, σύμεσμοι τούταις τοῖς ήλι-
χοῖς πάθεσι, καὶ οἵ αἴπανχροι. καὶ δὲ μόνον τοῖς τῷ πα-
θανὶ πλήρες αἰχιζονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς εἰς τὸν ἀυλεύ-
χοταν ἐπεγραμμένοις. καὶ γάρ καὶ τοι εἰς τὸν ὑλεινὸν τὸν
θύμοντος, δέονται τῆς τοιαύτης καθαροτεος. πολ-
λοις γάρ ὄραριν καὶ τῷ μίδοις καὶ καθαροῖς πολλαῖσι
μήνων, αὐτοφερεδοκήτοις συμφοραῖς τεταπίποντες.

Σύμβολα πατερικὸς νόος ἐσπειρε ψυ- χαῖς.

Ωστερὴ η Μωσαϊκὴ βίβλος κατ' εἰκόνα θεοῦ
πλάτις τὸν αἰτιοφον, οὕτω καὶ οἱ Χαλδαῖοι τὸν
ποιητὸν καὶ πατέρας δὲ κέρμου φοῖ σύμβολον ἐγκα-
τασπειραν τοῖς φυγαῖς τῆς ἑαυτῆς ιδεῖτος. καὶ γάρ πο-

τῶν πατεικῶν αὐτομάτων ἐχούσιοι μόναι, ἀλλὰ
καὶ αἱ οὐρανίδηνα πάσσα ταῖς ἐβλαστήσαν. καὶ ἀλλα
μὲν τὰς αὐταῖς ταῖς αὐτομάτοις ὑπάρξεισι σινθήμα-
τα, αὐτομάτως ὅντα καὶ ἐνορθῶσι. μῆλα δὲ τὰς κέρων
σινθήματα καὶ σύμβολα εἰσὶν, αἱ ἄρρενοι τῇδες ιδεῖσ-
τες, αἱ καὶ τὴν οὐρανίδην.

Βίη σῶμα λιπόντων Ψυχᾶς πατεικό- τεται.

Εἰ πέντε ψυχώμοντας ἀκρύοις τῷ ρήτῳ, οὐκ ἔλαπτόν
ται τοῖς ημετέροις δόγμασι. καὶ γὰρ οἱ φεραῖται μῆτρες
βιαίοις αἷμασι τὸ σῶμα λιπόντες, πεφαρμένες τοῖς ἑα-
τῶν Ψυχᾶς τετελέκεσσιν. ἀλλὰ τῷ τῷτο φοίνι οἱ Χαλ-
δαῖοι, ἀλλὰ πολύτα βίᾳσιν θάνατον ἐπαγγέλλειν, φοί-
νι, ή Ψυχὴ θητικόντας λιποῦσα τὸ σῶμα, βελύζεται
τὸν τοιοῦτον ζωὴν, καθ' μισεῖ τὴν ταχὺ τῷτο θητικό-
φιλον, καὶ χαίρειν σα ταχὺς τὰ αἴνω χωρέ. αἱ δὲ τοῖς νόσοις
κατέέκλινοι τῷ ζωτικού θέματος ἀπολιποῦσα τὸν βίον,
οὐ μάλα πι μνημεραγοῖσι τὴν ταχὺ τῷτο νόσον τε
κατέρροπτον.

Οπ ψυχὴ πῦρ ἔσσε Φαένον διωάμετ
πατρός,

Αθάνατος τὸ μῆδος, καὶ ζωῆς διεσπόντις βέβη.
Καὶ ἔχει πολλὰ πληρόματα κόλπων.

Η Ψυχὴ

non animæ tatum e paterno semine productæ sunt,
sed omnes etiam ordines superiores suam originem
inde habuerunt. Sed in substantijs incorporeis alia
sunt signa, incorporea nempe & individua; alia
item in mundis signa sunt & symbola inenarrabi-
lum Dei proprietatum, ipsis etiam virtutibus lon-
ge excellentiorum.

Vi corpus relinquentium animæ sunt
purissimæ.

Qui dictum istud æqua mente auscultauerit,
reperiet id nostræ doctrinæ non aduersari. etenim
coronati martyres qui afflictionis tempore cū cru-
ciatu corpus reliquerunt, suas ipsorum animas lu-
strarunt & puras reddiderunt. At hoc non vult
Chaldaeus, sed laudat omnem mortem violentam,
eo quod anima quæ corpus cum dolore deserit, hanc
vitam abominatur & conuersationem cum corpo-
re odit, contra cum gaudio ad superiora reuolat. At
quæ in morbis animæ corpore hoc naturaliter disso-
luto vitam relinquunt, non admodum ægre ferunt
nutum & propensionem sui erga corpus.

Quia anima ignis est lucid^d potētia patris,
Immortalisq; manet, & vitæ domina est,
Et habet multa complementa sinuum.

Anima cum sit ignis materiae corporisque ex-pers, & ab uniuerso compositorum genere & mate-riali corpore exēpta, immortalis est. nihil enim ma-teriae aut caliginis particeps illi immixtum est: mu-lto minus composita est, ut in ea ex quibus constitu-ta fuit, resolui pos̄it. Est pr̄aterea vita domina, mortuos vita radijs illustrans. Habet etiam pluri-morum sinuum complementa, id est obtinet poten-tias susceptrices totius administrationis: quia pro-virtutum diuersitate diuersas zonas sive celi re-giones illi inhabitare licet.

Deus non iniicit metum, sed obsequium in-fundit.

Id est, diuina natura non fremit, neque indigna-bunda est, sed suavis & tranquilla. Ideo nō immit-tit metum subiectis naturis, sed suadela & gratia omnia ad se trahit. si enim formidabilis esset & mi-nax, omnis rerum ordo dudum fuisse dissolutus, cum nihil sit quod eius potentia sustinere potuisset. Atque ista sententia quadam tenus a nostris vera censetur. Deus enim lux est & ignis consumens ma-los. Mina autem dei & terror sunt intermissio di-uina erga nos benignitatis propter prauam rerum administrationem.

Pater seipsum rapuit,

Ne quidem

Η ψυχή αὐλεν δύσα καὶ ἀσώματον πῦρ, τὸν σινέ-
πων ὄλων καὶ τὸν ὑλικὸν θρέματος ἐξηρημένον, αἰτάνατος
ζῆν. οὐ γάρ ἐγκεκλιμένηται αὐτῇ ὑλικόν τι καὶ σκετω-
δεῖς. Καθὲ οὐκέτος ζῆν, οὐαί Δικαλυθῆ εἰς τὰς ἔξι ὡν
σινετέθη. Εἴτι δὲ καὶ δεσπότης ζῶντος, τοῖς νεκροῖς ζῶντος
ἴπιλθαμπουσα. ἔχει δὲ καὶ πολλὰν πληρώματα κάλ-
πων. Συτέσιν ἔχει διωάμεις ταῦθεντικάς της ὑλης
Δικαλυθούσεως. Διώαται γάρ καὶ τὰς Δικαφόρους
διεργάτας εἰς τὰς Δικαφόρους ζῶντας ἐγκεκλιμένης της
ψυχῆς.

Πατήρ οὐ φόβον σύδεφόσκει, πειθώ μη
ὢπχέδ.

Τυτέσιν, ὅπις θέσον οὐκ ἔστι φερμάσαντο καὶ ἀγρυπ-
κτητικὸν, ἀλλὰ γλυκὺ καὶ γαλινιαῖον· ὅπερ εἰς φόβον
ἐμποιεῖ ταῖς πανοκειδέραις φύσεσιν, ἀλλὰ πειθοῖ καὶ
χάρετι πορίτα ἐφέλκεται. Εἰς γάρ οὖν φοβερὸν καὶ ἀ-
πειλητικὸν, διελύθησεν πᾶσα φρεγίς τῷ οὐτων, μη-
δενὸς πανοκειδέρου διωαρέρου τῶν σκέπαινον διώαριν.
τόποιος δὲ δόρυτα σκέπαι μέρεσι αἰλιθεύς παρὸν ήτιν.
οὐ γάρ θεος καὶ φως οὗτοι καὶ πῦρ κατόμηδόσχεν τοῖς
μορφησέσ. ἀπειλὴ δὲ θεος καὶ φόβος, οὐδὲ οικο-
νομίαν ἀπίσχεσις τῆς ποσὶ ημαῖς αὐτῇ ἀγαθό-
τυπος.

Ο πατήρ ἐαυτὸν ἵρπασεν,

Οὐδὲ ἐν ἐῇ διωάμει νοερῷ κλείσας ἴδιον
πῦρ.

Ο μὴ νοῖς τῇ λεγίᾳ θείτος, ὡς ὁ ἔπι πολύτεων θεός,
ὅς δὲ καὶ πατήρ ἀνόματος, ἀκατάληπτοις ἑαυτὸν ποιεῖ
καὶ αὐτοῖς ληπτοῖς, τὸ μόνον ταῦς περιθέτως καὶ διέτερος
φύσεις καὶ ταῦς ἡμετέραις θυγαῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτῇ τῇ
ἰδίᾳ διωάμει. διωάμεις δὲ τὸ πάθεις ὁ γός. ἑαυτὸν γάρ,
φοινί, πρπασε ὁ πατήρ τὸ πάσις φύσεως. Καὶ εἴσι τοι
δόγμα ὄρθοδοξον. Καὶ ταῦς γάρ τοι πατήρ δεδο-
μάτις, ὡς αὐτὴν καὶ ὁ γός καὶ ταῦς πατέρει. καὶ ὅπερ τῇ
πατρῷς ὁ γός καὶ θεός λόγος ταῦτα φυνίς.

Εἴ τι νοητὸν, ὁ γένι σε νοεῖν νόος αἴθι.

Η θυγὴ ἐκάτιν νοερῷ περιθέτω περιθέτω περιθέτω
ἔχει καὶ διωάμει. Τοῖς μὲν αἱθητοῖς, αἱθητον. Τοῖς δὲ ἀγε-
νοτοῖς, Αγενοία. Τοῖς δὲ νοητοῖς, νοῦ. Φοινὶς δὲν
Χαλδαῖος, ὅπερ εἰ καὶ νοητὸν ἔστιν ὁ θεός, ἀλλὰ ταῦς τῷ ὅπι
ληπτὸν, ἀλλὰ ταῦς αἴθι τὸ νοῦ. αἴθος τοι τὸ νοῦ, οὐ ἐνοία
τῆς θυγῆς διωάμεις. ἐπειδὲ δὲν ὁ θεός περιθέτως ἔστιν ἐν,
μὴ πειραὶ καταλαβεῖν αὐτὸν Αἴθι τοι, ἀλλὰ Αἴθι
τῆς ἐνοίας διωάμειως. Οὐ γάρ περιθέτως ἐν, μόνω τῷ
πατρὶ ἡμῖν ἐν ληπτὸν πειραὶ ἔστι, καὶ οὐτε Αγενοία,
τοῦτο νοῦ.

θυγῆς

Ne quidem in intellectili sua potentia
igne proprio inclusa.

Oraculi hic sensus est: supremus omnium Deus,
qui & pater dictus est, non solum primis &
secundis naturis nostrisque animabus, sed etiam
propriæ suæ potentiae seipsum fecit incomprehensi-
bilem & imperceptibilem. potentia autem patris est
filius. pater enim, inquit, se subripuit ab omni na-
tura. Sed istud dogma Christianæ fidei congruum
non est: quæ docet in filio patrem exacte repreſen-
tatum cognosci posse, perinde ac filium in patre: at-
que adeo patris terminum esse filium & diuinum
sermonem naturæ vires superantem.

Est intelligibile quoddam, quod mentis
flore a te percipiendum est.

Cuilibet rei mente cōprehensibili oppositā poten-
tiā anima habet, ut sensibilibus sensum, cogitabilib.
cognitionem, intelligibilibus mentem. Dicit itaq;
Chaldaeus, quod quāvis deus intelligibilis sit, mente
tamen cōprehendi nō pos̄it, sed solo mētis flore. Flos
autē mētis, est singularis & indiuidua animæ poten-
tia. Quia itaq; deus propriæ vñū est, ne coneris eū
mēte percipere, sed indiuidua potētia qua vñū co-
gnoscitur. nā primo & per se vñū solo quod in nobis
est vno cōprehendere licet, nō cognitione, neq; mēte.

gg ij

Animæ expulsores, illam respirare facientes, sunt solutu faciles.

Ne quis dicat cupere se quidem animam a corpore dissoluere, sed non posse, ait oraculum, facultates quæ animæ e corpore a natura foras trudunt, eamq; a vitijs & ærumnis in corpore perpessis quasi respirare faciunt, abruptu faciles esse, id est, illas ipsas facultates liberas, nec abulla natura coercitas, ea potestate vigere, ut animam e corporeis vinculis generose admodū expedire & liberare valeat.

Oportet te festinare ad lucem & ad patris radios,

Vnde immissa tibi est anima plurima mente vestita.

Quoniam anima non a semine subsistetiam habet, nec in corporeis temperamentis consistit, sed e supernis a deo suam essentiam nacta est, ideo ad hunc cōuersa respicere & ad diuinam lucem reuerti debet. plurima namque mēte vestita in hęc inferiora venit: id est, accincta & instructa fuit a patre & creatore cōmonefactionibus diuinioris fortis atque cōditionis, cū illinc huc iter suū affectaret, ut merito ijsdē monitis incitata hinc illuc redire studeat.

Omnia ab uno igne producta sunt.

Dogma verū est & religione nostrae cōsentaneū. omnina

Ψυχῆς ἔξωστῆρες αὐάπνοες, βύλυτοί εἰσιν.

Ινα μήτις λέγοι, ὅτι βύλυρης μὴ δύπλονται τὰ
ψυχὴν τὸ Θεματός, & διώματης δὲ, φησὶ δὲ λέγοι,
ὅτι αἱ ἔξωστοι τὰ ψυχὴν διώμαται δύπλα τῆς
Θεματικῆς Φύσεως, καὶ οἵ αἰσθητοί αὐτὴν ποιῶσαι
δύπλα τὸ θέμα Θεματικοῦ καὶ τῆς κακώσεως, βύλυτοί
εἰσι. Συτέσι, καὶ αὐταὶ ἐλεύθεραί εἰσιν αἱ δυνάμεις, μὴ
ταῦτα τίνος εἰργένδην φύσεως, καὶ δύπλονται καὶ τὸ Θεμα-
τικῆς πέδης τὰ ψυχὴν θυνταῖς μείζονες δεδυάνεται.

Χρή σε περέμφεν τοὺς τὸ Φάσις καὶ τοὺς
πατρὸς αὐγαῖς,

Ενθά ἐπέμφει τοι ψυχὴ πολιω ἑα-
μρήν νοῦν.

Ἐπειδὴ οὐκ δύπλα περιμάτων ἡ ψυχὴ τὰς πάσα-
στους ἔλεγεν, τὸν δὲ Θεματικῆς υφεσίκει κράσεσσιν,
καὶ αἴωθεν δύπλα θεῖ τὰς ὑπαρξιν ἔργε, τοὺς δὲ κακοὺς
καὶ ἐπειράθω, καὶ τοὺς δὲ θεῖον φάσις ποιείτω τὰς αἴω-
θεν. πολιω γένεται αἴωθεν νοῦν, τὸν δὲ κατῆλθε Συτέ-
σιν αἰεδύσατο τοῦτο τὸ ποιτεῖν καὶ παῖδες αἴωμήσεις τῷ
Θεοτέρων λίτεων, ὅτε τὸν διατελεῖται οὐκέποδον, ἐνθέν
τοι δημοταὶ τοιαύτων αἴωμήσον πάλιν σύνετε ἐποδίζοντι.

Εἰσὶ πάντα πυρὸς σὺνσι τὴν γέγενεται.

Ημέτερον καὶ δημοτεῖς δὲ δόγμα. πόμπα γέροντα

οὐτα, Τά τε νοητά, καὶ αἰσθητά, ἀπὸ μόνου θεῶν τὸν τεσσαροντέλαχον, καὶ ταῦτα μόνον θεὸν ἐπέγραψαν· Τὰ δὲ οὐτα, μίσιος οὐσιωδῶς τὰ δὲ οὐτα καὶ ζεῦτα, οὐσιωδῶς καὶ ζωτικῶς· Τὰ δὲ οὐτα καὶ ζεῦτα καὶ νοοῦτα, οὐσιωδῶς καὶ ζωτικῶς καὶ νοεράς. αφ' ἑνὸς διην πομπή τα γενήσιται, καὶ ταῦτα ἐν αὐτίς ηὔτεν αἴσιγνον. ἀπλικὸν διην δὲ λέγον, καὶ πλῆρες τοῦ ηὔμετέρου δόγματος.

A νοῆς λέγει, τῷ νοεῖν δήπου λέγει.

Οτδι, φησὶν, ἀκεύσοις διηρθροφυΐόντις φωνῆς ἀναθεν βερευτώσις θέτει οὐρανοῦ, μὴ τασσαλίοντος ὡς οτιών φωνῶν θάλτην ἀφιεις ἄγνυλος οὐ θεός, ταφοφοεικῶν λέγων συμπράθεστον· Σὺν ἀκένοις οὐδὲ κατέτινέτει φύσιν ἀμεσίτως μόνον στόνος, οὐ δὲ, ως ἥδιαών, πίκευστας τὸ νοήματος συλλαβικῶν καὶ ταφοφοεικῶν. ὡς τοῦ γάρ οὐ θεός τοῦ ηὔμετέρου φωναν ἀφώνως ἀκύριος, γάτω καὶ οὐδεποτος τούτος τὸν θεόν σύνοιας φωνητικῶν δέχεται, ἔκαστος κακῶς ἐξ φύσεως στέργειν.

Aei Ζεύς

mnia namque quacunque sunt, siue mente, siue
sensu perceptibilia, essentiam suam a solo deo
aceperunt, & ad solum deum conuersa sunt:
ia quidem quæ tantummodo sunt, essentialiter;
quæ vero sunt & viuunt, essentialiter & vita-
liter; at quæ sunt & viuunt & intelligunt, essen-
tialiter, vitaliter & intellectualiter. Ab uno igitur
est omnium rerum produc^{tio}, & ad unum iterum
illarum reductio. Atque hoc oraculum omni caret
reprehensione, & nostra doctrina refertum est.

Quæ mens loquitur, ea vtique intelli-
gendo loquitur.

Quando, ait, vocem articulatam superne e cœ-
lo detonantem audiueris, ne existimes quod vocem
illam edens siue angelus siue deus tali sermone pro-
tulerit, qualem ore exprimere solemus: sed quod is
quidem secundum suam ipsius naturam absque ulla
diuisione mente tantum ea quæ audiuisti agitaue-
rit, tu vero pro ea qua polles facultate, mentis cogi-
tata, non secus ac syllabas & verba ore prolata, au-
ditu perceperis. quemadmodum enim deus voces
nostras exaudit absque vocum articulatione, ita et-
iam homo diuinæ mentis conceptiones tanquam
vocibus expressas excipit, quolibet scilicet pro suæ
naturæ ratione & capacitate operante.

gg iij

Perpetuo in hoc terra subitus v lulat usque
ad liberos.

*De impijs sermo est, quod eorum supplicia deus
etiam usque in posteros extendat. nam pœnas qua
sub terra subituri sunt, indicans oraculum, in eos,
inquit, subitus v lulat, id est aduersus illos mugit
& infremit locus subterraneus, & tanquam leo
nino rugitu obstrepit. Quapropter etiam Proclus
ait cognatarum animarum cōgenerem quoque siue
consimilem esse compositionem; easque quæ nodus
naturæ vinculis exsolutæ sunt, consimilibus quoque
affectibus implicatas distinerti. oportere itaque &
has omne supplicium explere, & cum ob natura
lem cognitionem inquinamenti infectæ atque re
fertæ fuerint, denuo ab illis repurgari.*

Ne adauxeris fatum.

Fatum appellant sapientiores inter Gracos
ipsam naturam, vel potius complementum illumina
tionum quas entium natura recipit. Et prouidē
tia quidē est immediata dei beneficentia: fatū vero,
quod cōexione & serie rerū omnium terrena gubernat.
Subiçimur autē prouidētiæ, cū intellectualiter
operamur; fato vero, cū etiā corporaliter. Ne igitur
(ait) tuū ipsius fatū adaugere velis, idq; superare,
sed cōmitte te solius dei voluntati atq; moderationi.

Non

LIA
us vñlular vñlque
supplicia deu
vñlitas qua
in eos
ab aliis magi
cognoscere fui
; eam uer
confundere
oportet
e' comuni
nis infestatio
eruptio.

Na

IN ORAC. CHALDAICA. 105

Ἄεὶ Τούτῳ χθὼν κατωρύεται ἐς τέκνα
μέχεις.

Περὶ τῷ αἴθεων ὁ λόγος φησὶν, ὅπι μέχει τῷ α-
πορέων Διάτειν τὸν κόλασον ἀλεῖς ὁ θεός. Τὰς γὰρ
παρθενίοις καλέσοις πασδεικηύμνους δὲ λόγιον,
ἀλεῖς, φησὶ, κατωρύεται. Συτέσιν, ἔπιμικάται ἀλεῖς
ὁ τόπος γῆς τόπος, καὶ οἵ λεοντῶδες ἐπιχεῖ ὄφυγμα.
Ἄντει Περέκλος φησὶ, τῷ συγένεικῶν λυχῶν ομοφυΐᾳ
ἴστιν οὐ σωταξις· καὶ αἱ μήτηρ ἀπελυθήσαται τῷ τῆς
φύσεως δεσμαν, οὐ τοῖς τῷ ὄμοιλυμαν κατέχοντα πάθεσι.
Ἄντιν καὶ τούτοις τυχεῖν τῆς ὄλης δίκης, καὶ αἴσι πλη-
θείσας Διὰ τὸν φιοκήν συγένειαν τῷ μιαοριάταν
καθαρίσαιαν πάλιν ἔξαιτῷ.

Μὴ σιωπεῖσθοις τινὲς εἰμῆρμάτε.

Εἰμῆρμάτε οἱ Θρώτεροι τῷ Ελλέων, τὸν φύ-
σιν κατένομαί τοις· μᾶλλον δὲ, δὲ πληρώμα τῷ ἐλ-
λαγμάτων, ὡν οὐ τὸνταν φύσις εἰδέχεται. Εἰτι δὲ, παρέ-
νοια μὲν, η ἀμεσος ἀπὸ τῆς θεῶν διεργεσία· εἰμῆρμάτη
δὲ, η Διὰ τῆς τῆς είρμοι τὸνταν συμπλοκῆς ήτι ημέ-
περ χιερεναδσα. καὶ τὸν παρένοιαν μὲν κείμετα, ο-
παν νοεραῖς διεργάμεν· τὸν εἰμῆρμάτην δὲ, διτην καὶ
θρατικῶς. μὴ διων αὖξησις, φησὶ, τὸν εἰμῆρμάτην
σαυταῖ, καὶ τὸν τούτην γῆν, καὶ τὸν μόνω θεῶ
χιερενήτητι.

Οὐ γέρε πατεικῆς δέχεται αὐτέλεση
Γράμμα.

Πάντα, φησίν, οὐ πατήρ τοσούτης τέλφα καὶ αὐτέρ-
από καὶ τὸν εἰαυτὸν ταῖς. οὐ δὲ τῷ θυρομήνων πολ-
λάκις αὐτένθα καὶ ψεύσις, παρυφίσης τὸν εἴδειαν αὐτοῖς
καὶ δὲ αὐτέλεση. ἀλλ' οὐ πατήρ πάλιν αἰακελφηταὶ τὸν εἴ-
δειαν τοσούτης τέλφον, καὶ θητερέφα τοσούτην αὐ-
τάρκειαν. Καὶ τοῦτον δέ τι καὶ δὲ τοσούτην τὴν ἀποτόλεσην Ια-
κώβου τοῦ αὐτελφητοῦ καρίες σκυπεφωνημάτου σὺν τοσού-
τοιοισι τῆς θητερόλητης αὐτοῦ· ποδὸς διώρυμα τέλφον αὐ-
τοῦθέν δέ τι καὶ ταῦτα σὺν τῷ πατέρῳ τῷ φωτῶν. Σοῦτον
γέρε αὐτέλεση τοσούτην τελείου τοσούτην, καὶ μάλιστα
ὅτου τούτων δὲ παρ' αὐτοῖς τοσούτας χεόμηνον αὐτί-
κα ἔποιμοι εἰσδέξασθαι.

Αλλ' εἰς δέχεται καίνης πατεικῆς
νύσης, μέχεται αὖτις τέλελθη.

Οὐ τοσούτην δέχεται οὐ πατεικῆς νοῖς ταῖς τῷ θυλα-
μάτων τὸ ψυχῆς ορμαῖς, μέχεται αὖτις τοῦ θητερέφατοῦ μόδο-
ῦ ληγῆς ὃν πεπλάγηκε παρὰ τῷ παναγάδιου πατέρῳ, ἐλ-
θεῖ δὲ εἰς αὐτάρκυνσιν ὃν ἔχει δέ τοις αὐτοῖς ιερῶν συνηγορεῖσιν, καὶ
φαντεῖ αὐτοῖς δύναμον, μηδέμιν εἰσὶν σύθετοι τοῦ το-
θυρούσαντος αὐτοῖς πατέρος συμβόλων σύνετον γένεται οὐ ψυχῆς
ἀπὸ τοῦ ιεροῦ λέγων καὶ τοῦ θείου συμβόλων· ὃν οἱ μὲν εἰσὶν,
επὶ τοῦ ιεροῦ εἰδῶν· οἱ δὲ, πάπα τῷ θείῳ θείων ενάδων. καὶ εσταύ-
εισησεν

Non enim a paterno principio imperf-
etum quid procedit.

*Omnia (ait) perfecta & numeris omnibus pro-
cuiusque ordine & dignitate absoluta producit pa-
ter: sed genitorum imbecillitas & remissio rebus in-
terdum suggerit defectum & imperfectionem.
Verum pater denuo renocat defectum ad perfectio-
nem, & ad sui sufficientiam conuertit. Eiusmodi
est quod apostolus Iacobus Domini frater in episto-
la suae initio alta voce pronunciauit: Omne
donum perfectum superne descendit a patre lumi-
num. nihil enim imperfectum a perfecto prodit, prae-
sertim cum ad id quod ab ipso primo affunditur, con-
festim recipiendum fuerimus prompti atq; parati.*

Sed non admittit illam paterna mens,
quousque exiuerit.

*Mens paterna non admittit impetus voluntatum
animae, priusquam excluserit obliuionem diuitiarum
a patre munificentissimo acceptarum, & in memo-
riam renocarit sacras quas ab ipso habuit tesseras,
vocemq; candoris indicem cum firma symbolorum
parris genitoris sui memoria coniunctam emiserit.
est enim anima ex sacris verbis & diuinis symbolis
composita: quorum illa quidem profluxerunt a sacris
formis, haec autem a diuinis unitatibus. Et sumus*

sane imagines sacrarum essentiarum, simula-
cra vero incognitorum symbolorum. Est autem &
hoc scitu dignum, quamlibet animam a qualibet
anima specie differre: torque esse animarum species,
quot sunt animæ.

Quando conspexeris genium terrestrem
accedere,

Sacrifica lapidē mnizurim inclamando.

Dæmones circa terram voluntates natura sunt
mendaces, utpote procul a diuina cognitione remo-
ti, & materia tenebricosa impleti. Quod si ex his
verum aliquem sermonem audire cupias, aram appa-
para, & sacrificia lapidem mnizurim. habet enim
hic lapis vim aduocādi maiorem dæmonem, qui oc-
culto ratione materiali genio applicatus rerum in-
quisitarum veritatem insuffrat, quam ille porro
homini interroganti profert. Indicat autem nomen
ipsum quo in prouocatione vtendum est una cum
lapidis sacrifice. Atque Chaldaei statuunt dæ-
monas quosdam bonos, quosdam malos esse: nostra
autem pietatis doctrina omnes malos pronunciat,
ut qui præmeditata defectione bonitatem cum vi-
tio & malignitate commutarunt.

Disce intelligibile extra mentem esse.

Licet enim omnia mēte comprehensa sint, deus
tamen

εικόνες μηδὲ τὸ ιεραῖν χάσιν, αἰγάλματα δὲ τὸ αἰγάλων
οὐνημάτων. δοῦλοι καὶ τῷτο εἰδέναι, ὡς πᾶσα φυχὴ
πάσις φυχῆς κατ’ εἶδος διέτηκε, καὶ ὡς οἵσα φυχαῖ,
ζεῦς καὶ εἴδη τὸ φυχῶν θεῖν.

Ηνίκα δὲ ἐργάμμονα δάμμονα πολέμου
ἀθρίστη,

Θύε λίθον μήτερεν επαυδῶν.

Ψευδῆς μὴ τὰς φύσιν οἱ πολέμοις δάμμονες, αὖτε
πόρρω τῆς θείας γνώσεως ὄντες, καὶ τῆς ἀφεγγοῖς ὑλης
αἰαπεπληρωμένοι. Εἰ δὲ βέλτι παρ’ αὐτῷ δῆθι τίνα δέ-
ξασθαι λέγειν, πολέμονας ἀποκλίαζε θυτέλεον, καὶ θύε λίθον
μήτερεν. οὐδὲ λίθος δέ τοι διάμαμνον ἔχει πολεμητικέων
ἔτερου μείζονος δάμμονος, οὐδὲν ἀφανῶς δέ σύλικα δάμ-
μονι ποσοῖσιν, ποσοφωνήσι τῇ τὸ ἐρωτωμάτων δῆθικαν,
ινὸς ἐκείνος ἀποκρινθεῖ τῷ ἐρωτῶντι. λέγει δὲ καὶ ὄνομα
πολεμητικὸν μέτ’ τῆς δὲ λίθου θεοίσι. οὐ μὴ Χαλδαῖος,
πιὰς μὴ τὸ δάμμονων ἀγαθοὺς, πιὰς δὲ οὐκεῖς πίθεται
οὐδὲ τὸ μέτερες βοσκῆς λέγεις πολέμους κακοὺς οὐκέπειται,
οὐκ πολεμητικῶν ἀποπλωμάτων τὰς κακίας αἰταλ-
λαξαρδίους τῆς αἰαθότητος.

Μάθε γὰρ νοτὸν, ἐπεὶ ἔξω νόσος ὑπῆρχε.

Ei γὰρ καὶ πολύτα τῷ νῷ πολεμείηται, διλλοὶ δέος

Ἐπεφτον νοητὸν, ἐξω τῷ νῦν ὑπάρχει. Θεὶς ἐξω, μὴ σχετικατικῶς νοῆσαι, μηδὲ καθ' ἐπεφτητα νοεῖσθαι, διὰ τοῦτο μόνιμον τέλον νοῆσαι ἀρθρολογίῳ, καὶ τέλος ἴδεσται τῆς ὑπάρχεως, νῦν ποιητὸς ἐπέκεινα δύσαι, διὸ τὸ ἀρθρόνον δείκνυται. Ηγέρθεισα ἀκέιν, οὐ νοῖς δέδην ὡραῖος νοητὸς, δέδην ἐξω θεῖον αἰτεόντον· πλὴν οὐ θεός καὶ τῷ νοητῷ καὶ τῷ αἰτεόντον ἐπέκεινα. καὶ μήδη ὅτι νοητὸν ἀκέινος θεὸν φαίνει, μήδη ὅτι αἰτεόντον κρίστον ηγέρθει ποιητὸς καὶ ρύματος καὶ νοῆματος, οὐ ποθίτη αἰτεόντον καὶ αἰτεφερόν, οὐ σιγῇ μᾶλλον τημένον, η ταυμασίας φωνῆς σημανώμενον. Εἰς ηγέρθει τῷ τοῦ σημύνεαται ὑψηλότερον, καὶ τῷ ἀκφωνθαται, καὶ τῷ ἀνοθαται.

Ai λύγεις νοέμεναι, πατρόθεν νοέολοι
καὶ αὖται

Βελῶν ἀφθέγκτων κανέμεναι ὥστε
νοῆσαι.

Ai λύγεις διωάμεις εἰσὶ τὰς μὲν τὸν πατεικὸν
βοήν ἐκ τελῶν τειλάδων συγκείμεναι· αἱ νοῆται καὶ
τὸν πατεικὸν νοῦν τὸν τέλος αἴτιαν αὐτῷ ἀνοθέως
ἐν ἔστατῃ πατεικόμενον. αἱ δὲ βελαὶ τῷ πατεικῷ άφε-
τον τέλον ἀρθρολογίῳ ἀφθεγκτοι. Καὶ τῷ δέηρημένων
οὐκ ἀδύμαται

LIA
IN ORAC. CHALDAICA. III

tamen primum intelligibile extra mentem existit.
at illud extra non metaris inter uallorum distatia,
neque accipias secundum intellectualem diuersita-
tem, sed secundum solum intelligibilem excessum,
& subsistentiæ proprietatem, excessum in quam lon-
ge ultra omnem mentem, quo supereffentiale de-
monstratur. illa enim essentia est mens primo intel-
ligibilis, extra quam gradu superius est ipsum per se
intelligibile. deum excipe, qui & intelligibile &
ipsum per se intelligibile longe transcedit. diuinam
enim illam naturam dicimus neque intelligibilem,
neq; per se intelligibile superat enim omne verbū &
intellectū, ita ut nec mēte percipi, nec verbis explica-
ri posſit, & silentio magis honorari, quā venerandis
vocibus prædicari debeat. excellētior enim est omni
prædicatione, elocutione & intellectus cōprehēſione.

Iunges intellectæ, a patre intelligūt: & hæ
Consiliorum nihil sonantium mouen-
tur ut intelligent.

Iunges sunt potentiae quædā proximæ post fun-
dum paternū e tribus trinitatibus compositæ: quas
intelligere ait per paternam mentem, quæ causam
illarū in unitatis forma sibi ipsi representatam ex-
hibet. consilia autem patris ob intelligibilem excel-
lentiam nullū sonum edunt. Atqui abstractarum

rerum notæ & signa intellectu prædita etiam si a secundis siue inferioribus intelliguntur, ea tamen tanquam nihil sonantia & ab omni intelligibili excursu separata intelliguntur. ut enim animarum intelligentiæ licet ordines intellectu præditos intelligunt, eos tamen ut immobiles intelligunt: sic etiam intellectualiū operationes symbola intellectus capacia intelligentes, ea absque soni emissione intelligunt, in substantijs incognitis subsistentia.

S V M M A R I A E T B R E V I S
D O G M A T U M C H A L D A I C O -
rum expositio eodem
auctore.

Chaldaei statuūt septē mundos corporeos, igneū vnum eumque primum, post hunc tres aetherios, deinde tres materiales: e quibus ultimus, terrestris dicitur & lucis osor, qui locus est subter lunam, in se se etiam materiam complectens, quem fundum nominant. Unicum arbitrantur esse rerū omnium principium, idque profitentur vnum esse & bonum. Deinde colunt paternum quoddam fundum ex tribus trinitatibus compositum. quilibet autē trinitas habet patrem, potentiam, & mentem. Postea sequitur

σινθήματα νοερά καὶ νοῦτα τὸ τῷ διδύτερων, ὡς
ἀρθεγκτα νοῖται, καὶ ὡς δέηρητερά τοντῶν περόδων.
ὡς γὰρ τῷ θυχῶν νοήσεις καὶ νοοῖς οὐκέπεις θεῖς,
ὡς ἀμελεάτος νοῦσον, οὗτοι καὶ αἱ τῶν νοεράν σκέργαται
φένερά σινθήματα νοῦσοι, ὡς ἀρθεγκτα νοῦσον οὐ πάρξειν υφεστικάτα ἀγνώστοις.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚΘΕΣΙΣ
κεφαλαιώδης καὶ σύντομος τῷ φέρεται
Χαλδαίοις δογμάτων.

Ἐπὶ δὲ Φασὶ Θεματικοὺς κέρους, ἐμπύρειον ἔνα καὶ
περφέτον, καὶ βῆσι μετ' αὐτὸν αἰθερίοις, ἐπειπτα βῆσι ὑλαί-
οις· ὃν ὁ ἔρατος, πλόνιος εἴρηται καὶ μισοφάνης, ὃς ὑπέν
οὐ τὸ σεληνίων τόπος, ἔχων σὺν ἐαυτῷ καὶ τὸν ὑλινὸν
καλεσθεὶς Βιθόν. μίαν δργήν τῶν πομπῶν δοξάζοντο,
καὶ ἐν αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν διπογυμνών. εἶτα πατειχόν
τινα Κυθὸν σέβονται, οὐκ τελεῖν διάδων συγχείμονον. εἰκά-
τη δὲ τελεῖς ἔχει πατειχα, διώαμιν, καὶ νοῦ. εἶτα ὑπέν

hh

πνοιη ἴνγξ. μᾶς δὲ Ταῦται, οἱ σιωρχεῖς, ὁ ἐμπυ-
ειος, ὁ αὐθέντος, καὶ ὁ ὑλάρος. μᾶς δὲ Τοῖς σιωρχεῖς,
οἱ τελετάρχαι. μᾶς δὲ Ζύποις, οἱ πηγαῖοι πατέρες, οἱ
καλεύρδηοι καὶ κοσμαγωγοί· ὃν ὁ πεφτός ἀπαξ ἐπέ-
κεινα λεγόμενος· μᾶς ὁ οὐκέτι, εἴτα οἱ δις ἐπέκεινα·
μεθ' ὅν βῆσις ἀμείλικτοι· καὶ τελευτῶν ὁ ὑπερζωκός. σέ-
σονται δὲ καὶ πηγαῖαι τελάδα πίτεως καὶ διητείας καὶ
ἔρωτος. Φασὶ δὲ καὶ δέχικρήν ἄλιον, ἀπὸ τῆς ὑλικῆς πη-
γῆς καὶ δραγανέλικρήν, καὶ πηγὴν αἰδίσσως, καὶ πηγαῖαν
κρίσιν, καὶ κεραύνιον πηγὴν, καὶ πηγὴν δέσποτραν· καὶ χρά-
κτήρων πηγὴν ἔπιβαλλέσσαν Τοῖς ἀγνώστοις συμφίμα-
σι· καὶ πηγαῖας ἀκρότητες· Απόλλωνος, Οσιέλδος,
Ερμοῦ. ὑλικῆς δὲ πηγὰς Φασίν, κέντρων καὶ σοιχέων,
καὶ ὄνειρων ζώντων. καὶ πηγαῖαι φυχῆς. μᾶς δὲ Ταῦται πη-
γαῖς λέγεταιν ἐπὶ δρχαῖς. αἱ γῆραπηγαῖαι δρχικάτεραι
τοῦ δρχῶν. τοῦ δὲ ζωογένων δέχικρήν, οὐ μᾶς ἀκρότης,
εκάτη καλθάπη· οὐ δὲ μεσσότης, φυχῆ δέχικρήν. οὐ δὲ πε-
πτωσις, δρετὴ δέχικρήν. εἰσὶ δὲ παρὰ μῆτραις, καὶ ἀζωτοῖς ἐκά-
ται, ως οὐ βιεκδότης οὐ Χαλδαϊκή, καὶ οὐ καμάτης, καὶ οὐ ἐκκα-
τική. αἱ ζωνικαῖς δὲ παρὰ μῆτραις θεοί, οἱ Σάραπις, καὶ οἱ Διόνυσος.

καὶ οὐ τοῦ

sequitur iunx mente comprehensibilis. Huic proximi sunt mundorum rectores, igneus, ætherius & materialis. Post rectores, ceremoniarum principes. His succedunt perennium fontium patres, qui & mundi ductores nominantur, quorum primus semel supra dictus est: post quem Hecate, deinde is quem bis supra nominauimus: ab hoc sunt tres implacabiles, & omnium ultimus succinctor. Venerantur etiam fontanam trinitatem fidei, veritatis, & amoris. Ponunt item solem imperatorem, & a fonte materiali archangelicum, sensionis fontem, fontanum iudicium, fulmineum fontem, speculorum fontem, characterum fontem incognitis signis & symbolis incumbentem, & summitates fontanas, Apollinis, Osridis, Mercurij. Materiales vero fontes dicunt esse centrorum, elementorum, & somniorum zonam. Item animam fontanam. Fontibus subiungunt principia: quod principijs superiores & excellentiores sint fontes. Principiorum autem animalia procreantiū summitas vocatur Hecate; medietas, anima inchoatiua; extremitas, virtus inchoatiua. Sunt apud illos quoq; Hecatæ ἄζωοι, quæ zonas non habent, ut Chaldaica terrestris, nymphae, & Ὑπερβολην. Dij autē ἄζωοι illis dicuntur Sarapis & Dionysus sine Bacchus: Osi-

hh ij

ridis item σειρά (q. d. geniorum series catenæ more connexa) & Apollinis. appellantur ἀշτονοί dij q expedite potestate sua in zonis utūtur, & supra deos cōspicuos collocati sunt. Ζωνῶν contra qui zonas habēt, libere circa cœli zonas volūntar & gubernādi munus obēt. habēt n. Chaldeideorū genus Zonæū, quod sensibilis mundi partes inhabitat, & regiones circa materialē locū sorte distributas cīgit. Post zonas est circulus nō errās seu fixus septē orbes complectens, in quibus stellæ sunt. Porro aliis illis est mundus solaris, ætherio fundo subseriens: aliis Zonæus, unus e septem. Animarū humanarū duplīcem ponunt causam e fonte perenni promanantē, paternam nempe mentem, & animam fontanam. Prodit autē, ut illi volūt, particularis anima a fontana, iuxta patris voluntatem: & habet effentiam per se generatam & animatam. aliunde enim non mouetur. nam si, ut in oraculo fertur, ignis diuini pars est & ignis lucidus, atque paterna mentis conceptus, profecto forma est materiæ expers & per se subsistēs. illa enim omnia cum diuina natura communicant, cuius particula est anima. Aiunt omnia in qualibet anima esse, sed & cūlibet inexplicabilem & incognitam fandorum & infandorum signorum symbolorumve proprietatem. Volūt animam

IN ORAC. CHALDAICA. 117

καὶ τὸ Οσέρεδος σειρά, καὶ τὸ Απόλλωνος. ἀζωνος
 δὲ καλοῦται, οἱ διλύτεως σιεξοσιάγοντες ταῖς ζωναῖς
 τῷ ταριχρυμνοῖς τῶν ἐμφαναῖς θεῶν. Ζωναῖοι δέ, οἱ τοῖς
 σιεραῖς ζωναῖς ἀπολύτεως σιειελίθοντες, καὶ τὰ τῆς
 δρεικενῆτες. Θεὸν γάρ γίνος ἔστι παρ' αὐτοῖς ζωναῖον, οὐ
 κατομφανέμον τοῖς 8 αὐθητῆς κόσμου μεσίδας, καὶ
 ζωσάνδρον τοῖς τοῦ οὐλαῖον τόπον Διάκληρώσεις.
 Μή δέ τοι ζωναῖος ἔστιν, οὐ αὐτοῖς κύκλος, σιειέχων τοῖς
 ἐπὶ τὰ σφαλέρες, τοῖς αἷς τὰ ἄστρα. Καὶ μῆρος μὲν παρ'
 αὐτοῖς οὐ ιλιακὴς κόσμος ταῖς αὐθείσι φάγη μουλδών.
 μῆρος δέ οὐ ζωναῖος, εἰς ὧν ταῖς ἐπὶ ταῖς αὐθείσι
 τοῖς φυχῶν αὐταῖς μῖτρα πηγάδα πίθενται· τούτες πατει-
 κόν νοιοῦ, καὶ ταῖς πηγαῖς φυχῶν. καὶ πεφέρχεται
 μὲν αὐτοῖς οὐ μερικὴ φυχὴ ἀπὸ τοῖς πηγαῖς καὶ βού-
 λησιν τὸ πατέρος. ἔχει δέ καὶ αὐτοῖς φύσιαν καὶ αὐτοῖς
 ζωον. οὐ γάρ ἔστιν οὐσία ἐπερχίντας. εἰ γάρ καὶ οὐ λόγιον
 μοίρει τὸ πατέρος ἔστι τὸ θεῖον καὶ πῦρ Φαένον καὶ
 νόμιμα πατεικόν, εἰδος ἔστιν αὐλον καὶ αὐθυπόσα-
 τον. Τείχτων γάρ πολὺ οὐ θεόν, οὐ μέρος η φυχή. καὶ
 πομήτα Φαένον εἴτε ἐνέκειτη φυχή καθ' ἐνέκειτων οὐδέ-
 τικα ἀγνωστον ρητὸν οὐδέρρητον σιειθήματες. καὶ πει-

hh. iii

Ειδάγοντες δέ τὸν ψυχὴν πολλάκις εἰς τῷ κέστρῳ διὰ αὐτίας πολλάς· ἡ Δῆμος τοιερύουν, ἡ Δῆμος βέλην πατειλέν. Ειδάγοντες δέ τὸν κέστρον αὐτίον· καὶ τὰς τῷ αὐτῷ περιφερεῖσθαι σεῖοδης. τὸν δὲ αὖτης πολλαχοῦς καταμεσίζουσι. καὶ νῦν μὲν αὐτὸν θεὸν ὄνομαζουσι τὸ χρυσὸν τῆς περιφερεῖσθαι ληξεως· νῦν δὲ τὸν τῶν σεληνίων τόπον Φασί· νῦν δέ τὸν μεσαγάτην τῷ αὐτεῖσθαι κόσμῳ καὶ θύλαγον· νῦν δέ τὸν δύσηρον ψυχὴν, καὶ πήδειον εἰς αὐτὴν τὸν λεγούντων οὐσιωδῶς, ἀλλὰ φετικᾶς, ὅτι μὲν συμπαθεῖσθαι τοῖς αἴτιοις, καὶ τοφεβάλῃ τὸν μεσηκόν λέγειν. ιδέας δέ τοικοτοι, νῦν μὲν τὰς τῷ παῖδες ἀνοίας νῦν δὲ τοῖς καθόλου λέγεις, καὶ φεισκεῖς καὶ ψυχηκούντορες· νῦν δέ τὰς Ηγηρημάνας τῷ ὄντων ὑπαρξίας. Τοῖς δὲ πολλαὶ μαγικὰν λέγεις σύννιτῶν ἀπό τε τῷ ακροτάτων διωμέων, ἀπό τε τῷ πολεμηίων ὑλῶν. συμπαθῇ δέ τὰς τοῖς αἵτιοις φασὶ καὶ μάλιστα τῷ τῶν σεληνίων. ἀποκαθίσται δέ τὰς ψυχὰς μὲν τὸν λεγόμενον θάνατον καὶ τὰς μέρα τῷ οἰκείων καθάρσεων, εἰς δόλεις τοῖς τῷ κέστρῳ μέρεσι. πιάς δέ τοι τῷ τὸν κέστρον αἰσθανότοις· καὶ μέσας αὐτοῖς διείζονται τῷ τε ἀμεσεῖται καὶ μετρῶν φύσεων. Κύτων δέ

των δέ

animam in mundum demitti ob multas causas, aut propter pennarū defluuium, aut propter paternam voluntatem. Arbitrantur mundum æternum esse, ut & stellarum conuersiones. Plutonem siue infernum in varias partes diuidunt, eumque modo deum appellant, ordinis illius qui circa terram sorem suam obtinuit, ducem; modo regionem sublunarem; modo medias inter ætherium & materialē mundum partes obeuntem; modo animam rationis expertem: in eaque rationalem animam constituant, non essentialiter, sed proportione quadam, quando conuenienter ad illam affecta est, particuli ratione projecta. Ideas definiunt modo esse patris intelligentias; modo uniuersales rationes, naturales scilicet, animales, & intellectiles: modo substantias a rebus ipsis abstractas. Abruunt omnem magicæ sciæ rationem perfici a summis potentijs & terrenis materijs: familiaritatem item & conuenientiam superiora cum inferioribus habere, præsertim que sub luna sunt. Collocant animas post mortem, iuxta modulum & mensuram lustracionis singulis familiarium & conuenientium, in omnibus mundi partibus: quasdam etiam ultra mundum euehunt: easque discrimine facto in naturas diuidas & indiuiduas separant. Atque Plato

hh iiiij

quidem & Aristoteles plures ex enumeratis opiniones receperunt; Plotinus vero, Iamblichus, Porphyrius, Proclus, eorumque discipuli omnes in uniuersum approbarunt, & non secus ac diuinias voces absque ullo discrimine & examine admiserunt.

F I N I S.

τῶν δὲ τῶν δογμάτων τὰ πλείω καὶ Αειστέλης καὶ
Γλαύτων ἐδέξατο· οἱ δὲ τοῖς Πλωτίνον καὶ Ιαρ-
ελιχὸν, Πορφύριον τε καὶ Περόκλον, πᾶσι κατηκελεύ-
θισσαι, καὶ ὡς θεῖας φαντασίας αἰσυλογίας θύμτας ἐδέ-
ξατο.

Τ Ε Λ Ο Σ.

MAGICA ZOROASTRI
ORACVLA, PLETHONIS
commentarijs enarrata.

IACOBO MARTHANO
Pictauiensi interprete.

Candido lectori s.

Libellum Zoroastri, Plethonisq; in eum
commentarium, scriptoris Theodori Gazæ
æuo clarissimi, cuius mentionem quoque
faciat Theodorus lib. $\alpha\delta\tau\psi\mu\omega\lambda$, quum
vertisse, Conradique adeo Neobarij viri
elegantium litterarum peritia visenda præ-
diti, meique item longe cupientissimi pre-
cibus extensis adductus edidisse: obnixe
te rogandum candide lector existimaui, vt
hoc meum interpretamentum eo candore
appenderes, quo mihi cusum est & editum.
Nam adeo non hinc vllam laudem au-
por, vt belle mecum decisum iri credam, si
non omnino suppressendum circumducen-
dumq; hoc fuisse videbitur. Vale.

Perquire

Perquire animæ ductum, unde, quo ve ordine,
 Natura corpori opera, ad ordinem unde manasti,
 Rursus erigaris, opere verbis sacro sanctis adiuncto.
 Ne deorsum nuas, precipitum in terra sub sternitur;
 E loco trahēs septem meatibus praedito, infra quem grauis
 Necesitatis solium est.
 Tuum vas fere terra habitabunt.

Nec fatum auxeris:

Neque enim a paterno principio imperfectum quicquam
 At vero non admittit eius vota mens paterna, (versatur.
 Quoad dum exierit obliuionem, atque verbū prompserit,
 Memoria insigens sacram patris tesseram. (splendores,
 Adspirandum tibi properādumque est ad lumen & patris
 Vnde immissa tibi est anima, plurima mente circumsepta,
 Hos autem terra deplorat adusque posteros,
 Expulsores animæ, ac per quos respirare sit integrum. solu-
 Lævo in latere cubilis, virtutis fons, (tu sunt faciles.
 Intus totus manet, virginitatem minime projiciens.
 Anima hominum, Deum quadam tenus in sese cogit,
 Mortale nihil complexa: tota diuinitus inebriata est.
 In harmonia gloriatur, sub qua corpus vitale sit.
 Quoniam anima, cum sit ignis patris lucidus,
 Et immortalis permanet, & est vita domina.
 Eadem mundanorū quoq; sinuū multos numeros possidet,
 Quære paradiſon:
*N*e spures spiritum, remue planam adaugeas.
 Est & idolo locus in regione splendida.
 Sed nec materiale corpus precipitio deseret,
 Ne exegeris, uti nequid, cū exierit, incomodi perpetiatur.
 Si mētem ignitam erexeris, fluxū alioqui corpus seruabis,
 E sinibus terræ proſiliunt, minus verum

Signum ostentantes mortali homini, canes.

Natura sua serit demonas esse integros,

Ac virtuosæ adeo materie germina frugi atque proba.

Panæ mortalium vinætrices.

Primas in te vendicet, immortalis animæ altitudo : oce-
losque pariter

Omnis sursum versum erige

O natura homo præsidentis artificium.

Quod si mihi sepiuscule dixeris, omnino dictum cernes.

Nam neque cœlestis eademque curua moles visitur.

Stellæ nusquam collucent : luna lumen conditum est :

Terra non extitit.

Ne nature imaginem nuncupaueris, exemplar visile.

Vndiquaque nesciæ dolî animæ habenis ignis extensis

Cum spectaris citra formam ullam sacro sanctum ignem

Lucentem, hucque & illuc subtilientem ad uniuersi orbis

Audi ignis vocem. (altitudinem,

Symbola mens paterna animabus inseuit.

Certo scito intelligibile extra mentem esse.

Est intelligibile quod oporteat mentis flore perceptum.

Omnia ab uno igne profecta sunt:

Quippe cum omnia pater absoluerit, mentique tradiderit

Secundæ, quem Primum appellent nationes hominum.

Que a patre mètes cōcipiuntur, eadem & ipsæ concipiunt,

Consilij mutis illicientes ad concipiendum.

Rectores intellexualeis simul & inflexiles mūdus obtinet.

Ipsum sese pater rapuit,

Ac ne in mente quidem intelligentie compote, que ipsum

insequatur, ignem suum inclusit.

Pater non metum, sed suasionem admonet,

COMME-
N-

COMMENTARIUS PLETHONIS.

Perquire animæ ductum.] Zoroastrici magi existimant, quod idem complusculi quoque alij crediderint, animam humanam immortalem quidem illam corruptiōnisque nesciam, superne allabi mortali huic corpori corruptibilique, velut mercede locatam operam nauaturam, hoc est, aliquantis per suam illi operam præstituram ornando quam bellissime fieri atque exquisitissime posse, officioque item vita perfungendo, mox eadem hinc retro, unde profecta est, locum capessere. At vero cum plurimæ eo loci animæ sedes adsignatae sint & descriptæ, una quidē hercle vndique collustrata splendescensque, altera caligine circum vndique suffusa: demum due, quæ supra ipsæ memoratis intermediæ nec resulgeant, nec obscuritate caligineve circumfundantur: anima utique a prima harū omnium sedium illapsa corpori huic emortuo si operā ipsa gnauam impensamque collocarit: exque officio, cui est obcundo destinata, hanc illi dictitant ex integro unde profecta est, concedere subuolareque: alioqui nisi probe functa sit officio suo, hinc euolare ad locum deteriorē etiamnum & molestiorem, actionibus aqua lance pensatis, quævis in vita incubuerit. Iam primum igitur commoneris oraculo peruestigandi animæ oꝝetis, id est, via per quam anima tibi superne fluxerit: unde nimirum quoque vita ordine, nauata huic corpori opera, denuo in eundem ordinem, unde commigrasti, sciscaris, sacrosancto etiam verbo operi ag glutinato, iunctoque. Sacrosanctum adeo verbum hic accipe, quod de cultu diis impendi solito prodatur: opus autem, sacrificium atque ceremonias. ut sit hic versus germanusque sensus, præter sermonem de cultu

diuis cōsecrato religioneve expromi solitum, sacras quoque ceremonias adscitas oportere ad hāc ipsam animae subuentionem. Ne deorsum] Præcipitū vocabulo cognominat lapsū in corruptionem, vitium, & calamitates: ut terram quoque vocat terreum mortaleque corpus. alioquin & terræ cognomento, naturam interituram: ignis vero, diuinam celestemve, isthac ipsa oracula fere intelligunt. At vero locum septem meatibus prædictum appellant fatum e septem erronibus coagmentatum: sub quo necessitas, premens quidem illa neque non inuariabilis quoque siūm nacta sit. Quare monet oraculum ut ne deorsum, id est in corpus morticinum caducumque, propensiū incumbas: ut quod fato illi e septem erraticis apto consertoque, ut pleraque certe omnia, obnoxii succumbereque adeo comparatum, ijs adscribi commode posse, quæ nostro ipsa arbitratui subducta sunt. & certe infortunatiſimus haberi merito quidem tuo possis, si cum eo totus spectaueris, voto fruisci non contingat: præque vi magna necessitatis, cui temetipsum cōstrinxisti, res tibi tuæ peius idem idem minimeque votis consentanee vertant. Tuum vas] Vas animæ tuae, nimirum caducum hoc corpus vermes iuxta feræg̃ sunt habitatæ. Ne fatum auxeris] Ne coneris augere fatum tuum, id est, auctius ampliusve reddere, quam quantum tibi constitutum est & præscriptum. nec enim illa unquam cura eualuerit id ut effectum exhibeas. Neque enim a paterno principio] Nam nec a patris primordijs supremi utique dei mācum quicquam inchoatumve proficiuntur, te scilicet ipsum ut possis absoluere. Nam illinc omnia suis affabre numeris expleta indicio eo manare conspectissimum est, quod ad exquisitissimam illam visendamque cum primis uaineri naturam enixe tendunt.

tendunt. At vero non admittit.] Mens patris, alter
vitque Deus animaque item perpetuus opifex, haudqua-
quam adnuit huius votis, vsque dum excusserit obliuionem,
quam merito nexus corporis contraxit, verbaque itidem
ediderit conceperitque, memoriam testantia sacrosanctæ
patris tesserae, hoc est, preceptionis elegantiſimæ cuisque
rei accurato studio consecranda, qua idem itidem retractā-
da anima fictori suo semeſipsam approbet. Adſpiran-
dum tibi properandumque est.] Lumen splendorque
patris locus is est animæ, qui collustratus circumfususque
splendore habetur, unde anima plurima quidem illa men-
te succincta, huc demissa sit, ita vero consentaneum ratio-
ni fuerit, ad idem ut lumen denuo nitatur atque prope-
ret. Hos autem terra deplorat.] Qui ad illud ipsum
lumen, unde anima ipsis corruata est, nō omni opere con-
tendere meditantur, hos terra, id est natura interitui ob-
noxia deplorat, in hoc natos, hanc ut illustrarent & exco-
lerent. Iam vero qui non solum nihil huic ornamenti con-
ciliarunt, sed sibi quoque ipsis notam conscinerunt vitæ
per nequitiam transactæ, horum improbitas ad posteros
transfunditur, calamitoso ipsis vitæ genere olim distin-
gēdos. Expulsores animæ] Appositæ rationes animæ
a flagitijs afferenda, sunt εὐλύτοι, hoc est, subrepente inte-
rim obliuione, obliteratu ſolutuque faciles. Læuo in
latere cubilis.] In latere ſinistri tui cubilis fons virtutis
ſcaturigoque habetur, id est, potentia intus quidē illa con-
dita, cuique nunquam germana ſua integritas, id est, na-
tura omnis affectionis exors, eripi poſſit. nā & immotam
nullaque ratione excutiendam virtutis potentiam fortifi-
ſumus, quamquam viſus actionum virtutis definere poſt
& interruſi. Porro potentia ſinistro lateri adſcripta eſt,

quod functiones dextro contribuuntur. cubile autem anima nostra, locus is esse statuitur, qui affectionib. ipsius eximis prestatib. substratus est. Anima hominum] anima humana deū ad se quadam tenuis ἄγξ, hoc est arctissime sibi denictura implicituraq; est, sui videlicet assidū vindicē & assertorē. Sed et eiusmodi quoq; esse intelligitur, quae merito quidē exquisit. & cū deo similitudinis nihil (duntaxat ex sese) agnoscat, quod exolescere tandem labefactariq; posīt, ut quae diuinis ebria sit, hoc est, diuinis cælestibusq; bonis cumulatisime prædicta: quin & adeo nō pudore suffunditur, quod huic corpusculo innixa conglutinataq; est, vt in ea etiā harmonia, quæ corpori vigorē influat, impensis nescio quo pacto insolentiusq; glorietur, & vero magnifice de se sentiat: cuius auspīcīs una cū mortalibus immortalia vinciantur, ita quidē, vt totū ad concinnā quandā scitāq; coherentia adstringatur. Quonia] Potentiā patris intelligētiā cōpotem, ipsum alterū scilicet deū isthac oracula longe omnīū principē cognominant, nimirū a supremo deo proficiscentem, hac porro parte mone mur, illa ipsa patris potentia animā procreatā, eademque ignem esse lucidissimum, hoc est, diuinā quandā essētiam, intelligendiq; facultate donata: ac proinde ipsam exortem interitus permanere, quod substantiā nacta sit diuinatis participē: & præterea sua ipsius vita eandē esse dominam, quā obtineat haudquaquam illa aui diurnitate consummāda, quandoquidē que eripi nobis extorqueriq; posūt, horū domini merito certe fieri nequit vt existemur: etiā si fortasse euenire queat, si quae indidē cōmoditas emanet, hāc vt demetere interea possimus & percipere: At quae decadere nobis amittiq; nequeūt, ea vero iuris quoq; nostrī dominijque fuerint: in uniuersum, anima supplemēta orbis compluria

bis compluria possidet, merito quidem sue ipsius aeternitatis, id est, varia plusculaque in orbe loca, ad quae identidem reuolet expensis ad aequilibrium, pensatisque actionibus, quas dum vita suppeditanuit, absoluere. Quare paradiso] Id est, locum animæ splendore quoquonversus obseptum. Ne spures spiritum] Pythagoram Platonemque sequuti, animam ut non undecunque a corpore diremptam haberi, ita nec prorsum inseparabilem substantiam, in hac sunt opinione, ut prædicens, posse vero parte sejungi absoluique, parte non posse: potentia certe posse, re non item. Quin igit̄ tria fere summa formarum genera constituunt: unum, quod penitus a materia secernatur, cuiusmodi videlicet mentes illæ, quibus suis supra cælum situs assignatus est: alterum, quod a materia exoluī abiungique non queat: cui quidem ipsi substantia sciscatur, haudquaquam per se subsistens, sed addicta conexaq; materiæ: cū qua & ipsa solubili scilicet, internitioniq; obstricta, hocce genus animæ pariter emoriatur: atq; hoc genus omne animæ rationis expers esse: Inter ista, median locant anima ratione præditā, a metibus quidem ijs quæ supra cælum collocatae sunt, eo interstitio diuersam, quod perpetuo implicata materiæ agglutinataque visitur: ab irrationabili porro, quod hæc neiriquam ipsa materiæ coiungitur, quin vice versa, materia illi ipsi habetur adiuncta, per se ipsa potentia quidē certe subsistens, siueque imparsitilis, itidē ut mentes illæ supracælestes, quibus etiānum ipsis cōfines quadamtenus, germanæq; functiones reddantur, sed & eadē quoque, quæ rerū notitiae cōmentationiæ proxima sit, ad summū usque dēn peruadit, atq; eo quidē nomine incorruptilis habetur, & anima autem, que huiuscmodi esse intelligatur, cum corpore ethereo ceu vehiculo, perpetuo versari: quod illa attactu cōtinuo, ad consortium quoq; immortalitatis adsciscat, in anime quidē omnino suapte natura, sed ab anima tamē irrationabili sequioreq; animæ genere donatū: quod ipsum, quin sapientibus viris idolum

ij

anima nūc upetur, imaginādī p̄aditū & sensu, videat sentiat, demūq; nullo nō sensu vigeat, pr̄eterq; ceteris alijs brutis anima facultatibus: ita per potissimā hoc genus corporis vim, quam φαρ-
ταῖς vocent, animā rationalē cum toto hoc corpore iugiter as-
idueq; versari. Ceterum animam humanā viuifico partus spiritui
copulari, per corpus huiuscemodi merito cognitionis cuius dā im-
plicitū: alioqui quod spiritus quoque quidā sit: porro autē dæmo-
nias animas ut nō ita lato discerniculo ab humanis euariet, no-
biliores tamē, tū ipsas esse, tū nobiliorib. quoq; vehiculū fruisci.
Ad hoc misceri nullo pacto posse corruptibili nature, iam vero sy-
derū animas, ipsis quoq; dæmonijs longe p̄estantiores, p̄estantio-
ribus etiā vii vectabulis, quae corpora sint amplitudine facultatis
actiua collucētia. Quas de anima sententias retro quoque Zoroa-
strici Magi videntur expressisse. Commonet igitur oraculum, ne
rem planam adaugeas, id est, ne denses: (nam epipedon dicitur,
non quia triplici mensu non constet, vt quod corpus esse sit explo-
ratissimum, sed vt summa eius subtilitas exilitasve demonstretur)
incremento additamentoque subinde huic moli adijcendo.
crassescere quippe spiritum istiusmodi, si ad mortale corpus pro-
nius deuergat. Est & idolo] Idolum anima nominat partem
eam, que cū rationis expers sit, parti rationis capaci adhærescat.
refert autem ei idolo locum quoq; esse in loco illo vsquequaq; splē-
dido: neque enim unquam animam amittere a se addictum sibi
condictumq; vehiculum. Sed nec materiale corpus] Ani-
mæ quisquilias, reiectamentave nominat, corpus caducum occi-
duūque: commonet q̄ itidē, ne ipsum illud neglectim & segniter ac-
curemus, parum commode salubriterque constitutum: sed curam
huic mediocrem impensam oportere, ab eo certe, qui pensum eti-
am durn vita exigat, quo nimirum firma ipsi valetudo &
integra conservetur, duntaxat quanta maxima cura diligentiaque
p̄estari possit, superque cetera omnia dignitati anima suffra-
gentur

gentur & quadrant. Ne exegeris] Ne exegeris animam à corpore, videlicet intercidere fatis cereque natura comparato, uti ne quid cum migrarit, ipsi periculi creetur. Certe quidem illud ipsum aliud nihil merito esse censes, quam semetipsum humanus rebus exigere prater natura prescripta. Si mentem igneam] Si mentem igneam ad religionis munia erexeris, caducum istud atque dissipabile corpus, innoxium prestiteris & incolume. E finibus terræ] Est, nec raro, quum inter sacrificandum φαντάσματα, hoc est, visa, spectra que nescio quæ, canū expressa similitudine, specieque itidem alia prodigiose fœda comparant. hoc genus omnia monētur e terræ finibus profilire: id quod affolet, quum terrenum istud corpus iuxta atque abolitioni obnoxium, neque non affectus ipsi congeniti haud dum penitus ratios magisterio compositi sunt & digesti: quorum quidem simulachra visitentur, inania quidem illa, nullaque naturæ solidam subsistentiam preferentia. Natura suaserit] Natura, hoc est, naturalis ratio peruerterit, genios, quos demonas cognominent, integros esse maximoque opere incorruptos, & adeo omnia quæcunque a deo optimo quidem ipso ex se profiscuntur. Sed enim ipsa quoque infælicis præualeque materia germina illiusmodi appositissime censeri queant, quæ inter ea quæ proba frugique sunt, recenscantur. alioquin materiam vilem despiciatamque vocant, non substantia adeo, nam qui tandem fieri possit, cuius germina proba laudataque sint, ipsum ut vitiosum esse substantia (dunt taxat accommodate) dictitetur? atenim eo nomine improbam materiam appellant, quod nouissima inter substantias corrogatur, parcissimeque omnium rationem boni cooptat: sed ita tamē, ut minutissimam quamque materiae particulam, vitiosam intellegas: alioquin, inquit oraculum, cum vitiosa etiamnum materia, hoc est, substantia despiciatissimæ germina proba sint, certe summa ratio est, quamobrem huiusmodi esse demones itidem

ij ij

credantur: & quidem tanto locupletius impensisque, qui tū natura sini rationis partice p̄editi, tum naturae omni corruptioni obnoxie impermixti. Pœnæ] Pœna, siue furie, hoc est, demones cruciatibus irrogandis p̄fecti, d̄yptipū mortalium cognominari possint: quippe quos a vitijs deterritos, ad honesti rectiq; cupidinem accendant. Primas in te vendicet] In te altitudo profunditasve animæ imperiter, ac oculos pariter uniuersos, id est, vireis cognitiuas sursum versum erige. O naturæ homo] Hominem p̄sidentis naturæ machinamentum coagmentumve nominat, quod arduis semetipsum rebus concredit. Quod si mihi saepiuscule] Si saepicule mibi dixeris, hoc est, me vocaueris, dicatum, me videlicet quem vocasti, undiqueaque conspexeris: quippe aliud nihil quicquam tum tibi temporis cernetur, quam fulmina, hoc est, ignis, huc illuc in orbe subsiliens. Ne naturæ imaginem nuncupaueris] Ne gestieris cernere imaginem nature, Dei videlicet exemplar ex se se quidem ipsum perspicuum & visile, sed quod sub conspectum humanum situm non sit. Nam quæ sacris operantibus visitantur, ut ignis, fulmina, aut siquid aliud est huiusc generis, ea tute credideris esse symbola, non item dei naturæ. Undiqueq; nesciæ dolii animæ] Ignis, qui tibi inter sacrificiādum visitatur, habens unde cunque in te extēdit, in anima & πλάκω, hoc est, minime varia versatilive mente, atque a vicio quā maxime aliena expurgataque. Cū spectaris] Simul conspexeris sacrosanctum ignē, effigiationisquē expertem & formæ: præterque quoquonversus per mundū iuxta saltuatumq; & desultorie splendescēt, gratias age, simulq; hilariter & alacriter ignis vocē audi, quæ verissimā quandā fixissimāque prænotioē præseferat. Symbola mens paterna] Mens paterna, id est, anime ingis opifex, notas, id est formarum intelligibilium imagines, anime inseuit: quibus illa freta, rerum essentias sibi rationesve conciliet. Certo scito intelligibile] Existimato res intellectiles

reflectiles extra mentem tuam actu esse. quanquam enim ab opifice imagines tibi rerū intelligibiliū sunt inditae, id tamen ipsum potentia certe duntaxat factum. Quo fit, ut actu quoque rerum intellectualium ascenda tibi notitia sit animoque cōfectanda. Est intelligibile] Id est, supremus deus, qui unus eximius sit, & antiquissimus habendus, haudquaquam eodem atque alia pāto cōcīpit, verū mentis flore, id est, singulari potissimaq; mētis parte. Omnia ab uno igne] Omnia ab uno igne promanarunt. Quippe cum omnia] Pater oīa absoluit, intelligibiles videlicet formas: ut quæ probe expletæ, suisque numeris absoluūtæ sint, alteriq; a se deo regunda tradidit, unde fiat, ut si quid ab hoc deductum sit, & ad ipsius alijsve substantiæ intelligibilis exemplar effictum: id a summo illo deo ortum credatur & profectum. quem & ipsum primum haberi gentes statuunt, quæcūque assiduum mundi architectam, quoque nō alijs superior sit, esse rentur. Quæ a patre mentes] Iuſſæ, intelligibiles formas appellat, que tum a patre concipiuntur, tum & ipſæ concipiunt: adque concipiendi commentandive munia obeunda extimulent, consilijs & φέργοις, id est immotis. & hoc alioqui loco motum intelligendi, non transgressionem aut cursum, sed ad intellectuā relationem habitumve hoc oraculi accipit. Quare tò & φέργοις intellexeris pro eo quod est immotis. hoc sensu, h.e species immota minimeque, ut anima, vagum ad intelligibilia resonum obtinent. Rectores intellectualeis] Ea quæ in hoc orbe ab immortalibus deducta sunt, mundi rectores intelligentie compotes vocat, quorum principem constituat alterum a patre deum. Alioquin quum aiat hoc oraculum, rectores esse mundo inflexibleis, dubium non videtur, quin eo spectet, ut ipsi immortalitatem asserat. Ipsum sese pater rapuit.] Semeti-
psum pater a reliquis abiunctum haberi voluit & exemptilem, adeo ut ne in intellectuā quidem facultate altero a se deo ignem
ij ij

suum, hoc est, diuinitatem inclusit finiteritve. Huius autem porro diuinitas a ceteris ipsa rebus exempta est: videlicet quonia illa idem & ortus immunis est, & per se ipse extat: alioqui nec possit contingere, hic ut cuiquam adsciscatur, licet in eo quod a ceteris omnibus contribuitur, multo ipse lubentissime acquiescat. nec tamen, quod inuidet, se admittendum non exhibet, verum eo certe nomine, quod adeo non illud ipsum fieri possit, ut in antiphasin, hoc est, contradictionem commeat. Pater non metum] Cum enim eximia quadam insignique prorsus bonitate preditus sit, cum eo quod omnibus quoque bonorum est autor, nemini utiq^z periculum accerserit, unde horrendus esse possit.

Placita hæc Zoroastrica cum frequentes oppidoque clari viri confirmarunt, tum vel maxime Pythagoræ iuxta Platonisq^z consectorum. Quibus & istud inter ea quæ Zoroastro prodita sunt (utiques Plutarcho subscribimus) admissum sit & approbatum. Nempe quod tribus res partibus designauerit. Altera Horomazzen, quem hoc genus oracula primi dei cognomento vocitent. Altera Arimanen, parte nimirum postrema, ut media Mithran. Qui deus alter oraculis hisce dictitur. Alioquin & in Mithrae vocabulo Persæ solem intelligent. Sub hæc Horomazzen triplicem se constituisse: duplicem autem Mithran, videlicet qui alter ab Horomazze sit. Quibus & Platonica quoque illa prorsus accesserint, in omnibus regem totum esse, cuius & ipsius gratia omnia sint. Quin eundem omnium bonorum causam haberi primordiale: demumque secundum in secundis, tertium in tertij consistere. Iam rerum vniuersitatem Zoroaster Platoque tribus partibus absoluunt, una sexpiterna: altera genita, & nihil secius tamen immortali: tertia, ad obitum corruptelamque tendente. Et Zoroastrem quidem eousque vetustum Plutarchus affirmat, ut annis quingentis bello Troiano priorem fuisse testatum scriptumque memoria reliquerit.

NOTÆ

NOTÆ QVÆDAM.

Cicero lib. 1. de diuinatione scribit, neminem Persarum regem esse potuisse, qui nō ante magorū disciplinam scientiamque percepisset. tanto in honore & admiratione habebatur præcepta magica. Quid autem veterum magia & qui magi fuerint , e Platone, Xenophonte, Strabone, Plutarcho, Luciano, Cicerone & alijs infinitis cuique repetere licet. Ut breuiter dicam, theologiam simul cum physiologia tractabant apud Persas, Sacas, & Medos; quemadmodum Brachmanes & Gymnosophistæ apud Indos, Chaldaei apud Assyrios, Ἱερογεμματις apud Ægyptios, Leuita apud Iudeos, Eteobutadæ apud Athenienses, Etrusci apud Romanos, Druides apud Gallos & Germanos. Ne quis igitur hic artis portentosæ & præstigiatorix præcepta tradi putet. Dogmata sunt de pietate & cultu divino seceriora siue Magorum, siue Ægyptiorum, siue Chaldaeorum, a fide orthodoxa non admodum aliena, vti Psellus docet, & ante hunc Synesius episcopus Cyrenensis. E cuius libro τὰ ἀντίκεια patetvix reliquias aliquas e sacris illis oraculis ad nos peruenisse, easdemque adeo mutilas & confusas, vt centonem merito dicere possis e veterum scriptis consutum. Quæ enim ille carmina refert, partim multum dissimilia sunt, partim in hisce non reperiuntur. Ea, ne quid iure desiderare posse, lector, breuiter indicanda censi.

In his nostris non extant quæ libello citato pag. 102. leguntur: Ei δὲ περὶ μέχρι μὲν οἰσταὶ τῶν ἀγρογεῶν, φαντασίᾳ δὲ απτεῖ, μὴ τοι οὐτε τὸ πότε πορεύεσθαι τῶν εὐδαιμονα συναφρίων, αἴνουστά τοι οἱ ἱεραὶ λογίαι ἢ λέγει τοι οὐδέ φόρων ὁδῶν. μετὰ δὲ τὸ ὄλον κατέλογον τοῦ οἰκοῦ τοις σιναγογεῖς ἀφορμήν, καθ' ὃν ἔξει τὸ ἐνδόθιν στοῦμα αντέησα.

Τοῖς δὲ (Φιονί) μιθακτὸν ἐδιηκε Φάροις γυνώρισμα λαζέας.
Τοῖς δὲ τῷ ὑπνώσας ἐν τοις σινεκάρπισεν δῆκης.

Ιερεῖς, αὐτοὶ διέσφεντεν εὐμοίσιαν μαθήσων. οἱ μὲν ὑπαρ, φιονί, οἱ δὲ ὄντας διδάσκεται. αὐτὸν δὲ αὐθρωπός θεῖν οἱ διδάσκοντες, τοὺς ὑπνώσαντα δὲ θεοὺς ήτοι σινεκάρπισεν δῆκης, αὐτὶς αὐτὸν τῇ πατριθάνεντες καὶ πυγμανίζειν. τὸ γένος ἐγκαρπί-

σαὶ καὶ πλέον ὅτι τὸ διδάζει. id est, si quis vero magni momenti esse arbitretur evectionem ad superiora, imaginationi autem fidem non habeat, dubitans num per ipsius consortium beatam illam coniunctionem assēqui liceat: is audiat sacra oracula quæ de diuersis r̄ys proferunt. Evidem post totam enumerationem domesticorum subfidiorum ad sublimiore meditationem, per quam facultas datur sēmen interius amplificandi, His quidem (inquit) luminis cognitione in doctrina acquisitam dedit, Alios vero etiam dormientes sēminum virtutis sūcē participes fecit. Vides ut ex aduerso distinxerunt disciplinarum felicitatem, Hic quidem inter vigilandum (aut) ille vero inter dormiendum eruditur. At qui vigilantem homo est qui docet: dormienti vero deus sūcē virtutis semina infundit: ita ut id est discere & consequi, nam semina indere & quasi implantare plus est quam docere. Vnde manifestum est id quod Nicephorus ad hunc locum annotat, Synesium oracula multa silentio transiisse, nec integra recitasse.

P. 17, s. 67v] Huc respiciunt Synesij verba, eadem pagina, ις Τοῦτο πεπλαιημένον, ὡς μη ὁ θεός οὐδὲ εἰδένει. tantopere aberrantem, ut vnde venerit ignoret.

6. Hinc desumptis Synesius quæ elegantissime scriptis ibidem pag. 109. ὅπ μὲν εἴπερ οὐχις φύοις πόμα μετάσιος, δῆμος εἰπτώ. εἰσελθούσης ἐπί τὸ βίον ψυχὴ λιθεῖον φρέσεται πόμα, τὸ τῆλε νῦν οὐ μειλίχον. Φύσει γὰρ καπνὸς ἐπεισόντων βίον ἐθελοντής, διὸ τὸ θητεῖον σουλεύει. id est, Alius dicat quod si lethæum sive obliuionis poculum illud animabus execubitis dari solitum, animæ certe in hanc vitam ingressæ exhibitum obliuionis poculum nihil aliud est nisi vita huius dulcedo & voluptas. cum enim mercenaria sponte ad hanc vitam descendat, loco operæ mercede locādæ iagum seruiliter sibit.

8. Synesij versus nostris multum sunt dissimiles. sic enim habet ille pag. 108.

Μηδὲ κατω γενόμενος εἰς τὸ μέγαν αὐτὸν κόσμον,
Ω βοῦδε αἰεὶ ἀπτος ὑπέρσωται τὸ καὶ αὖτις
Αμφικινέφης, ρύπων, εἰδωλοχαρης, μύοντος. id est,
Ne deorsum nutes ad mundum atrum & tenebris plenum,
Cui gurges profundus sēper infidus substratus est & orcus
Vndique caliginosus, fōrdidus, spectris gaudens, amens.
Vide integrum locum Synesij. conferet enim ad intelligentiam

tiam

tiam sequentium & præcedentium.

11. Marsilius Ficinus lib. x vi i. de animorum immortalitate cap. vlt. Zoroastri, ut & sequentia plurima, adscribit, & ita interpretatur, *Tuum vas bestiæ terræ habitant.*

12. Idem Marsilius lib. xii i. non longe ab initio, *Ne tu augeas fatum*, inquit, *quasi in tuo arbitrio sit cedere fato atque non cedere.*

V. pæn. Hunc versum & sequentem refert Ficinus lib. x. de immort. animorum, cap. v i i. cum hac interpretatione, *Ascendendum tibi est ad lumen ipsum & patris radios, unde infusa est tibi anima multo mentis lumine circumfusa.*

P. 18, 3. Vetus codex regiæ bibliothecæ habet ἀληθινοῦ στίλῳ accentu tantum mutato, eruditione præstantis viri Sanctandream exemplar ἀληθινοῦ χρόνου, &c. utrumque γενικῶς ah ah, vel heu heu.

6. Reginæ exemplar refert τὸ παράθινον καὶ ταχεῖσσα, cōtra metri regulam: quanquam id nō vbique in hoc fragmento obseruatum sit.

7. Tres hos versus paucis explicat Marsilius lib. xiii. cap. i v. ita scribens: *Qui phantasiam vult silere, ac etiam supremi numinis desiderio flagrans, consuetis rationis naturalis discursibus nō cōfidit, sola vivit mēte, cuadit angelus, & toto capit pectore Deū.* Hæc significat Zoroaster: *Anima hominum deum quodammodo cōtrahit in seipsum, quando nihil retinens mortale, tota diuinis hauisbus inebriatur. Tunc quoque exultat in corporis harmoniam.*

11. Idem libro & capite dictis versus aliquot cōsequentiibus hoc translatos ita ordinat,

Οὐχὶ τῷ διωδειπνῷ ταῦτα φέρετο,
Ηγιεῖσθαι ψυχὴς βαθὺς ἀμέρον, ὄμματα δὲ σφράγεις
Πάντ' ἐπιπέπον οὖν.

Mηδὲ τῆς οὐλῆς σκύλειον κρημνῶν κατελεῖψη. id est, illo interprete, *Quoniam anima per potentiam patris fit ignis splendens, dominetur in te immortalis profunditas animæ, et oculos omnes una tolle in altum. Tunc neque etiam materiale ipsum corpus præcipito derelinques. Ignem appellat lucem ipsam qua exuberat deus per se, & anima per vim patris conuersa in patre abundat. Et quia deus est ipsa unitas super mentem, & centrum essentiarum super es-*

sentiam, ideoque non vnitur illi per mentem propriam, sed per unitatem animae, quae est mentis caput, centrumque totius animae. Idcirco dicit Zoroaster, Ducat te animae profunditas immortalis, id est unitas ipsa, quam impressit quondam deus animae tanquam unitatis diuinæ characterem, a qua et ad quam omnes aliae vires animae, quasi a centro et ad centrum omnes circuli lineaæ pendent.

12. Marsilius lib. v. de anim. immort. cap. x i v. Immortalis manet, ac vita domina est. q. d. ideo immortalis manet, quia habet vitam pedisquam, sicuti sol lucem, crinita comam. Vide locum. docet enim illic fuse, animam abire adueniente morte, non perdi.

13. Idem lib. iv. cap. vltimo: Oportet profecto animam ipsam esse quodammodo omnia, de qua Zoroaster ait: Mundanorum suorum multas plenitudines comprehendent.

15. Idem lib. x v i i i. de animorum immort. cap. i v. Ne fides spiritum, neque in profundum exaugeas quod est planum. spiritum planum appellat ipsum vehiculum, non quia corpus non sit atque profundum, sed quia propter tenuissimam et splendidam puritatem sit quasi non corpus. Præcipit ergo ne propter nimium corporis elementalis affectum, cogas ipsum etiam post hanc vitam sordidum atque graue superfore caliginis elementalis adiunctione.

17. Idem ibidem: Est idolo quoque locus in regione perspicua. quia scilicet cum vehiculo simul et anima rationali recurret in celum. Sequentem versum coniunxit Ficinus cum superiori illo cuius initium est Οὐ Φυχή, cap. i v. lib. x i i i. Synesius quoque hunc cum præcedente allegat libro de insomniis pag. iii. edit. Turneb. sed ordine inuerso. ηια δη (air) πόστ το μέσω τὸ πεδίον τὸν ἐμπολιτεύεται. ρεψάσθε μὲν κάτω φυχήν ἔλεγμον ὁ λόγος, ὅπερ ἐξαράθη πε καὶ ἔδυ, μέλχεις ἐγμάρητος τῷ μέσαντος οἱ αἱρησεῖς λόγων. αἰνίσηγά τοι καὶ σωτέτεται μελχεις ἀνειστον τὸ αἰνίκαιμενον γῆπ. ἀκούεις δέ τοι τοῦτον τὴν λογίαν λεγόντων.

Οὐ τῷ τῆς ψυχῆς κρημνῶν σκύβαλον κατελεῖψι,

Αλλὰ καὶ εἰδώλῳ μελέτεις τὸ πόστον αἱριφάντα.

Θεσιν ἔχει τοῦτος οἱ αἱρησεῖς. καὶ τοι πά πάλιν τὸν ἐπιτελεῖσθαι; & γέρων εἰς τὰς σφαιράς κατέστην ἕσπειρος τοῦτον πόστον φύσιν, δημάδιον τῆς πυρός οἱ τέλειοι αἱρότοποι εἰς τὸ εἰδωλικὸν φύσιν ἔσπειρος κατέστησαν τὸ γένον αἱρησεωθεις κέλυφος, καὶ τόπον, φύσιν, τὴν κρείπον μείδιον σωτηρίαν πάπει. ὑπεις γέρων σκύβαλον ἐκ αὐτοῦ τὸ Σταύρον στόμα. & καὶ sequuntur.

Quicquid Latinum
seruando continet
non animo, du-
cencia in tene-
rissimum com-
petitum maxime
att. Audi etia h-
abitu materi-
abitu vnde
aliquino. Nam
in enim solu-
taturam, sed
tuturam deces-
sum, et istud
incrementum

19. Exp.

20. Ma-
litate cap.
bile corpus

21.7. P.

Synesii lib.
et calix et
hexam et
ad tollendum
post, moni-
tum et
curiosum
via et
adversum
fusus et
sunt necessaria
tientes, atque
Herculem su-

8. Marti-

10. Iden-
tificium.

12. In ve-
linea pat-

22. Hic e-
stimus est πα-

BLB BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

tur. Quæ sic Latine reddidit Pichonius, Observa igitur in quanto interumlo spiritus hic fantasticus versatur. Declinante quidem deorsum animo, dicebat oratio, quod opprimitur atque subit quoisque incidat in tenebrosum & vnde caliginosum locum. sed ascendente etiam comitur, quoad sequendi facultas sit. Et sequi potest donec in maxime oppositum & omni ex parte fulgentem locum venerit. Audi etiā hac de re vaticinia dicentia: Non in eminenti ac sublimi loco materię purgamentum relinet: sed & simulacro pars est in loco vnde fulcente. Is autē controversiā habet cum vnde caliginoso. Nam quid acutius in his versibus quispiā cernere possit? non enim solum in globos cælestes reducere videtur illinc venientem naturam, sed si quid ex ignis & aeris summitate in imaginariam naturam descendens attraxit, antequam terrenum induerit tegumentum, & istud, aiunt, cum validiori parte transmittit. nam materię excrementum hanc fuerit diuinum corpus.

19. Explicat Plotinus philosophus lib. ix. de anim. educt.

20. Marsilius sic vertit lib. xiii. de animorum immortalitate cap. i v. si mentem ardenti ad opus pietatis intenderis, labile corpus seruabis.

21.7. Pulcherrima declaratio huius oraculi peti potest e Synesij libro de insomniis pag. 109. vbi sic inquit, αὶ παρὰ ἀξίαν καλέμεναι ξυμφοράν, μέχρι μέρος συμβούλου ταῦθες τὸ λόγου τὸ γέγραπτόν τοῦτο. &c. id est, Calamitates insolite maxime cōferunt ad tollendam propensionem qua in res caducas ferimur. & paulo post, ποταὶ γὰρ οὐλαῖαι πότε δὴ οἱ παρ' εἰμιδρούσιν κινοῦσθαι τοῦτον αἴσθησιν τοὺς τοὺς ιόντους αὐτῆς. καὶ πότον ἀρέσει αἱ καλέμεναι πεῖρας, αἱ Ηρεκλέα τοι εἰνατλῶναι φαῖται ιεροὶ λόγοι. hoc est, paucæ sive etiam præter fati necessitatē mouentur aduersus feroceſ & legum frena excutientes. atque hæ profecto ærumnæ sunt & celebres illi labores quos Herculem sustinuisse perhibent sacri sermones.

8. Marsil. lib. xiii. de anim. imm. cap. iv, ut supra indicaui,

10. Idem refert lib. xiv. cap. i. O homo naturæ audentissime artificium.

12. In vet. cod. regiæ bibliothecæ scribitur, Ἀράνος παῖς τοῦ λ. & linea pænult. κεραυνοῖς.

22. Hic est ordo versuum huius paginæ in codice regio. Primus est παῖς πονηρ., secundus πῶς ἔχει καὶ μοι, tertius λιώκα, quar-

tus λαμπόμενον, quintus κλδσι, sextus πάντη γρ, septimus σεντέρος,
octauus πατηρ & φοβον, nonnus έαυτον δι πατηρ cum proximo ρολον,
decimus ετι δε δη πη, vndecimus ει ζη πάντη, duodecimus μαθετη
νη πη, decimus tertius νοθηρας, decimus quartus βελαις: quin-
tus aut in istius paginæ ordine ομβολα, &c. plane omissus est.

5. Ráconet vir exq[ui]site doctrinæ & iudicij legit roq[ue] e[st]atice.

7. Marsilius lib. i. de anim. immortalitate cap. v i. Aliud
mens erit, aliud veritas. Quod sic aperit Zoroaster, scito intelligibi-
le ipsum esse extra mentem.

8. Idem lib. xiiii. cap. v. Est intelligibile aliquid quod intel-
ligere te oportet mentis flore. Florem mentis appellat Zoroaster ipsum
animæ centrum, quod Plato nominat mentis caput.

9. Idem lib. ii. cap. viii. Esse ipsum rebus omnibus est com-
mune. Esse igitur vbiunque sit, pendet ex Deo. Quod mystice tenui-
git zoroaster: Omnia sunt ex uno igne genita.

10. Ficinus lib. i v. cap. i. Essentia angelorum principio in-
formis est quodammodo, et tanquam paſtuum subiectum quoddam
exponitur ad actum intelligendi, et formarum idearumque ornatum
fusciplendu. de quo Zoroaster ait: Omnia perfecit pater, et menti
præbuit secundæ. Porro corrige εξετασο, & scribe εξετασο. ita
enim in hoc verbo syllabam producunt poetæ, non vocalis
brevis in longam mutatione.

11. Regium exemplar habet κανέτας πᾶς φύος αὐδησι, & ita
quoque correxerat Ranconetus. sed laborabit carmen, nisi
illi hac ratione subuenias, κανέτας απας φύος αὐδησι. Recepta le-
ctio tamen non est improbanda.

15. Marfil. Ficinus lib. i. de anim. immort. cap. v. Angeli
mouent, non mouentur, de quibus Zoroaster, Mundus habet intel-
lectuales rectores immobiles.

16. Idem lib. i v. cap. i. Angelus animam uno excedit, quod
manet: Deo cedit uno, quod multiplex est. Deus tamen per hoc unū
abit super omnia in infinitum. quod ita cecinit Zoroaster: Pater per
se ipsum rapuit, neque in mente quidem que illu sequitur, proprium
inclusit ignem. q. d. nullam habet cum ceteris comparationem.

19. Idem lib. iiii. cap. vlt. si animos pulsat, quia illi sursum
deorsumque libere volubiles sunt, pulsat, et libere, ita ut alliciat,
non trahat, non cogat, sed persuadeat. Quod Zoroaster ita testatur,
Pater

1. Vetus ex-
cello legit, &
vult dum, &

P. 16, 19. In
P. 19, 7. In
13. In codi-
cione scribas

V. vlt. It
supra pag. 11
P. 30, 5. pro
pro aliis,

P. 33, 7. sunt in Tili
qua tame
Etandream
aeriu[m] n[on] p[otest]
publicu[m] ciu[m]
Sic loquit
i[n]t[er]num q[ui] p[otest]
ratim inferi
n, diuinis A

P. 37, 15
22. Scrl
P. 42, 5.
i[de]a, code

10. Exer
B. h[ab]it u[er]a
P. 45, 15
(regium m[od]u
malitia sceler

16. In v
21. Scrl
P. 46, 1,

16. In v
21. Scrl
P. 46, 1,

Pater non incurrit metum, sed persuasionem inducit.

P. 25. Hæc inscriptio est e codice Sanctandreani scripto & Ranconeti custo. in regio ista erat: μαζικὰ λόγια τῷ Στὶ Ζερόστρῳ μάλιστα εἴχηντα τοῦ Γλαύκωνος.

8. Vetus exemplar utrumque, Regium & Sanctandr. in aoristo legit, τῷ Στὶ Ζερόστρῳ θεούσιοι, ἥπι ὅπλη θυμα χρέον ἐργασίειν αὐτῷ, Ε κοσμίσασι, &c. omisso illo καὶ ζωσιν τι.

P. 26, 19. In Regio cod. τῷ Αποτίθειν.

P. 29, 7. In Sanctandreani cod. ἀπαντε χωρεῖ.

13. In eodem scribitur λόγιον φρονήσεως θυμα. quid si φανήσῃ προφρονήσῃ scribas?

V. vlt. Iterum utrumque exemplar, ἡ ἡ τιμὴ χθῶν, &c. ut supra pag. 18.

P. 30, 5. Regius codex, οὐδεπολαύτῳ δὲ, & mox l. II. λύπης προ λύθης.

P. 33, 7. Verba ista ή πώλειαν τῷ πατὶ λέπουργοσι, omissa sunt in Tiletani editione: nunc vero e Regio codice inserta: quæ tamen ne sic quidem integra esse docuit exemplar Sanctandreani ita referens hoc membrum, ὡς αὐτὸν θυμ ή τιμὴ τῷ πατὶ λέπουργίᾳ λέπουργοσι, &c. id est, tanquam ipsa publicū eiusmodi ministerium θυμιεστον προσθλατικόν θυμα. Sic loquitur Synesius pag. 109. οὐδέ οὐδενοῦ μὲν λέπουργίᾳ θυμα ἐπλήνεται τῇ φύσι τῷ κόσμῳ, θεοῦ διδασκαλία δηλεπόρτων. i. Sed istud erat ministerium quoddam naturae mundi explere, huicque satisfacebat, diuinis Adraſtiae institutis ita imperantibus.

P. 37, 15. Vide Synesij librum de insomniis pag. 103.

22. Scribitur συγγένεια in Regio cod.

P. 42, 5. Sanctandreani codex habet, βλασphemata πολὰ καὶ εἰδιλλὰ, eodem sensu.

10. Exemplar Regium legit, ισθέχοντες τῷ λογικῷ, &c. &c. I.

13. Ἡπειροὶ πολασκοὶ δαιμονες.

P. 45, 13. Utrumque exemplar habet, ἥπι αὐτῷ Ε κακουργίας (regium πανεργίας) ὃν μάλιστα καθαρευόσῃ, id est, simplece & omnis malitia scelerisque pura.

16. In utroque scribitur καθ' ὅλον λάμπον τὸν κόσμον.

21. Scribe εὐαρεψει cum scripto codice Sanctandr.

P. 46, 1. Scribendum est ἐργασία, actus.

25. Vterque codex habet, ἦτοι ἀκινήτως, κίνησιν δὲ εἰτ. vt quoque exponitur pagina sequenti.

P. 49,5. Placet Regij codicis lectio ἀκινήτως, vt opponatur τοῦ δικτοῦ ιώς.

9. Sanctandreani exēplar fert κόρης pro ἐξεῖδ. Mox corrigē mēdum in ὁλογραφίᾳ, cum neutrum esse debeat subiuncta virgula, quam minus acutus oculus pro c attipuit.

19. Scribe ἐξηρητά. Mox desunt verba ista, καὶ ἀγαπῶντας παιῶν, in utroq; codice, forte e sequenti pagina huc trāslata.

21. Mallem diuisis vocibus & μέτ. legere.

P. 50,9. Mancus erat hic locus in Tiletani editione, quem scriptis libris in integrum restituimus.

12. Sanctandr. codex legit, ἀροματῆρις ἐφεσίν.

15. Post λογίαν sequitur in vet. edit. μίθρια ἢ καὶ τὸν Περσὶ καλεῖσθαι ἄλλ' ἡλία Τούπων, ἀροματῆρις τεττάσιον ἔαυτοις ἀφεσκένεια. Nos secuti sumus veterum codicum lectionem: quanquam ne sic quidem mendi suspicio absit.

26. Marthanus interpres πνευματιστοῖς, hoc est quingenis, redidit, quod supra veri fidem sit, si πνευματιστοῖς agnoscatur: ait que frequentes sibi vtraque lingua scriptores subscribere. Plutarchus tamen lib. de Iside & Osiride & Plinius lib. xxx. cap. i. tuetur vulgatā lectionem. at Marthano Suidas fauer.

IN PSELLI EXEGESIN.

P. 53,8. Hanc Pselli expositionem transtulit Gregoras Nicephorus in sua scholia quæ commentatus est super librum Synesij de insomniis, pag. 111. & 113. editionis Parisinæ.

17. Legendū est αὐτῷ π αὐτῷ, nēpe anima ratione præditæ.

P. 54,5. Deest μέτ., vt ex Nicephoro, & opposita dī particula apparet: τοῦ μέτ. ήμίσιον.

P. 61,19. Horum versuum sententia expressa extat in Sibyllinorum oraculorum lib. 111. pag. 232. nostræ editionis.

P. 62,2. Metrū requirit ήλιος. sed id in his magicis oraculis non admodum curiose obseruatur.

3. Marsilius Ficinus lib. 1 v. de animorum immortalitate cap. vlt. agnoscit hunc versum.

9. Citatur hic versus a Synesio in lib. de insomniis pag. 102. non nihil varians. Verba eius sunt: σήμα τοῦ μέτ. παρελθόντων

περιστάσεων

Σύγειαν τῆς αἰξίας, τῆς καὶ πλέον φαντασίας ζωής, πράξεως σκοπούς αὐτῆς οὐτε ἔνθετος, ὡς εἰδὲν θεῖμα θεοῦ γενώσκειν ἵστηται πράξεως σκοπούς της οὐτοῦ τοῦ λογίων ἀποκρύπτεις. Φησὶ δὲ,

Οὐ θεῖμον απλάγχινον τὸ πόμα, τοῦτον δέ τινα πάντα τοῦ φεύγειν αὐτὴν προσκελεύεται.

19. Imperatiuus est, ideo scribe πλυνθεγμόν.

P. 66, 7. Male locatum accentū moue in ultimam, λαθεῖ.

P. 70, 21. Refert hoc oraculum cum sua interpretatione Nicephorus in scholiis ad Synesium pag. 96. Vide quoque eruditam eius explicationem apud Origenem lib. v. contra Celsum.

P. 73, 2. Distinctio commodior erit, si hic perfectum punctum ponas, & linea sequente imperfectum.

6. Scriptum exemplar habet αὐτοῦ verbum. sed eodem recedit sensus.

P. 74, 1. Legitur cum expositionis parte in Nicephori scholiis ad Synesium pag. 96. edit. Græca, ubi ἐνθέντες scribitur.

4. Nicephorus legit, δι' ὅλης ἑτοῖς βητοφανειας χαρακτηρεσ καὶ σύμπατης φορει.

6. Suidas, ἐτι τὸ Θόργανίον πινγξ καλέμενον, ὁ θρειάτης οὐ αἱ φαρμακίδες σχέψιν αἱ κατεκλημέναι τοις αὐτοπαραμένοις.

P. 78, 16. Versus requirit παρθένον genere neutro, ut supra, quod vix alibi reperias.

P. 89, 7. Hanc oraculi expositionem verbotenus suo in Synesium commentario inseruit Nicephorus, pag. 114.

10. Legit idem ηται τα τοῦ δαιμόνον γένη. & statim, πράξεων προχειρειας καὶ σινετον συγκολανται.

P. 90, 8. Vide Nicephori scholia pag. 117.

P. 93, 20. Et hæc quoque transcripta sunt a Nicephoro pag. 126. dicti commentarij.

P. 97, 21. δι' οινορομάτων posset verti, in mundi gubernatione, ut ad deum referatur, non ad homines, iuxtra nostram interpretationem.

P. 101, 14. Retulit hæc Pselli verba in suum commentarium Nicephorus sub finem pag. 126.

P. 105, 18. Istam quoque fati descriptionem hinc decer-
pit idem Niceph. pag. 110.

P. 109, 5. Hoc præceptum magicum cum explicacione sua citatur in iisdem Nicephori ad Synesium scholiis pag. 96. vbi metri ratione seruata scribitur, *τύπα σώματα οἱ ἐρχόμενοι, &c. & statim μηνὸν πρότερον*. de quo lapide vide August. Steuchum lib. V 111. de perenni philosophia cap. XXVIII. de dæmonum autem diuisione secundum Chaldæos, Nicephorum in schol. pag. 117.

Pag. 110, 10. Scribe *αἰέκφεγσον*.

14. Retinui Græcam dictiōnēm *iunges* in versione, quod ea Lælius poeta apud Appuleium usus sit in his versibus:

Philitra omnia vndique eruunt.

Antipathes illud queritur,

Trochili, iunges, tænia,

Radiculæ, herbae, surculi, &c.

Nominis rationem & significationem vide apud Pindari & Theocriti scholia, Suidam item & Nicephorum ad hanc Synesij verba *αἴ γε τοῦτος αὐτός*, pag. 96.

15. Retinui lectionem codicis regij: quam tamen e superioribus emendare facile est.

19. Mendosa videtur scriptura *αἴ νοεῖται*. nec certi quid colligetur, nisi vel *αἴ νοέσσι*, vel *αἴ νοεῖ φυγή* nobiscum legas.

P. 114, 18. Scruius in illud Æneid. xii. — *et dij communibus aras*: Ut autem altioris scientiae hominibus placet, dij communes sunt qui *άλεων* dicuntur, id est qui certi certas no habent partes, sed generaliter a cunctis coluntur. ubique enim eos esse manifestum est, ut mater deum, cuius potestas in omnibus zonis est.

P. 117, 1. *Σειρά* idem videtur denotare quod Synesij *Οἰκοδομῶν*. cuius significationem vide apud Nicephorum pag. 114.

P. 118, 2. Scriendum est *περὶ οὐρανοῦ*. & hoc est e Platoni philosophia in Phædro, vbi Adrastra legem exponit. *λαζί* (inquit) *βαρυθύσισα οὐκούνη περὶ οὐρανοῦ τε καὶ διὰ τὴν γῆν πένητες*, & quæ sequuntur.

F I N I S.

Hs.

3013

Dr.

1800 or 1811

LAMILL

H

20

